B103/c/19/4

National Library
Bibliothèque nationale
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 46 SESTDIENA, 1982. GADA 13. NOVEMBRIS 32. GADS

SATURDAY, NOVEMBER 13, 1982

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Rēgens uz pareizā ceļa

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Pasaules lielās politikas gaiteņos vēl nav apklusušas pretrunīgās debates par nule notikušām vēlēšanām ASV. Šī tā dēvētā otra puslaika vēlēšanas, kas notiek ik divus gadus, iekrīt katra prezidenta pēdējo divu valdīšanas gadu periodam sākoties. Tas ir īpatnējs amerikāņu politiskās dzīves iestādījums un līdz šim laikam ir pierādījies par neapstrīdami pozitīvu parādību. Parasti tajās vēlētāji izteic netiešu spriedumu par valsts administrācijas un likumdevēju paveikto darbu un pauž arī savu nostāju tālāko problēmu risināšanas virzienam. Tajā pašā laikā šo vēlēšanu rezultāti ne vienmēr ir uzskatāmi par ievēlētā prezidenta politisko vadlīniju kritiku vai noraidīšanu.

Te jāpatur prātā, ka pārvēlētikai daļu no Senāta un Tautas vietnieku nama locekļiem. Līdzšinējā pieredze rāda, ka gandrīz vienmēr tā partija, kuŗas prezidents atrodas Baltajā namā, dabū mazu pērienu pie otra puslaika vēlēšanu urnām. Tas ir vienreizējs amerikāņu politiskās dzīves fainomens, un paši amerikāņi to uzskata par gauži veselīgu parādību. Iekams mēs iedrošināmies ķerties pie nule notikušo vēlēšanu rezultātu politiskās autopsijas, ir jāpatur prātā daži svarīgi faktori.

Amerikāņu ievēlētie likumdevēji, kā republikāņi, tā arī demokrati, nebūt neatrodas savas partijas vadības stingros grožos dažādo likumprojektu nobalsošanā. Republikāņu partijā ir arī daudzi liberālās noslieces politiķi, un demokratu partijā savukārt ir konservātīvie, kas varbūt ir krasāki par republikāņu ultrakonservātīviem. Gudrs republikāņu prezidents sev nodrošina abu partiju — konservātīvo senātoru un konservātīvo Tautas vietnieku nama pārstāvju atbalstu, un kā dzīves reālitāti pieņem, ka opozicijā bez demokratu liberāļiem būs daļa arī viņa paša partijas liberāli domājošie locekļi.

Nupat notikušās puslaika vēlēšanas nav uzskatāmas par Rēgena politikas izteiktu noraidījumu. Senātā republikāņu partijai paliek līdzšinējais balsu vairākums, un arī konservātīvo un liberālo senātoru skaita samērs nav mainījies. Tautas vietnieku namā demokrati ieguva 26 jaunas vietas, pie tam gandrīz visas ar liberāļu zīmogu uz pieres. Rēgenam nebūs viegli vienmēr dabūt savā pusē Tautas vietnieku namu, jo tieši tur ne vien demokratu partija ir nostiprinājusi un palielinājusi savas pozicijas, bet pieaudzis tieši liberāļu skaits.

Prezidenta Rēgena iekšpolītiskiem soļiem saimnieciskos, tautas labklājības un droši vien arī militārā budžeta jautājumos būs iespējama lielāka pretestība. Ir tiesa, ka Rēgena ievadītā saimnieciskās atlabšanas akcija nav pilnībā īstenojusies. Budžeta deficits ir nesalīdzināmi lielāks, rūpniecība nav atspirgusi un bezdarbnieku skaits nav mazinājies, bet gan palielinājies. Pašu svarīgāko Rēgens tomēr ir spējis panākt. Inflācijas nezvērs ir iesprostots būrī un sācis pakāpeniski dilt. Arī aizdevumu likmes ir beidzot sākušas strauji samazināties, un amerikāņu dolars pasaules tirgū ir nostabilizējies.

Ne brīdi nav jāaizmirst, ka ne tikai amerikāņi, bet visa pasaule pārdzīvo nopietnu saimnieciska atslābuma periodu. Šķiet, ka nākotnē brīvām demokratijām būs jāatrod formula, kā kopīgi pasargāties no negaidītām krizēm, kas apdraud modernās pasaules starptautisko saimniecisko darījumu forumu un līdz ar to ietekmē gandrīz visu pilsoņu eksistences standartu.

Bezdarbs, protams, ir ļoti sāpīgs jautājums, bet kāds vienkāršs Nebraskas farmeris Džons Numans, prezidentu aizstāvot, nesen rakstīja: „Avīzes un pasaules lāpītāji vaimanā par lielo bezdarbnieku skaitu. Lietas nav tik trakas. Viņi aizmirst, ka vismaz puse no tiem nepieņemtu darbu, ja viņus lūgtin lūgtos. Šī puse, kas gadu tecējumā kļuvusi par profesionāliem sociālās palīdzības saņēmējiem, nav nekādi īstie bezdarbnieki. Otra puse, kas zaudējusi darbu un patiesi vēlētos strādāt, ir pavisam citas katēgorijas cilvēki. Viņiem jāpalīdz, un prezidentam kopā ar kongresu ir ātri jāatrod veids, kā šiem nelaimīgajiem nākt talkā."

Pulkveža Kārļa Lobes personā Varoņu piemiņas dienā — 11. novembrī latvieši visā pasaulē simboliski godināja savus labākos dēlus, kas kauju laukos pierādīja mīlestību pret tēvzemi.

Sirmais kaŗa vadonis vēl šodien mūs mudina:

„...Ar aizstāvēšanos vien nevar neko paturēt. Ar aizstāvēšanos vien nevar ne nieka iegūt. Vienmēr jācenšas uzbrukt vai jāizvirza zīmes jaunam uzbrukumam. Patiesība iegūst dzīvību uzbrukumā. Uzbrukums vieno cīņā un godā uzticamos..."

Karlis Loba

Pēc vēlēšanām prezidents Rēgens deklarēja, ka viņš nemainīšot iesāktc kursu. Droši vien tā arī būs. Nav jāaizmirst, ka Rēgens ir prāgmatisks politiķis un piedevām vēl lielisks pārliecinātājs. Senāts viņam galvas sāpes nesagādās, un Tautas vietnieku namā viņš droši vien atradīs kompromisu ne vienā vien sarežģītā likumdošanas akcijā.

Pēc puslaika vēlēšanu iznākuma Vašingtonā gudras galvas jau zīlē, ka Rēgens droši vien būs republikāņu partijas kandidāts prezidenta amatam arī 1984. gadā, un Rēgenam ir vislielākās izredzes nodrošināt sev palikšanu Baltajā namā vēl četrus gadus pēc tam, kad šī termiņa mandāts būs beidzies. Demokratu partijai vēl joprojām nav īsta vadoņa. Senātors Edvards Kenedijs un Kārtera laika viceprezidents Frics Mandēls ir vāji pretinieki Rēgenam. Savas prezidentūras pirmajos divos

(noslēgums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1982. GADA 13. NOVEMBRIS 46. numurs

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

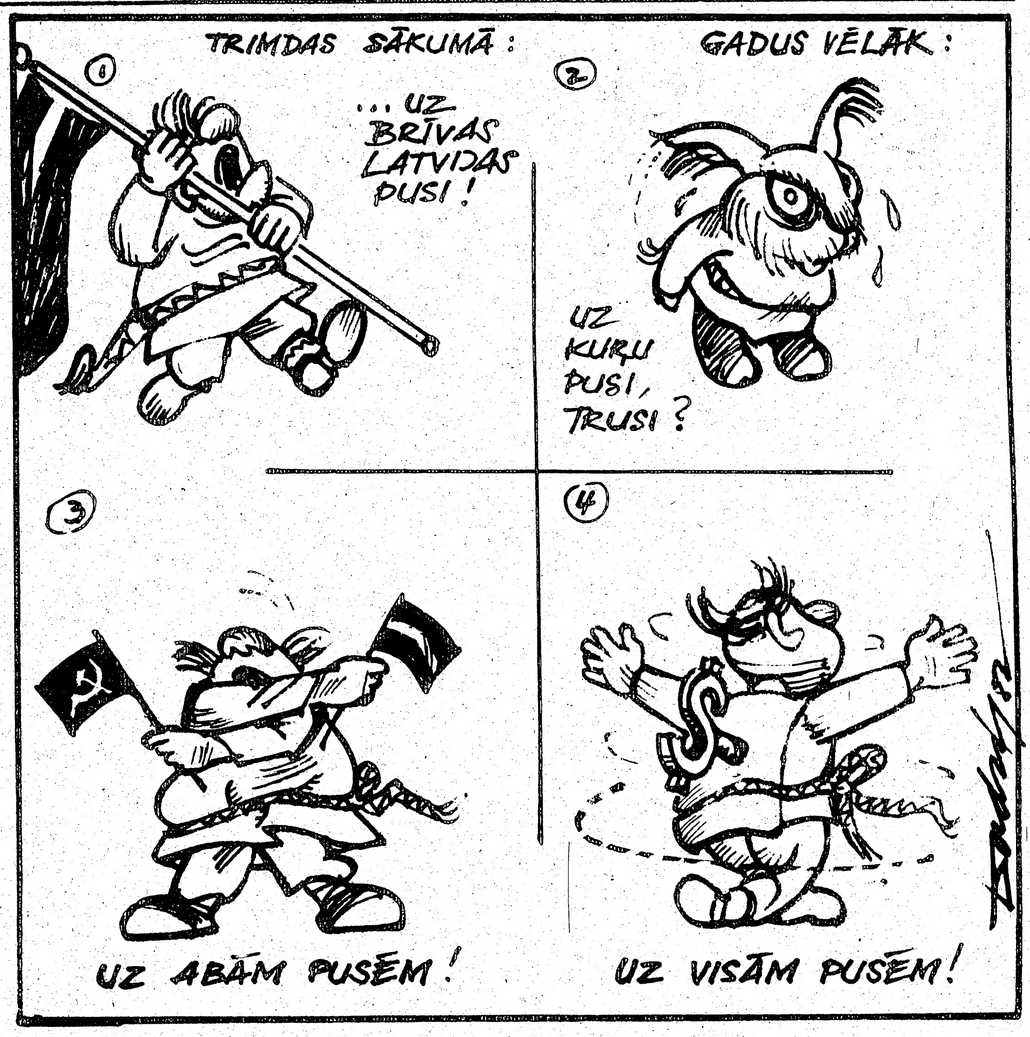

Mums ir arī apjukuš. ideologi. **Dadža zīm. LA.**

Viktors Kalniņš

Kremlis dirigē studentus

Jaunais mācību gads 1. septembrī sākās ne vien vidusskolās,bet arī universitātēs un institūtos. Daudziem jauniešiem augstskolu auditoriju un laboratoriju vietā būs jādodas „studēt" ierindas gudrības padomju armijā. Maskavā izsludināja jaunu likumu par dienesta atlikšanas atcelšanu studentiem. Līdz šim augstskolu studenti bija nodrošināti pret iesaukšanu kaŗa dienestā. Augstskolās tiem mācīja arī militārās zināšanas, bet pēc augstskolas beigšanas tos parasti iesauca īsterminā kaŗa apmācībās. Tagad 18 gadīgiem jauniešiem būs jāpārtrauc mācības vismaz uz diviem gadiem un jādodas papildināt jau tā milzīgā padomju armija.

Tiesa gan, no dažām privilēģētām augstskolām studentus neiesauks, tādēļ jaunieši ar vēl lielāku enerģiju mēģinās tajās tikt. Augstskolu rektoriem vai direktoriem ir dotas tiesības prasīt iesaukšanas atlikšanu atsevišķiem studentiem, bet padomju apstākļos tā ir izeja labi situēto atbildīgo partijas darbinieku dēliņiem.

Izsludinot tādu likumu, Maskavas vadītāji domā ne tikai par kareivju skaita palielināšanu. Galvenais iemesls ir tieši krievu īpatsvara krišanās jauniesaucamo vidū. Tagad, sakarā ar dzimstības samazināšanos gan starp krieviem, gan arī citu slavu — ukraiņu un baltkrievu vidū, strauji pieaug Vidusāzijas tautību procents jauno kaŗavīru vidū. Jāpiezīmē, ka baltiešu skaits sakarā ar mazo dzimstību, īpaši Latvijā un Igaunijā, nekādā ziņā nevar manāmi ietekmēt nekrievu skaita palielināšanos padomju armijā. Vidusāzijas un dažu Kaukāza tautību īpatsvara palielināšanās rada neslēptas bažas armijas vadībā. Tā šā gada martā krievu militārajā avīzē „Krasnaja Zvezda" parādījās raksts, kas iztirzāja demografiskas problēmas. Līdz tam tādi raksti militārajā presē nebija publicēti. Sakarā ar musulmaņu tautu jauniešu palielināšanos, armijas vadībai jāsastopas ar dažādām problēmām, sākot ar slikām krievu valodas zināšanām, līdz pat nacionālisma un antikrievisko noskaņojumu atklātai izrādīšanai. Līdz šim lielā mērā Vidusāzijas pārstāvjus sūtīja dienēt visādās celtniecības daļās, bet pārbaudītos un uzticamos iekšlietu ministrijas kaŗaspēkā.

Pēc jaunā likuma padomju armija saņems papildinājumu: apmēram vienu miljonu studentu no 833 institūtiem un universitātēm. 82 proc. no šīm augstskolām atrodas padomju Eiropas daļā. Tāds iesaukums atļaus saglabāt uz tagadējā līmeņa padomju kaŗaspēku Austrumeiropas valstīs, pie rietumu un dienvidu robežām, varbūt pat palielināt padomju kaŗaspēku Afganistānā. Tas būs svarīgs faktors arī celtniecībā, jo armija piedalās svarīgāko tautsaimniecības projektu īstenošanā. Tiesa gan, jauno speciālistu aizkavētā sagatavošana negātīvi ietekmēs pārējās tautsaimniecības nozares, bet ne jau pirmo reizi Maskavas vadītāji pirmā vietā liek gan militāro, gan politisko aspektu.

Jaunajam likumam ir arī ideoloģiska nozīme. Partijas vadība ir ļoti neapmierināta ar jaunatnes noskaņojumu. Armijas politiskās pārvaldes priekšnieks ģenerālis Jepiševs jau izteicās par jauniešu tuvredzību, pacifismu un vieglprātību pret šķiras ienaidnieku. Militārā un partijas vadība cer, ka viņiem izdosies apskaidrot jauniešu „samežģītos" prātus, bet no jauniesaukto masas atlasīt tos, kas varbūt nav spīdekļi zināšanās, toties ļoti paklausīgi priekšniecībai, saindēti ar agresīvu šovinistisku ideoloģiju un izspiegošanas „tikumu". No tādiem varēs veidot padomju studentu „līdeŗus", kad būs laiks atgriezties augstskolās. Pēc diploma saņemšanas jaunos speciālistus varēs atkal iesaukt armijā jau kā virsniekus, kam bez speciālajām zināšanām būs iepotētā lielvalstiska domāšana. Totālitārā vara Pad. savienībā sāka jaunu akciju ceļu uz visas sabiedrības militārizēšanu.

Lasītāju Vēstules

BŪSIM REĀLISTI

Beidzamā laikā laikrakstu ziņas dara labu manai vecai kanaka sirdij. Kā lasu, Kanadas DV priekšnieks V. Plūdons parādījis īsta vīra stāju, atklāti ieteicot DV ar līdzekļiem atbalstīt Patiesības Fondu mūsu vajāto cīņas biedru aizstāvēšanas vajadzībām. Arī A. Spārniņa vadītā ASV zemes valde izcēlās ar aicinājumu visām apvienībām un kopām palīdzēt Patiesības Fondam un piešķīra Patiesības Fondam 1.500 dol. Paldies par to! Vai var būt vēl svētāks pienākums kā palīdzēt savam cīņu biedram grūtībās? Sevišķi ja viņš ir trimdā, vecs, nabags un slims! Un par ko šos nelaimīgos tautiešus vajā? Par to, ka viņi, tāpat kā tu un es, cīnījāmies pret mūsu tautas ienaidnieku komūnismu.

Certi, ka jaunie vēji pasaules politikā atpūtīs arī jaunu sparu un drosmi DV sirdīs. Ceru, ka mēs būsim daudz drošāki un atklātāki, nākotnē aizstāvot savas tiesības un principus visas pasaules priekšā — sevišķi izceļot mīlestību pret savu tautasbrāli un seno cīņu biedru.

Būsim reālisti — visvairāk mēs varam palīdzēt saviem vajātajiem biedriem ar naudas balvām, vai nu tieši, vai caur Patiesības Fondu. Un vai nebūtu arī laiks DV organizācijai sākt izvērtēt priekšrocības: kas ir svarīgāks — stipendijas, jauna DV filma, jauns DV nams vai — palīdzība mūsu vajātiem un izmisumā iedzītiem cīņu biedriem.

Visvaldis Jansons Indianāpolē

JĀZIŅO PAR PADOMJU PASTA TRAUCĒJUMIEM

ASV kongress vāc pierādījumus par traucējumiem pasta sūtījumu saņemšanā Padomju savienībā — vēstuļu nesaņemšana, izlaupīti un pazuduši mantu sūtījumi un citādi traucējumi.

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība lūdz tautiešus ziņot par šādiem gadījumiem tieši uz apvienības adresi:

World Federation of Free Latvians, P.O. Box 16, Rockville, MD 20850

Ir ļoti svarīgi, ka šāda veida informācija tiek savākta un nodota attiecīgai komitejai kongresā, lai tā varētu sākt akciju pret Padomju savienības starptautisko pasta noteikumu pārkāpumiem. Šī iemesla dēļ Pasaules Brīvo Latviešu Apvienībā ļoti lūdz šādus gadījumus nenoklusēt, bet par to ziņot iespējami ātrā laikā.

KRIEVI VAI KOMŪNISTI

Bija interesanti lasīt gaŗo Teodora Sīļa apcerējumu, vai mums būtu vairāk jānīst komūnisti vai krievi. Raksts ir stipri akadēmisks un būtu derējis kādai disertācijai.

T. Sīlis, tāpat kā lielākā daļa no mums, jau gadu desmitus dzīvo, nesaskaŗoties ne ar krieviem, ne komūnistu sistēmu.

Tie, kam tur jādzīvo, saka tā: „Tās komūnistu nejēdzības mēs mēģinām apiet, cik tāl mūs neņem pie krāgas, bet — tie krievi — tie krievi!"

Manā uztverē pašreiz krievi un komūnisti ir sinonims jēdziens. Ir taču vienalga, no kā nelabi kļūst. **A. Z. Toronto.**

ANONIMAS VĒSTULES

Pēdējā laikā esmu saņēmis dažas anonimas vēstules un arī telefona sarunas par jautājumiem, kas skaŗ MLĢ jaunā direktora izvēli. Vēlos paskaidrot, ka: 1. neesmu tieši iejaukts nākošā direktora izvēlē, jo tā ir LCK un LCP kompetencē; 2. mana pārliecība ir, ka anonimas vēstules nav jāievēro, un tādēļ tās parasti iznīcinu.

Tomēr nojaušu, ka vienai vai vairākām personām direktora izvēles jautājumā ir kas nopietni sakāms, kādēļ laipni lūdzu anonimo vēstuļu un telefona sarunu autoru vai autorus atklāt savu vārdu un adresi, vislabāk rakstot LCK Izglītības nozares vadītājam Dr. A. Kadeģim, Kasewinkel 4, 4400 Munster vai LCK priekšsēdim A. Cipulim, Am Wall 51, 2080 Pinneberg 3, kuŗi ir īpaši ieinteresēti informācijā par direktora kandidātiem.

A. Liepkalns,
MLĢ direktors.

Paliek atmiņas

Arnolds Lūsis: Aiztek ūdeņi— Aiztek gadi. Atmiņas, 194 lp. LELBAS apgāds, 1982.g.

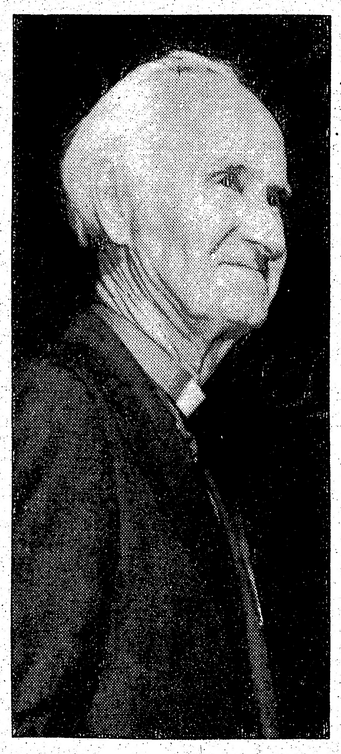

Rakstu krājuma Archīvs aizpērnajā (20.) sējumā varam konstatēt, ka no 1970. līdz 1979. gadam mums trimdā atsevišķās grāmatās izdotas veselas 90 biografijas un memuāri. Šis noteikti ir tas rakstniecības žanrs, kas visstraujāk aug vēl tagad, agros astoņdesmitos gados. Rakstītāji bijuši valstsvīri, karavīri, zinātnieki, ārsti, dažādu mākslas nozaru darbinieki, bet ir interesanti, ka atmiņām pavisam minimāli pievērsusies garīdzniecība. Piecdesmitajos gados iznāca nelaika archibīskapa Kārļa Kundziņa Laiki un likteņi, sešdesmitajos gados tā paša autora Atmiņas, 1976. gadā tagadējā archibīskapa Arnolda Lūša Cilvēks bez mājas, 1980. gadā Hugo Maksimiliāna Grīvāna Avju gans no Jaunarājiem, — un vai vēl kas?

Iemesli mācītāju atturībai no atmiņu rakstīšanas nebūs tālu jāmeklē. Atmiņas visinteresantākas mēdz būt tad, ja tās ir kontroversālas: ja autors atklāj kādas netīkamas patiesības (?), kādam iekož, iedzeļ, ar kādu izrēķinās, bet pats savu apstrīdēto rīcību allaž attaisno. Gluži kā teātrī Paijas parasti ir interesantākas par Maijām, tā memuāri, kas maķenīt nepašļāc arī indi, lasītājam var likties bālasinīgi. Bet kā lai indi varētu šļākt garīdznieks, kas sludina kristīgos tikumus — pazemību, pacietību, taisnības mīlestību, lēnprātību? Vai mācītājs interesantas atmiņas — pasaulīgā izpratnē — vispār var uzrakstīt?

Arnolds Lūsis sekojis savam priekštecim Kārlim Kundziņam un atmiņas rakstījis atgriezeniskā secībā: 1976. gada Cilvēks bez mājas būtu uzlūkojama par nupat izdotās Aiztek ūdeņi, aiztek gadi turpinājumu. Ūdeņi un gadi aptver laiku no agrās bērnības 1. Pasaules kara gados līdz dzimtenes atstāšanai pēc Rīgas krišanas 1944. gada oktobrī. Lūša stāstījums ir kompakts, pat lakonisks. Atsevišķu notikumu atstāstījumi viens no otra atdalīti ar zvaigznītēm, nav liekvārdīgas saistvielas, izplūdušu prātojumu, „gaisa bedru". Vielas, kas piesaista uzmanību, grāmatā ir vairāk nekā varētu spriest no lappušu skaita — 194.

Sevi viņš parāda gan kā garīgi ievirzītu, tomēr reizē arī ļoti cilvēcīgu personību. Iepazīstam viņu gan kā makšķernieku (38.—40., 92.—96. lp.), gan kā četrpadsmitgadīgu mīlētāju (33.—34.), gan kā teātŗa un operas kritiķi (68.) un potenciālu dziedoni un konservātorijas studentu (53.—54., 62.—63.). Tomēr pamazām un palēnām sārindojas impulsi un pieredzējumi, kas Lūsi noved līdz iestājai Latvijas universitātes teoloģijas fakultātē un mācītāja profesijai.

Tur sadursme starp Dieva aizstāvjiem un komūnistu revolūcionāru, kas 1919. gadā Lejasciema baznīcā uzkāpj kancelē, nosviež bībeli un tās vietā noliek revolveri; to pieredz vienpadsmitgadīgais Arnolds Lūsis (23.). Vidusskolnieka gados viņu uz ielas aptur Rīgā no Ceilonas pārradies budistu mūks Tenisons un saka: „Es redzu, ka jums ir aura...garīgas dotības." (55.) Ar reliģiskām, kaut lielu šaubu pilnām pārdomām nākas nodarboties arī nāves gadījumos, īpaši, kad miris tēvs (57.). Kaut tīši nenopūlēdamies būt humoristisks, Lūsis vietām atļauj lasītājam arī pasmaidīt, piemēram, pastāstot par savām pirmajām bērēm, kad iznākusi tāda kā „izgāšanās": viņš apcerei izvēlējies apustuļa Pāvila vārdus — Mīlestība nekad nebeidzas, bet vairāki bērinieki piemiņas runas laikā smaidījuši un sačukstējušies: tikai vēlāk topošajam mācītājam atklāts, ka izvadītais cilvēks bijis „lielākais meitu mednieks visā Salaspilī" (77.). Tīši nepūlēdamies būt celsmīgs, Lūsis vietām panāk celsmīgu efektu, jo sevišķi liecībā par vienkāršu cilvēku ticību, viņam kara gados kalpojot Aizkraukles draudzē (157.).

Ļoti vērtīgi grāmatā ir citu prominentu latviešu pieminējumi. Ja grāmatas beigās būtu ievietots alfabētisks personu rādītājs (un kāpēc nevarēja būt, kā tas ir līdzīga rakstura grāmatās citās valodās?), tas būtu izvērties visai gaŗš. Gandrīz visas viņas Lūsis zīmē skopām, bet ļoti izteiksmīgām līnijām. Gaŗāki padevušies vienīgi citāti no prezidenta Kārļa Ulmaņa rindām (86.—91.), kas būtu varējuši arī nebūt, jo šīs runas jau tagad ērti pieejamas agr. J. Daģa apgādātajās grāmatās. Tad jau Ulmani interesantāk raksturo situācija, kur viņš savam mazpulku darbiniekam Lūsim sagādā angļu valodas privātskolotāju (91.): lūk, prezidents, kas nemēdza rīkoties tikai „lielās līnijās", bet pievērsās arī šķietamiem sīkumiem.

Visumā Lūša paņēmiens ir tāds, ka viņš ļauj notikumiem it kā runāt pašiem par sevi un tos nekomentē, personas par aplamībām necik nepeldams un par labiem darbiem neslavēdams. Kur ir autora simpatijas, tas daudzos gadījumos gan ir uzminams, tomēr nav viegli un nepārprotami pierādāms. Tā, piemēram, par Ulmaņa līdzstrādnieka vēlēšanos prezidenta šķietami vācisko uzvārdu izskaidrot tā, it kā tas tomēr būtu latviskas cilmes, Lūsis droši vien vīpsnā (91.—92.), tomēr no teksta tas nepārprotami nav atskārstams. — Docents Haralds Biezais vācu laikā Rīgā pietuvojies okupācijas varas atsūtītajam drošības dienesta garīgo lietu referentam un saka: „Tā ir cūcība, ka jūs te esat atnākuši!" (167.) Vai Lūsis Biezo šeit uzslavē kā drošinieku, jeb vai viņš drīzāk no tā norobežojas kā no pārdrošnieka? Mazs, neuzsvērts norādījums, ka Biezā izturēšanās nelegālo sanāksmi padarījusi par jo bīstamāku, lasītājam liek izšķirties par pēdējo iespēju. Šai vienā gadījumā archibīskaps tad nu izteikumā par vienu no saviem mācītājiem aizgājis līdz tālākajai iespējamai robežai. Tomēr pārkāpta šī robeža nav nekur.

Te tad būsim nonākuši pie atbildes uz sākotnējo jautājumu: vai garīdznieks var uzrakstīt interesantas atmiņas? Arnolda Lūša grāmata labi parāda, ka var gan. Var, ja nepūlas docēt, morālizēt, īpaši slavēt un pelt, bet ja izvēlas zīmīgus, izteiksmīgus notikumus un personas un tad ļauj tiem būt un risināties.

E. Silkalns.

amber

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO

466-1514; 465-7902

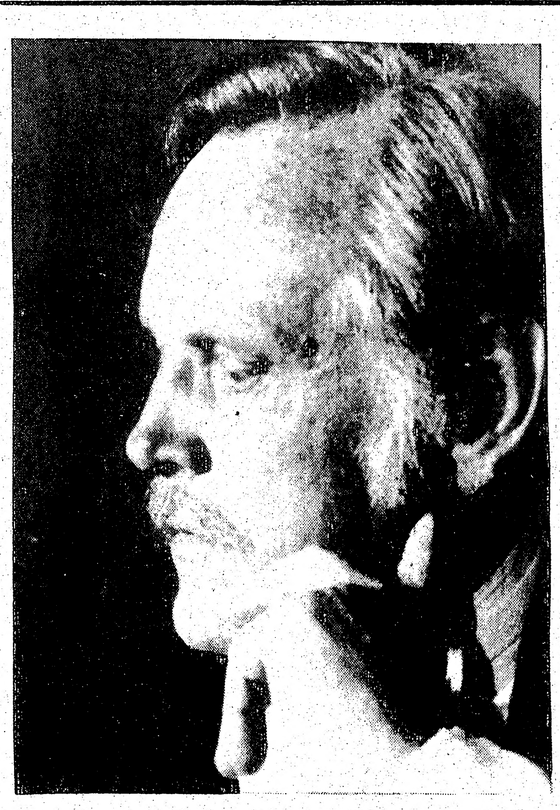

Čellista Nāruna koncertā

Pēc koncertiem vairākās Ziemeļamerikas pilsētās kārta pienāca arī Toronto noklausīties čellinieku Ingu Nārunu. Ar šo koncertu Toronto latviešu koncertapvienība uzsāka savu šīs sezonas devumu.

Mākslinieks programmas pirmajai daļai bija izvēlējies Bachu un Bēthovenu. Bacha sonātā nr.3 violai da gamba sol minorā izcēlās kā čellinieka, tā viņa partneŗa — pianista Anatola Bērzkalna spraigie dialogi, izteiksmīgie skaņu iekrāsojumi un līdz pilnībai izstrādātā saspēle. Te gribētos piezīmēt, ka klausītāji, kas Bacha mūzikas īsti pareizu atskaņojumu iedomājušies kā līdzenu, bezkaislīgu skaņu plūdumu (varbūt pēdējā laikā bieži dzirdēto Goldberga variāciju iespaidā), pārliecinājās, ka Bacha personība bijusi bagāta dziļiem un spēcīgiem jūtu izplūdumiem.

Goldberga variācijas sacerētas pēc pasūtinājuma. Grafs Kaizerlings, toreizējais krievu sūtnis Drēzdenes galmā, mocījies ar bezmiegu. Viņa harpsichordists Johans Gotlībs Goldbergs (Bacha skolnieks) blakus telpā spēlējis variācijas, līdz sūtnim uznācis miegs. tāpēc šim nolūkam sacerētā mūzika bijusi liega, glāsaina un nomierinoša. Tas tikai — kā piemērs.

Bēthovena sonātā nr.3 čellam un klavierēm, A mažorā, izcēlās „dievišķīgā" lēnā daļa — adagio cantabile. Ja sākuma un beigu daļu technika, tāpat labais ansamblis, gan lika apbrīnot mākslinieku nopietno darbu, tad šajos laikos tas jāpieņem kā pati par sevi saprotama lieta; tāpat intonācijas tīrība, pretstatā tam, kā spēlējušas senāko laiku slavenības, Nāruna un Bērzkalna saspēlē brīžiem iemirdzējās jo spožas dzirkstis, kas it kā par jaunu atklāja komponista mākslinieciski radošo domu.

Otrā programmas daļā dzirdējām Mediņa sonātu čellam, kas ir viens no romantiski iezīmīgākiem ziediem komponista instrumentālo darbu saimē. Šīs kompozicijas melodiskums izcēlās ar čella plašo toni un izteiksmīgo fražu veidojumu.

Programmas nobeigumā — Mediņa ārija un prelūde. Liekas gan, ka ārija savas popularitātes dēļ vairāk iederētos kā piedeva, ne daļa no programmas, bet jāatceras, ka Mediņa čella kompoziciju skaits ir ļoti mazs; mākslinieks to programmā būs ielicis, lai līdzsvarotu un nesaraibinātu tās saturu.

Piedevās — Forē Eleģija un Gena Skerzo. Kaut gan abu izpildītāju mākslinieciskie temperamenti vietām stipri atšķīrās — Nāruns dinamisks un ekstroverts, kamēr Bērzkalns mierīgi kontemplatīvs— labi izstrādātā kopspēle klausītājiem deva īsti aistētisku skaistuma pārdzīvojumu.

Marta Tūtere-Kundrate.

Anita Miniata beigusi Gvelfas universitāti š.g. pavasarī, iegūstot veterinārmedicīnas doktores (DVM) gradu. Viņa saistījusies darbā Trinity Mews mazo dzīvnieku klinikā Toronto.

5. jauniešu garīgās mūzikas koncerts adventa ieskaņai

TAM KUNGAM JAUNA DZIESMA

1982.g. 28. novembrī pl. 15 Sv. Andreja baznīcā

Piedalās: Anita Kuprisa — trompete
Aldis Liepiņš — ērģeles
Sv. Jāņa draudzes jauniešu ansamblis — diriģente Brigita Alka
Koris Jaunbalss — diriģente Dace Šmite
Jauniešu koris — dalībnieki no visām Toronto Latviešu draudzēm — diriģents Jānis Belaglazovs

Anšlāvs Eglītis

Zinātne režīma žņaugos

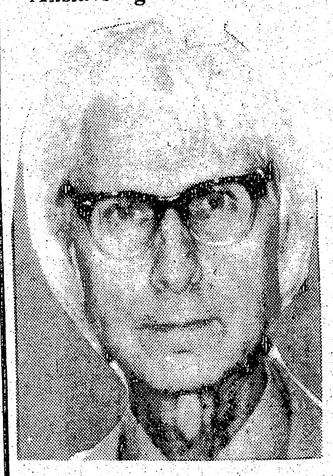

MARKS POPOVSKIS; ,,PAKALPINĀTA ZINĀTNE". Overseas Publications Inc., London, 1978. 319 lp.

(Turpinājums)

Līdztekus vecās zinātnes sabrukumam Popovskis min zīmīgu faktu — spēju zinātnieku skaita pieaugšanu! Kara sākumā Krievijā bijuši ap 98.000 zinātnieki! Tā ir partijas trieciena tempā radītā birokratizētā un militārizētā jaunā padomju zinātne. Gan vecās, gan jaundibinātās mācību iestādes piepilda ar izlases audzēkņiem. Izlasi nenoteic zināšanas vai apdāvinātība, bet — proletāriska izcelsme un ,,idejiska sagatavotība". Intelliģento ģimeņu atvasēm visai grūti iekļūt skolās, bet tās plaši atvērtas aktīviem komsomoliešiem, kas daudz rakstījuši sienas avīzēs un runājuši kārtējās sanāksmēs, — allaž uzsvērdami ,,progresīvās" padomju zinātnes milzīgo pārākumu pār reakcionāro buržuazisko. Tas bija arī laiks, kad padomju presi pārpildīja ziņojumi un ,,pētījumi" par to, ka tikpat kā visus tehniskos izgudrojumus aviācijā, radiotechnikā, fizikā, optikā, medicīnā u.c. kā pirmie īstenojuši krievi, bieži jau cara laikos, bet vai nu garīdzniecība izgudrotājus vajājusi kā velna apsēstus, vai arī buržuju spiegi izgudrojumus nozaguši un aizveduši uz rietumiem.

Apmācību temps ir iespaidīgs. Kad, sekojot partijas direktīvām, biologs prof. Vavilovs izstrādā projektu, kā piecos gados apmācīt 5.000 lauksaimniecības speciālistu, viņš saņem pavēli apmācīt divos gados 25.000 speciālistu, pie tam, nepārtraucot institūtos zinātniskās pētniecības darbus. Ņemot vērā doktrīnu, ka kollektīvs vienmēr spēj vairāk nekā indivīds, partija pavēl organizēt īpašus zinātniskās apmācības sovhozus, kuŗos skolotāju un skolēnu ,,koncentrēta smadzeņu enerģija tiktu izmantota — maksimāli". Pēc Popovska ieskata šis agronomu un zootechniķu ātrās apmācīšanas veids saārdījis padomju lauksaimniecību tik tālu, ka valstij jāglābjas no bada, iepērkot pārtiku no — kapitālistiem. Līdzīgā tempā sagatavo speciālistus arī citās nozarēs: fizikā, medicīnā, inženieŗu zinātnēs.

Veidojas princips (198.lp.), ka Padomju savienībā ieslēgtajām tautām apmācītai intelliģencei jābūt noteiktā proporcionālā attiecībā ar skaitlisko lielumu. Tas nodrošina absolūtu pārākumu krieviem, bet mazākumtautību intelliģenci drastiski samazina.

Tas sevišķi uztrauc žīdus. Popovskis atzīmē, ka praktiski visiem Krievijas žīdiem ir vidējā izglītība, krieviem labi, ja 10 proc. Žīdu nav vairāk kā nepilns procents no Krievijas iedzīvotājiem, bet tie ieņem vismaz 14 proc. no visiem akadēmiskajiem amatiem. Žīdu un citu izglītoto mazākumtautību studentu iekļūšana augstskolās ir smagi apgrūtināta, kamēr centrālāziātus uzbekus, kazahus, kirgīzus, tadžikus velk skolās gandrīz ar varu.

Lai īstenotu plānus, diplomus piešķiŗ gandrīz vai analfabētiem. (Tas atgādina pārmērīgo iecietību pret krāsainajiem studentiem amerikāņu skolās). Sīkāk Popovskis aplūko uzbeku mediķu sagatavošanu (164.--166.lp.), kad eksāmenos liek pietiekamas atzīmes pilnīgiem nezinātājiem, bet doktoru disertāciju tekstus aspirantiem nodiktē skolotāji. Plāns tiek izpildīts, bet Popovskis piezīmē — lai Dievs žēlīgs tiem, ko šādi mediķi ārstēs. —Žīdu zinātnieku skaits Krievijā esot samazinājies no 14 uz 10 proc., taču daudzās nozarēs — fizikā, matēmatikā, ķīmijā, medicīnā galvenie speciālisti joprojām esot žīdi.

Izlases studenti pa laikam ir agresīvi un iedomīgi, jau komsolā apmācīti nicināt vecos, reakcionāros skolotājus. Jaunieši drīz vien uztveŗ, ka var nesodīti skolotājus izsmiet un terrorizēt. Prof. Vavilovs bija galvenais Staļina atbalstīta biologa Lisenko teorētisko uzskatu pretinieks. Popovskis citē no stenogrammām ārkārtīgi niknos, rupjos un nepamatotos apvainojumus, kādus studenti dažādās sapulcēs vērš pret Vavilovu un viņa grupu. Aizstāvēdams savu, kā vēlāk izrādījās, zinātniski pareizo viedokli, Vavilovs nokaitināja partiju. Viņu apcietināja, ilgi vārdzināja pa spaidu nometnēm, kur viņš nomira badā.

Ja divgadīgais jauno zinātnieku sagatavošanas temps rādījās par gausu, tad sevišķi paidagoģiskam darbam ,,sagatavoja" profesorus sešos mēnešos vai pat ar sešu nedēļu trieciena programmu, kuŗā mācīja tikai partijas īso kursu un vulgārā marksisma saukļus. ,,Apgūstot" šos idejiskos pamatus, visam pārējam vajadzēja nākt pašam no sevis.

Baigajā gadā okupētajā Latvijā iepludināja lielu skaitu šādu jaunceptu profesoru dažādās nozarēs. Tos salika vadītāju amatos. No sava priekšmeta šie ērmi nezināja tikpat kā nekā, un retais no viņiem varēja lepoties ar lielāku intelliģenci kā pamatskolēns. Uz jebkuŗu jautājumu viņi atbildēja ar nesakarīgu propagandisku tukšvārdību un oficiālajiem saukļiem. Viņi darbojās kā politiski uzraugi, provokātori un denuncētāji, un paidagoģiskais un zinātniskais darbs Latvijā bija pilnīgi paralizēts.

Kara laikus raksturo daudzu zinātnieku ,,šaranku" — koncentrācijas nometņu iekārtošana, kuŗās aiz dzeloņžogiem sakopotajiem zinātniekiem bija atkal trieciena tempā jārisina dažādas techniskas problēmas un militāri jauninājumi, palaikam kopējot amerikāņu un angļu atradumus. Par sekmīgāko Popovskis atzīmē inženieŗa Tupoļeva vadīto aviācijas konstruktoru ,,šaranku".

Pēc kara uzvaras apreibinātais Staļins vēlējās ievadīt Krievijā lielisku mākslas un zinātnes uzplaukumu, divkāršoja un trīskāršoja zinātnieku atalgojumu un piešķīra tiem vēl dažādas izlases privilēģijas. Badīgajos pēckara gados zinātne izrādās visienesīgākā nozare un ērtākā nodarbošanās. Seko un turpinās varens zinātnieku pieplūdums. Dažādas pētniecības laboratorijas, institūti, provinciālas zinātņu akadēmijas savairojās jo kuplā skaitā. Popovska emigrācijas gadā zinātnieku skaits Padomju savienībā jau pārsniedza miljonu!

Izveidojās stingra zinātnieku ketegorizācija. Vienkāršs, augstkolu beidzis darbinieks laborants saņem bada algu 85—105 rubļus mēnesī. Akūts trūkums viņu mudina iegūt nākošo zinātņu kandidāta gradu ar jau divkāršu algu. Seko doktors, akadēmijas korespondējošais loceklis un pilntiesīgs Zinātņu akadēmijas loceklis ,,akadēmiķis", ar algu jau 5.000 rubļu mēnesī. Īpašās svarīgās katēgorijās ieskaita augstskolu rektorus un prorektorus, institūtu direktorus, viņu vietniekus un laboratoriju pārziņus. Šos amatus visai kāro partijas cilvēki. Direktoram vispār neatliek laika zinātnes vai paidagoga darbam. Viņa enerģiju pilnā mērā paņem institūta politiskā audzināšana un daudzo partijas rīkojumu pildīšana. Pavēles nenāk tikai no visgudrā un nemaldīgā politbiroja vai partijas centrālkomitejas, bet arī no daudzām zemākām instancēm, rajonu un pilsētu komitejām, kuŗās palaikam sēž gluži neizglītoti neprašas, kam tomēr patīk demonstrēt savu varu.

(Turpinājums sekos)

Cīnītājam mūžībā aizejot

Evanstonā, Ilinojā, 9. oktobrī 61 g.v. pēkšņi miris bij. cīnītājs un pazīstamais DV darbinieks, Čikagas apv. biedrs un valdes loceklis Voldemārs Lagzdiņš.

13. oktobrī notika aizlūgums Matz bēŗu namā, piedaloties māc. V. Vārsbergam un māc. J. Strautniekam. Māc. V. Vārsbergs pieminēja aizgājēja nopelnus DV organizācijā un mūsu tautas labā. Māc. J. Strautnieks lūgšanā pieminēja un cildināja V. Lagzdiņu sirsnībā un mīlestībā pret ģimeni un citiem cilvēkiem. Sēru mūziku un pavadījumus spēlēja S. Priedulāja un M. Vanaga. Solo dziedāja E. Mekša. Pie zārka stāvēja DV goda sardze. Ziedu klāsts bija bagātīgs, tāpat aizgājēja draugu un cienītāju pulks. Bēŗu namā no aizgājēja atvadījās Čikagas DV apv. pr-ks A. Bārda, no Zemes valdes V. Jaunkalnietis, no bij. cēdelgēmiešiem un DV Centrālās valdes — J. Utināns.

Otrā dienā aizgājēju pēdējā gaitā uz Mt. Olive kapiem izvadīja tie paši mācītāji. Šķirsts bija pārklāts ar Latvijas karogu. Bēŗu nams bija pārpildīts, arī gaŗa izvadītāju rinda. Apvienības pr-ks A. Bārda kā pēdējais nolika krāšņu vainagu no ASV DV saimes.

Voldemārs Lagzdiņš dzimis 1921. g. 19. augustā Kurzemē, mežziņa ģimenē. Viņam vēl bija divi brāļi un viena māsa.

V. Lagzdiņš beidzis Liepājas komercskolu un sācis studēt mežkopību Lauksaimniecības akadēmijā Jelgavā, bet studijas pārtrauca iesaukšana Leģionā. Cīnījies 15. divīzijas 32. grenadieru pulkā un pret-tanku divizionā. Kapitulāciju piedzīvojis Vācijā un gūstā bijis Putlosā un Beļģijā, Cēdelgēmā. Strādājis Informācijas daļā pie karavīru preses izdevumiem. Pēc atbrīvošanas dzīvojis Omstedes nometnē, kur bijis nometnes biroja vadītājs. 1951. g. ieceļojis ASV, Čikagā. Strādājis Crane Construction Co. ar atbildību grāmatvedībā, financiālā un administrātīvā darbā.

Pēc rakstura V. Lagzdiņš bija izpalīdzīgs, apzinīgs darbā un satiksmē ar citiem cilvēkiem. Ar viņa aiziešanu esam zaudējuši īstu latviešu patriotu, kas ar savu uzticīgo kalpošanu savai organizācijai un latviešu tautai palicis uzticīgs līdz pēdējam brīdim.

Sēro dzīvesbiedre Milda, brālis, māsa un Daugavas Vanagu saime.

A. Zaube

Sagatavošanā—pārspiešanā
M. Sosāres, J. Raškēviča u.c. autoru
ANGĻU—LATVIEŠU VĀRDNĪCA

Papildināts trešais izdevums, 790 lp., ap 20.000 vārdu.
Cena **ASV dol. 20.-, Kanadas dol. 25.-**

Samaksu var sūtīt reizē ar pieteikumu vai arī samaksāt pēc grāmatas saņemšanas. **Tiražs būs ierobežots, tādēļ pieteikumus lūdzu atsūtīt pēc iespējas ātrāk.**

Apgāds GAUJA (Rob. Krūklītis)
P.O. Box 1594
East Lansing, Mich. 48823 USA

Pulcēsimies

Latvijas valsts 64 gadu jubilejas atceres svinībās Toronto

ATCERES AKTS svētdien, 21. novembrī, plkst. 17,

TORONTO UNIVERSITĀTES AULĀ (Convocation Hall), 31 King's Circle (College St. un McCaul St.).

Svētku runu teiks Pasaules Brīvo Latviešu apvienības priekšsēdis OĻĢERTS PAVLOVSKIS.

Programma: Jaunatnes koris Jaunbalss, diriģente Dace Šmite. Koklēs TLB kokļu ansamblis Auseklītis Arianas Liepiņas vadībā. Ērģeļu pavadījumi — Anita Rundāne.

IEEJA: 6.00 DOL., PENSIONĀRIEM UN STUDENTIEM 4.00 DOL., INVALIDIEM, STRĒLNIEKIEM UN BĒRNIEM LĪDZ 16 G.V. — BEZ MAKSAS. *Laipni ielūdz 18. novembŗa valstssvētku rīcības komiteja.*

Vanagu Kārlis

Kam Latvija vēl sirdī

18. novembris ir tā diena, kad latvietis, lai kur tas pašreiz dzīvotu, ir domās kopā ar latvieti, ne pret viņu. „Tauta šeit tuvumā, tauta tur tālumā — kopējās saites visus mūs vieno!", pamācīgs bija ugunskura sauciens nesenajā mūsu skautu un gaidu Kāvu gaismas nometnē.

Pat mūsu sociāldemokratu partija, kas brīvajā Latvijā teica, ka sarkanbaltsarkanais nav viņu karogs, šajos 18. novembŗa svētkos piecelsies, godinot valsts karogu un himnu! „Mūžam lai Latvija dzīvo un mirdama nemirst, zāle, kas trīskārt nopļauta, atzeļ, dvēseles saknes aug pāri pagātnes sāpēm, mūžam Latvija dzīvos un mirdama nemirs!" (Aspazija).

Šobrīd mēs visi pārdzīvojam smagu savas tautas pārbaudījuma laiku. „Maldu purvos vājākie slīgs, pelavas pasaules vējos pazudīs, bet varoņi zobenus kals, skarbai un bargai posta nesēju atmaksai!" (Valentīne Hermane). Māte Latvija — tevi sveic tavas meitas un dēli! Tavi bijām! Tavi esam! Tavi būsim!

1918. g. 18. novembrī notika vēsturiskais akts, kad Latvijas Tautas Padome (LTP) pasludināja: „Latvija, apvienota etnogrāfiskās robežās — Kurzeme, Vidzeme, Latgale — ir patstāvīga, neatkarīga, demokratiska republikāniska valsts."

Arvēda Berga sarakstītajā memorandā, ko 1917. g., franču valodā nacionālie latvieši Pēterpilī izdalīja sabiedroto sūtņiem, par Latviju bija teikts, ka tā ir „56622 kvadrātverstis liela", kas „iztaisa 1/9 no Francijas un Vācijas, 1/5 no Anglijas vai Italijas; Latvija ir lielāka par Šveici, Dāniju, Holandi un Beļģiju" un ka „Latvijā dzīvo 2,603,300 cilvēku (68.3 proc. latviešu), tātad „pārsniedz Norvēģiju un tuvinās Dānijai, Serbijai un Somijai". Retā apdzīvotība (27.5 iedzīvotāju uz 1 kv. versti), kā memorandā teikts, „deva iemeslu vācu imperiālistiem lolot nodomu pārvācot Latviju ar kolonizāciju."

Pirms LTP, kas pauda tautas vairākuma domas, Latvijas ideju izauklēja Nacionālā Padome Valkā, ar ārlietu nodaļu (latviešu „strēlnieku tēvs" J. Goldmanis un A. Bergs) Pēterpilī, sakaru uzturēšanai ar sabiedrotiem.

Kad rietumu sūtņi atstāja Pēterpili, sakaru uzturēšanai nodibināja Informācijas biroju Stokholmā. 1918. g. jūlijā uz Londonu devās Z. A. Meierovics ar Nacionālās padomes lūgumu pie sabiedrotiem atzīt Latvijas valsti un tādu atzīšanu pasludināt īpašā aktā, uzskatot Nacionālo padomi par augstāko valsts iestādi Latvijā. 14. septembrī Meierovics, caur Informācijas biroju Stokholmā, sūtīja NP telegrammu: „Recognition assured, text in few days." 11. novembrī lords Balfūrs paziņoja, ka Viņa Majestātes valdība de facto atzinusi Latvijas valsti.

Nacionālās padomes loka paplašināšanai Rīgā steigšus tad noorganizējās Latvijas Tautas Padome. Par tās grūtībām (kā jau latviešiem parasts, tādas būs arī tad, kad kādreiz atdzims jaunā Latvija), liecinājumu atrodam to dienu Baltijas Vēstnesī: „TP uzbūvē piedalās arī uzskatos un pārliecībā pretēji elementi, un ja šīs pretišķības netiks atstumtas nosāņus, vismaz līdz tam laikam, kamēr pate valsts organizācija nebūs nostādīta uz drošiem pamatiem, tad šī koalicija, tagad apvienojusies TP, nepastāvēs un tai būs jāsabrūk . . ." Tālāk, pirms 64 gadiem, Baltijas Vēstnesis raksta vārdus, kas pilnā mērā attiecināmi šodien arī uz mums: „Lai tas (vienības sabrukšana) nenotiktu, tad atsevišķām grupām, kā apspriedēs, tā savā presē, jāievēro vislielākā apdomība savās savstarpējās attiecībās! Kopā ejot grupas būs stipras un veicinās arī savus atsevišķos mērķus, kamēr saskaldītās tās zaudēs savu nozīmi un tiks salauztas, tad cietīs visas tautas intereses un tauta to nepiedos tiem, kas caur savu vainu viņas cerības un ilgas pēc laimīgākas nākotnes būs izputinājuši veltīgi! Lielas tiesības uzliek arī lielus un atbildīgus pienākumus!"

Latvijas Tautas Padomē bija reprezentēti Kurzemes un Latgales apgabali un 8 (!) politiskās partijas: Zemnieku savienība (13 pārstāvji), Sociālistiskā strādnieku partija (10, no tiem vēl dzīvo vidū Br. Kalniņš, Zviedrijā), Demokratu partija, Radikāldemokratu partija, Sociālistu - revolūcionāru partija, Nacionālo demokratu partija, Republikāniskā partija un Neatkarības partija. Pārstāvības paredzētas arī mazākuma tautībām — nacionālām minoritātēm (sociāldemokrati pieprasīja žīdu Bundam 2 vietas). 17. novembŗa vakarā LTP pieņēma savu politisko platformu: pēc iespējas drīzākā laikā sasaucama Latvijas Satversmes sapulce, līdz tam suverēnā vara pieder LT Padomei." Kad tanī pašā vakarā par ministru prezidentu ar visām balsīm ievēlēja agronomu Kārli Ulmani, viņš paziņoja, ka tam būšot tikai viena programma: patstāvīga, neatkarīga Latvijas valsts!

Nākošajā dienā, plkst. 16 notika Latvijas valsts pasludināšanas akts. Jaunās Latvijas pirmais ministru prezidents K. Ulmanis tur cita starpā teica mums šodien iegaumējamus vārdus: „Lai varētu veikt Latvijas valsts uzbūvi un nostiprināšanu, šajā darbā vajadzīga visas tautas jo plaša un sirsnīga pretimnākšana, kā arī viņas ticība, ka patiesi tagad ejam pretim savu ilgu un vēlmju piepildīšanai. Visi pilsoņi aicināti palīdzēt! Latvija būs demokratiska taisnības valsts, kur nedrīkst būt vietas apspiešanai, nedz netaisnībai!"

Latvijas valsts neatkarības pasludināšanas svinīgajā aktā mūsu sociāldemokratiskā strādnieku partija tūda nāca ar savām 23 (!) prasībām jaunajai valdībai. Partijas plašāku deklarāciju nolasīja Dr. P. Kalniņš, uzsverot, ka arī viņa partija šimbrīžam atzīst par nepieciešamu pabalstīt neatkarīgās Latvijas valsts ideju, tikai gan no sociāldemokratu viedokļa tā nav mērķis, bet līdzeklis gala mērķim — sociālistiskas Latvijas sasniegšanai! Šo mērķi var sasniegt tikai tad, ja tam ir vajadzīgie priekšnoteikumi — stipras, organizētas proletāriāta masas kā atbalsts sociālistiskai kārtībai! Tā kā šo noteikumu Latvijā pagaidām (!) vēl nav, gala mērķis dzīvē vēl nav īstenojams, tad sociāldemokrati pabalstīs jauno valdību tik tālu, cik tā ies pretī sociāldemokratu prasībām!

Sociāldemokratus sparīgi atbalstīja arī Sociālistu revolūcionāru partija.

Olģerts Grosvalds nākošā dienā par 18. novembŗa aktu presē rakstīja: „Pēc sen apnikušo skanošo fražu un viltus varas, te (Latvijas valsts pasludināšanas aktā) atskanēja skaidra cilvēcīga balss, par visu, ko bruņotā dūre mūsu Latvijai pāri nodarījusi šajos grūtajos gados, gandarījumu nu saņēma tie, kas cietuši un klusējuši!"

Tā 18. novembrī latviešu tauta kļuva par latviešu naciju, sākot savu valstisko pastāvēšanu no nekā un ar neko, vienīgi ar ticību sirdīs.

Lai šī gada 18. novembŗa saieti nav tikai atskats uz pagātni,

bet lai latviešu tautas pašreizējais ērkšķu vainags atgādina mums arī mūsu nākotnes uzdevumus! Apspiestās tautas kodolā brīvības gars gruzd zemdegā, vai visi darām visu, lai apspiesto cerību uguntiņa uzliesmotu gaišāk? „Mums, mūsu mazajai saujiņai, mūžības krastos laika vairs nav daudz — mūsu stunda ir vēla! Mūsu dzīvības zobratam laiks deldē grodus!" (Ingrīda Vīksna). „Es visas domas aizmirstu, to vienu domājot: ko Tev vēl vairāk, tēvzeme, par sirdi varu dot?!" (Adrejs Eglītis).

Barga būs Dieva tiesa, kas reiz mūs atkal iecels saulītē! Ticēsim tai, kaut mūsu cerības ir tikai sinepju graudiņš. „Svešā darba dienā, melnā trimdas naktī, lūdzas sirds tik vienu: Dievs, par tautu savu, taisnu vārdu saki!" (Edv. Tūters). Kam tad nu Latvija vēl ir sirdī, lai šajā gada, sāpju un cerību dienā tas metas ceļos un sirsnīgi lūdz: **Dievs, svētī Latviju!**

Diena Latvijai

Tema:

Dzīvas saites ar Latviju

Ceturtdien, 1982.g. 18. novembrī, Latviešu Centrā Toronto

07.30 **Svētbrīdis un karogu pacelšana**

Archibīskaps Arnolds Lūsis
Vaidis Vagners.
Kanadas Latviešu Centra Toronto priekšsēdis.

08.15—09.15 **Kopējas brokastis**

Kārlis Lapiņš
Edgars Kiršs
Indra Gubiņa
Marta Kundrāte
Solveiga Miezīte
Andris Roze

09.30—10.45 **Pārskats par latviešu sasniegumiem kopš 1981.g. 18. novembŗa**

Jūlijs Kadeiis
PBLA Informācijas biroja vadītājs no Vācijas.
Pēteris Vasariņš.
DV KV Ārējās informācijas daļas vadītājs.

11.00—12.15 **Pārskats par latviešu politiskajiem sasniegumiem kopš 1981.g. 18. novembŗa**

09.30—12.15 **bērnu nodarbības**

No 3 līdz 7 g.v.
Iizes Vaidmanes vadībā

No 8 g. vecuma
Jāņa Kļaviņa vadībā

Dažādi materiāli, kas attiecas uz 1918.g. 18. novembri.

12.00—15.00 **Izstāde bibliotēkā**

12.15—13.15 **Pusdienas**

13.30—16.00 Divas paralēlas programmas:

A
Baznīca un dzimtene

Programma Reliģisko pārdomu pēcpusdienas ietvaros.
Mācītāji J. Cālītis, A. Ceims, I. Gaide

B
Tēvu zemes stāsti 1982. gadā

Īsfilmas Agionas Dievmātes svētki 1972.g. pirmizrāde Toronto.

Apruses: spraigas diskusijas par starpgadījumiem šovasar Latvijā. Ko darīt? Kā reaģēt?
Vada Brunis Rubess.

21.15 **Vakarēšana Centrā Mana tikšanās ar tēvu zemi— jaunieši stāsta**

Visi sarīkojumi par brīvu.

Vakarēšanā Centrā iespējams ziedot informācijas darbam.

Stāsti, dzejas un kopējas dziesmas.

Vada Skaidrīte Leja.

Rīkotāji: Kanadas Latviešu Centrs Toronto.

Vilis Hāzners

PATIESĪBAS FONDS UN MĒS

(Turpinājums)

Kā pret otru mūsu tautieti apsūdzību ievadīja pret Kārli Detlavu, kuŗu sāka tiesāt 1976. gada 15. novembrī. Arī šajā tiesas gaitā apsūdzētam ir bijuši vairāki apsūdzības uzturētāji, tiesneši, un aizstāvja darbu veica adv. Ivars Bērziņš.

Kārlis Detlavs bija pazīstams DV darbinieks, ilgus gadus vadīdams DV apvienību, pašreiz kopu Baltimorā.

Kā trešo sāka tiesāt 1977. gada 14. februārī Vili Hāzneru, kur, tāpat kā iepriekšējiem, bieži mainījās valdības izraudzītie apsūdzības uzturētāji, bet visu laiku aizstāvēja adv. Ivars Bērziņš.

Vilis Hāsners kopš DV organizācijas dibināšanas darbojās tās dažādos atbildīgos amatos, būdams pat trīs gadus tās priekšnieks un kopš 1960. gada bija Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis.

Visām šīm trim pirmajām apsūdzības lietām notika ilgas priekšizmeklēšanas, tāpat tiesāšana gadiem, un dažas lietas bija sagatavotas Tel Avīvā, pie kam viss vairums liecinieku visās lietās nāca no Izraēlas (V. Hāznera lietā pat visi!), no kuŗiem daži liecināja arī vairāku apsūdzēto lietās.

Pēc minētiem trim apsūdzētiem ar nelielu pārtraukumu sekoja tiesas process pret Edgaru Laipenieku, bijušo Politiskās pārvaldes ierēdni Rīgā, DV atbildīgiem darbiniekiem Arnoldu Truci un Tālivaldi Kārkliņu, Latviešu virsnieku apvienības valdes locekli un žurnāls KADETS redaktoru Elmāru Sproģi un, cik zināms, uz apsūdzēto ,,listes'' vēl esot vairāki citi.

Visi apsūdzētie ir Latvijas armijas un policijas, arī leģiona virsnieki.

Kā zināms, tiesāšanos rezultātā attaisnoti Detlavs un Hāzners (arī apellācijas tiesā) un Laipenieks, Trucis tiesas laikā mira ar sirdstrieku, citu apsūdzības lietās pastāv daudz neskaidrību un pretrunu, lai sagaidītu negātīvus tiesas lēmumus.

Visas apsūdzības ir ,,šūtas ar vājiem diegiem'', un lietu sagatavotāji Rīgā vai Tel Avīvā ir teikuši melus, kā to nesen arī liecināja ASV tiesas prokuroru un aizstāvju priekšā bijušais ilggadējais čekas darbinieks Imants Lešinskis (sk. Laika š.g. sept./okt. numuros, kā arī Vanagu Kārļa rakstu Latvija Amerikā š.g. 9. okt. numurā).

Apsūdzētajiem lielas raizes, reizēm pat nepārvaramas grūtības, sagādā liecinieku sameklēšana, jo liels vairums no tiem ir jau miruši vai dzīvo izkaisīti pa dažādām zemēm un kontinentiem. Piemēram, šo rindiņu rakstītāja lieci nieki nāca no Kanadas, Vācijas, Zviedrijas un pat Austrālijas.

Šie apstākļi nomoka apsūdzētos ne vien materiāli, bet arī fiziski un garīgi, bez tam visi tie jau ir pensionāri, ko vecuma pēc ir skārušas veselības problēmas, kam bieži jāmeklē palīdzība slimnīcās, un kā tas bija Arnolda Truča gadījumā, pat jāšķiras no šīs zemes gaitām.

Visnepatīkamākais tas, ka ASV tiesu iestādes tīri politiski aplamā nozīmē atļaujas izmantot čekas sagatavotās melu liecības un pat atļaujas pratināt lieciniekus Rīgā — valsts galvaspilsētā, kuŗu ASV valdība neatzīst par inkorporētu Padomju savienībā(!), tajā pašā laikā zinot, ka šīm liecībām, kuŗas KGB (čeka) ir apzināti sagatavojusi ļaunprātīgos nolūkos, nav pievēršama ne mazākā ticamība, tāpat kā čekas piegādātajiem šīs zemes tiesu dokumentiem (sk. arī Lešinska liecību).

Negribot arī jāpiemin žīdu tautības tiesnešu, advokātu vai organizāciju naīvā apsūdzību izpratne un zināms apziņas trūkums, veicot dažādus terrora aktus, kādus vairāk vai mazāk ir pārdzīvojis ikviens apsūdzētais. Tāpat pat pārāk bieži pārmetumus ir pelnījusi arī ASV un citu zemju preses brīvība, jo ikviens ,,news media'' pasākums (ar ļoti maz izņēmumiem) nostājas pret apsūdzētiem, par patiesību uzskatot vienīgi to, ko teikuši valdības, ne apsūdzēto piegādātie liecinieki vai pat pats apsūdzētais.

Runājot par ASV tiesu darbību, jāizsaka tai pilnīga uzticība par rūpīgo pieeju lietu iztiesāšanā, liecinieku liecību objektīvo analizi un citiem nokārtojumiem un patiesu likumības ievērošanu visā tiesas darba gaitā. Viss tas kopā ir liels nodrošinājums nepatiesi apvainotiem cilvēkiem.

Lietu izmeklēšana un tiesāšana iet savu gaitu. Kaut arī līdz šim vēl neviens nav notiesāts, tajā pašā laikā visi apsūdzētie ir spiesti prasīt sabiedrības palīdzību, jo neviens lielos tiesu izdevumus pats nav spējīgs nest. Un šīs palīdzības devējs ir vienīgi Patiesības Fonds. Tajā pašā laikā mums nav sabiedrība jāpārliecina, ka katram apsūdzētajam ir nepieciešams savas lietas aizstāvis — profesionāls jurists, un tā darbs dažkārt prasa pilnu darba laiku, atraudams viņu no citiem savas prakses pienākumiem, pie kam aizstāvības darbs viņa klientiem ilgst pat gadiem. Pie tam valdības apsūdzību uzturētāju rīcībā ir dažkārt neierobežoti līdzekļi, kādu mūsu apsūdzētiem nav.

KĀPĒC ŠIS RAKSTS?

Čekas ,,pakalpiņi'', izmantojot savus sakarus ar Kultūras sakaru komiteju Rīgā, tās uzdevumā ir palaiduši tenkas, ka Patiesības Fondam nav vajadzīgs ziedot, jo tas esot dibināts dažu ,,izredzēto'' aizstāvēšanai, un šo fondu vēl pašreiz turpinot ,,slaukt'' advokāts Bērziņš. Mēs zinām, ka Patiesības Fonds zināmu apstākļu pēc savus pārskatus nepublicē, bet visas tā naudas operācijas taču revidē sabiedrību vadošas personas (ALA valdes priekšsēdis, DV ASV priekšnieks un citi), un tie arī redz un zina, kā ziedotās summas izmanto un ka nekādu ,,izredzēto'' nav, bet visiem atbalstāmiem pieiet ar vienādu mērauklu.

Pavisam negaumīgs ir pārmetums adv. Bērziņam, jo nav nekāds noslēpums, ka viņa honorāri, salīdzinot ar citu advokātu honorāriem (kuŗi arī ir saņēmuši tos no Patiesības Fonda), ir vairāk nekā minimāli, un bez tam arī neviens apsūdzētais nav saistīts obligāti ar adv. Bērziņu, bet var izvēlēties kādu advokātu vien grib.

Čekas sagatavotās motīvācijas ir saistītas ar sadarbošanos ar Vāciju kaŗa laikā, kaut katrs zina, ka jebkuŗa okupācijas vara uzspiež tautai, kā tas ir arī pašreiz, sadarboties ar to. Citas izejas nav.

Bet zināma tautību grupa rietumos latviešiem visvairāk pārmet cīnīšanos Latviešu leģionā, kaut par motīviem, kāpēc mūsu kaŗavīri ir cīnījušies, liecina daudzie vēsturiskie materiāli un nesen iznākušā grāmata angļu valodā, kas sagatavota no ASV publicētājiem (ja citu valodu lasītājs neprastu) — SS Uniforms, Organization and History of the Waffen-SS (Hugh Page Taylor, Assisted by Roger James Bender, San Jose, California, Vo. V). Šajā grāmatā, kaut konspektīvi, atzīmēti visi politiskie motīvi, un latviešu kaŗavīri gūst pilnīgu rehabilitāciju, apliecinot, ka nacisti tie nekad nav bijuši!

(Turpinājums sekos)

Atsaucība nākamgada Dziesmu svētkiem

Priekšsēdis Ē. Krūmiņš ar sekretāru R. Prūsi 7. Vispārējo Dziesmu svētku rīcības komitejas sēdē 28. oktobrī ziņoja par 4. Jaunatnes dziesmu svētkos Klīvlandē veikto informācijas darbu un sarunām ar tur satiktiem diriģentiem u.c. darbiniekiem. Nolīgts līgums ar Tēlotāju mākslu centra vadību par telpām operas Baņuta izrādei svētku pirmās dienas — 30. jūnija vakarā. Saņemta arī diriģenta A. Jansona atbilde, ka Ņujorkas koris pieņem iepriekšējā rīcības komitejas sēdē pārrunātos noteikumus, kas saistīti ar šo izrādi. Rīcības komiteja arī vienprātīgi nolēma neizmantot Latviešu Fonda parādīto laipnību — 200 dol. piešķīrumu ,,Homo Novus'' jauniestudējuma izrādes paredzamā iztrūkuma segšanai!

Pēc PBLA un ALA lietiskās mākslas nozares vadītājas Annas Graudiņas ieteikuma, ko atbalstīja arī izstāžu nozares vadītājs J. Mintiks, nolēma, ka svētku tirdziņā ar saviem darbiem varēs piedalīties tie daiļamatnieki, kas ar saviem darbiem piedalās lietiskās mākslas izstādē resp. kuŗu darbus atzinusi un pieņēmusi lietiskās mākslas izstādes žurijas komisija. Tāds ieteikums pieņemts arī daiļamatnieku saietā 9. oktobrī Klīvlandē. Bez daiļamatnieku izstrādājumu tirdziņa, svētku laikā darbosies arī otrs — piemiņlietu un grāmatu tirdziņš.

Par papildinājumiem un pārmaiņām svētku programmā informēja mūzikas nozares vadītājs V. Aparjods, bet par blakus sarīkojumiem U. Inveiss ar I. Rauguli. J. Inveiss iepazīstināja ar gaismas uzrakstu tekstu, kas svētku laikā būs pie pilsētas valdes nama un sāksies ar vārdu ,,Sveiks!''.

Koŗu administrātors Juris Klaustiņš ziņoja, ka pēdējos mēnešos pieteikušies piedalīties vēl vairāki koŗi. Pavisam pieteiktas 41 dziedoņu vienības ar 1384 dziedātājiem. Koŗi, kas vēl nebūtu pieteikušies, to var izdarīt līdz 15. decembrim pie J. Klaustiņš, 1810 N. 48 St., Milwaukee, Wis., 53208.

Kupls būs arī tautas deju dejotāju skaits, sēdē ziņoja tautas deju nozares vadītāja Ildze Rudzīte. Pēdējā laikā savu piedalīšanos pieteicis Sanfrancisko Ritenītis (vadītāja Aija Turaida un Laura Simone), Toronto Vecais Diždancis (Judīte Vāgnere), Klīvlandes latviešu skolēnu grupa (Inese Ābola), Montrealas Ačkups (J.Zilaiskalns) un Filadelfijas Dzirkstelīte (Maija Medne).

Literārai sacensībai iesniegti jau septiņi darbi. Pēc J. Rumpētera ieteikuma nolēma sacensības darbu iesniegšanas datumu pagarināt līdz 15. decembrim. Tie sūtāmi J. Rumpēteram, 2904 N. 44 St., Milwaukee, Wis., 53210

Sēdē vēl ziņojumus sniedza un pārrunās piedalījās finanču nozares vadītājs J. Kozulis, E. Čakāns, H. Misiņš, V. Čakāne, E. Andersone, J. Aleksejevs u.c. Sēdē bija ieradies arī prāvests B. Baginskis no Čikagas, lai informētos par svētku kopīgo un atsevišķo konfesiju dievkalpojumiem, un L. Gleške (no Indianapoles). Viņa informēja par tautisko uzvedumu, kam svētku laikā plānotas divas izrādes.

Apstiprināja jaunus darbiniekus: māc. V. Rumpēteri par reliģiskās nozares vadītāju, O. Lauzumu, jun. — tautas deju nozarē un Balvu Šamili ar Anitu Strautmani — informācijas nozarē. Sēdi vadīja E. Krūmiņš, protokolēja Vilma Bolšteina. **R. Č.**

Baltiešu mākslas simpozijs Toronto

Izcili saistošu lekciju virkni par baltiešu mākslas dažādiem aspektiem atšķirīgos laika posmos sniegs Baltiešu studiju apvienības — AABS — Kanadas komitejas rīkotais Baltiešu mākslas simpozijs 20. un 21. novembrī Toronto.

20. novembrī pl. 10.00 Toronto universitātes University College ēkas Media Room simpoziju ievadīs Trentas universitātes profesores un mākslas žurnāla Arts Canada līdzstrādnieces Džoanas Vastokas lekcija ,,M.K. Čurlonis — lietuviešu simbolisma gleznotājs un komponists (1875 — 1911).

Gleznotājs un Pitsburgas universitātes profesors Ģirts Puriņš savā referātā iztirzās kubisma uzplaukumu un noziedu Latvijā (1915 — 1930).

Pl. 13.45 sāksies pēcpusdienas programma, kas būs veltīta šolaiku igauņu mākslai. Stīvens Feinsteins, Viskonsinas universitātes vēstures profesors, referēs par 1942. gadā dzimušā gleznotāja un mākslas teorētiķa Toni Vinta mākslu un filozofiju un viņa darbības ietekmi uz igauņu avangarda mākslu.

Starptautiskā multiplikācijas filmu festivālā Otavā šogad godalgoto igauņu sirreālista Juri Araka filmu prezentēs mākslas un filozofijas maģistre Eda Sepa, sekojošā referātā analizējot filmas autora, 1936. gadā dzimušā gleznotāja un grafiķa iztēles simboliku.

Pēc lekcijas — ap pl. 17.00 — simpozija dalībnieki lūgti uz pārrunām un atspirdzinājumiem Hart House mūzikas telpās.

Svētdien, 21. novembrī, simpozija norise turpināsies Latviešu centra vidējā zālē. Pl. 11.00 referēs Merilandes universitātes profesors un baltiešu mākslas kollekcionārs Nortons Dodžs. Programmas turpinājumā Ģirts Puriņš simpozija dalībniekus iepazīstinās ar savu mākslu. Paredzēta arī igauņu un lietuviešu mākslinieku piedalīšanās..

Simpozija izskaņā pl. 14.00 kopējas pusdienas. Reģistrācija un informācija pie I. Bulmanes, tel (416) 621—0898.

Jaunie autori!

Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.

- **Izvērtē**
- **Novērš valodas kļūdas**
- **Rediģē**
- **Sagatavo salikumu**
- **Iekārto manuskriptu iespiešanai**
- **Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju**

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.

Tuvāka informācija:
Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 54

Runājot par cīņu dienām un upuriem uz Latvijas altāra, vietā pieminēt arī kādu iepriecinošāku faktu. Grupa ASV jauniešu Ilinojā, Vestfīldā, izdod žurnālu ,,Brīvības talcinieks''. Viens no tā vadītājiem, Andris Bite, tur nu mūs visus zīmīgi nostrosto, ka mēs trimdā esam jau pārāk nodrāzuši vārdu ,,cīņa''. Cīņa par Latvijas atbrīvošanu taču neesot ziedojumi Studiju centram un Gaŗezeram, latviešu skolām, arī dziesmu svētkiem. Biedrību sarīkojumu apmeklēšana vai atbalstīšana neesot cīņa par Latviju, nedz arī lūgšanās pie rietumpasaules neesošās (!) sirdsapziņas, nedz saukļu izkliegšana. Cīņa, Andris pauž, ir nolemto svarīgo mērķu sasniegšanai riskēt (!) ar sevi visu, ar savu personīgo un ģimenes labklājību, savu darbu, savu sabiedrisko stāvokli, arī dzīvību! Nesmīniet, kad šo lasiet — vai tad tādi fantasti nebija visi tie, kuŗi atdusas mūsu zināmos un nezināmos Brāļu kapos?! Andris iedala šo pašaizliedzīgo un sevis ziedošanu cīņu trīs ievirzēs, pie kam vissvarīgākā no tām ir, ka mūsu trimdiniekiem Latvijas atbrīvošanas atbalstīšanai (okupantu nokratīšanai ar subversīvu un militāru varu!) jācenšas sev nodrošināt tādu materiālu un idejisku pamatu, ka tie ir spējīgi katrā laikā sniegt savu atbalstu šai atbrīvošanas cīņā. Otra svarīga ievirze — politiska un pagrīdes (idejiska un materiāla) darbība viņpus Dzelzs aizkara, bet trešajā cīņas ,,šķirā'' mums esot jāpanāk ārvalstu ietekmēšana atbrīvojamās Latvijas atzīšanai un šīs atbrīvošanas sagatavošanas atbalstīšanai.

A. Zemītis, kas pārstāv jauno Alternātīvas cīnītāju nogrupējumu, saka, ka neesot svarīgi, ,,kādu žetonu mēs piespraužam paši sev vai citiem'', bet svarīgi ir tikai fakti, uz kādas pārliecības mūsu drosme dibinās.

* * *

Vai Bites iztirzātā cīņas definīcija ir tikai viņa ,,žetons'' savas nacionālpolitiskās pārliecības nodemonstrēšanai, to rādīs nākotne, taču nenoliedzami, ka pārdomas un kritiku mūsu sabiedrībā tas ierosinās. Arī tas ir labi, jo tad neiemiegam, ,,kad dzirdam, kā mūžībai pretī jaunie latvieši nākotnes tiltus ceļ!'' Mēs nedrīkstam ignorēt tos, kam vēl ,,sirdīs brīves uguns gail!''

Valdis Zēbauers savā kritiski tvertajā grāmatā Amerika — brīvības oāze (angļu valodā, 281 lp.) kādā vietā runā par nacionālā prestiža izčākstēšanu un ka nevēlēšanās palīdzēt savai zemei ir morālās piesārņošanās paveids, kas var ietekmēt visu sabiedrisko celtni. Vai šo diagnozi nevaram attiecināt arī paši uz sevi, kuŗiem tā nepieciešama prāgmatiska morālā apbruņošanās, lai mūsu cīņa par savas tautas neatkarību un pastāvēšanu uzrādītu jēdzīgākas sekmes. Novembŗa Latvijas dienas pamudina mūs par to nopietni padomāt!

* * *

Durvju priekšā divi sarīkojumiem bagāti mēneši — novembris un decembris, kas prasīs ziedošanos, laiku, izturību un arī iecietību. Kā jau nepateicīgajā sabiedriskā darbā parasts, uz atzinību un pateicību lai negaida, jo tie, kas sarīkojumos savu lieso dālderi uzmet uz ziedojuma šķīvja, domā, ka viņi ir samaksājuši par sarīkojumu talcinieku pūlēm, rūpēm un krekšķiem. Vienīgais gandarījums, apliecinājums, ka latviešu trimda pēc tik daudz gadu desmitiem vēl spirgta dzīvo. Jāšaubās par nelabojamo pesimistu zīlējumiem, ka nākošajā gadu desmitā šīs paaudzes uzceltie biedrību nami un baznīcas svešajās zemēs tiks pārvērstas noliktavās. Mācītājs E. Caune reiz mūs gan brīdināja no kādas citas trimdas traģēdijas — kad latviešu izcelsmes cilvēks pats pamazām kļūst par ,,noliktavu'', kuŗas ārpuse tiek apklāta dārgām drānām, bet iekšpuse piepildīta gardumiem, kad viss latviešu svētku būtiskais saturs tam kļūst tikai par patīkamu ,,veco dienu tradiciju atcerēšanos'', bet mūžīgās Latvijas aicinājums šajās svētku dienās paliek nesadzirdēts! Tamdēļ svētku čalās pamēģināsim īsu brīdi apklust, lai domās pieminētu savas tautas kodolu, kam tēvzemes sirdī liegtas novembŗa Latvijas dienas un decembŗa dvēseļu šalkoņa Kristus svētkos!

* * *

Sienas plakāts kāda Latviešu Nama valdes un biroja istabā: ,,Kļūdīties ir cilvēcīgi, bet vainot citus par šīm kļūdām vēl cilvēcīgāk!''

Kad komponistam Longinam Apkalnam norādīts, ka Nobela laureāts — komūnistu niknākais ienaidnieks Solžeņicins neturot uz latviešiem labu prātu, tas atbildējis: ,,Vai tad ar luncināšanos ap padomju devumiem panāksim, ka kāds latviešus mīlēt sāks? Mēs paši daudzkārt sevi esam noveduši tur, kur mūsu ienaidnieki nekad necerēja mūs novest!'' Kā jau cilvēks ar absolūto dzirdi, Apkalns asāk uztvēris krasākās disonances ,,trimdas vienībā''...

Latviešu Centrā Umurkumurā

katru ceturtdienu spēļu vakari — šachs, kārtis u.c. Etniskas vakariņas. Ik piektdienas vakaru cienasts. Katra mēn. 1. un 3. sestdienā sadziedāšanās. Sporta spēles televīzijā. Visi mīļi gaidīti.

Koklētāju ansamblis Toronto Latviešu Nama gada svētkos ar vadītāju Arianu Liepiņu. No kreisās 1. rindā: Egīls Krūmiņš, Laila Liepiņa, Ariana Liepiņa un Laura Zariņa.

Foto V. Cinis.

Toronto Latviešu Nama gada svētkos dāmu komitejas locekles ar ilggadējo priekšnieci Sofiju Zaķi (attēlā pa kreisi). **Foto V. Cinis.**

Toronto DV sporta kluba gada svētkos, kluba dāmu komiteja, kā katru gadu, tā arī šoreiz 29. gada svētkos parādīja savu prasmi sportistu un viesu pacienāšanā. No kreisās, katra saņemot pa rozes ziedam: Alda Siksna, Sarmīte Vītola, Katrīna Garjāne, Rasma Gaile, Mirdza Kadiķe, Hilda Auptmane, Elza Kudrašova, Sofija Roze, Ausma Gugāne, Rasma Paegle un Inta Tauriņa.

Foto J. Liģers.

TORONTO ZIŅAS

● Latvijas valsts 64 gadu jubilejas atceres svinības ar aktu svētdien, 21. novembrī, pl. 17 Toronto universitātes aulā, 31 King's circle. Svētku runu teiks Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdis Olģerts Pavlovskis. Koncerta programmā Jaunbalss koris, diriģente Dace Šmita, TLB kokļu ansamblis Auseklītis Arianas Liepiņas vadībā, Anitas Rundānes ērģeļu pavadījumi. LNAK valdes rīkotā Latvijas valstssvētku pieņemšana piektdien, 19. novembrī, pl. 19.30 Latviešu namā.

● Latvijas valsts svētkus Latviešu Centrā atzīmēs tieši 18. novembrī pl. 7.30 rītā ar Latvijas karogu pacelšanu un archibīskapa A. Lūša vadītu svētbrīdi. Uzrunu teiks Centra valdes priekšsēdis V. Vāgners. Pēc kopējām brokastīm notiks referāti par mūsu politiskajiem sasniegumiem kopš pagājušā gada 18. novembŗa līdz šim laikam, t.i. vienā Latvijas gadā, ko sniegs mūsu trimdas politiskie vadītāji Jūlijs Kadelis (PBLA), Pēteris Vasariņš (DV). Pēc pusdienām reliģisko pārdomu cikla ietvaros piedalīsies mācītāji J. Cālītis, A. Celms un I. Gaide. Temats: ,,Baznīca un dzimtene''. Tai pašā laikā aprise Tēvzemes stāsti, ko vadīs Brunis Rubess. Pēc dievkalpojuma pl. 19.30 Sv. Andreja baznīcā vakarēšana Centrā pl. 21.15: Mana tikšanās ar tēvu zemi — jauniešu stāsti, vadīs Skaidrīte Leja. Visi sarīkojumi bez maksas, vakarā ziedojumi politiskās informācijas darbam.

● Latviešu katoļu draudzes gadskārtējais rudens sarīkojums 27. novembrī pl. 19.30 Latviešu Namā ar loteriju, atspirdzinājuma bufeti ar uzkodām. Draudzes eglītes vakars paredzēts 26. decembrī Latviešu namā.

● Latvijas kaŗaskolas dibināšanas 63 gadu atceres vakars 27. novembrī pl. 19 Latviešu Centrā ar vakariņām.

● Colour and Form — žūrēta tēlojošās mākslas izstāde no 6. līdz 27. novembrim notiek Northern district Library, 40 Orchard View Blvd. (pie Eglintonas pazemja piestātnes). Izstādē piedalās 32 mākslinieki ar 40 darbiem: eļļa, grafika, skulptūras u.c. No latviešiem piedalās Ņina Jurševska ar sienas segu un Zigfrīds Jurševskis ar divām keramikas skulptūrām. Abi mākslinieki ir Colour and Form biedri.

● Sv. Jāņa draudzes padomes sēdē draudzes mācītājs I. Gaide ziņoja, ka 5. decembŗa dievkalpojumā viesosies prof. V. Klīve. Pēc dievkalpojuma paredzēts profesora priekšlasījums baznīcas zālē. 12. decembrī draudzei aprit 34. darbības gads, ko atzīmēs draudzes dievkalpojumā. Māc. I. Gaide piedalīsies slimnieku garīgās aprūpes kursos un semināros, kas notiek Western slimnīcā no 22. novembŗa līdz 11. februārim. Mācītājs iepriecināts varēja arī ziņot, ka dievkalpojumu apmeklētāju skaits audzis, tāpat skolēnu skaits svētdienas skolā. Dāmu komitejas priekšniece L. Jansone ziņoja, ka gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš notiks 27. novembrī no pl. 9—16. Draudzes locekļi aicināti nodot tirdziņam ziedojumus. V. Grasmanis no Saulaines pārvaldes informēja par plānotiem sarīkojumiem: 19. un 20. februārī notiks Saulaines karnevāls, 10. aprīlī Dainas koŗa koncerts, veltīts Saulainei, un 10. martā Saulaines vakariņas.

● Kaut arī laiks bija lietains, Kristus Dārza talkā tomēr bija ieradušies 10 locekļi, ieskaitot valdes locekļus un architektu. Iestādīti 20 koki, izveidojot daļu no alejas uz brīvdabas baznīcu. Likums par zemes nodalīšanu 3. novembrī stājies spēkā, jo tagad apstiprina apriņķis.

● Toronto latviešu tautas augstskolas Latvisko zināšanu seminārā svētdien, 14. novembrī, pl. 15 Latviešu Namā Indianas valsts universitātes Indianapolē vēstures profesors Dr. Jānis Labsvīrs lasīs referātu: Faktori, kas sekmēja Latvijas valsts nodibināšanu. Par trimdas latviešu dzeju kā nacionālo ideju paudēju referēs dzejniece Guna Ikona. Pēc referātiem pārrunas pie kafijas. 12. decembrī Latviešu Namā Broka universitātes Sv. Katrīnās politisko zinību profesora Jura Dreifelda referāts: Tautsaimniecība okupētajā Latvijā un kā tā būtu citādi un Gvelfas universitātes ģeografijas profesora Gunāra Šubiņa referāts: Ģeografijas iespaids Eiropas austrumu robežām.

● Pēc Austrumu draudzes reformācijas svētku dievkalpojuma mācītāja A. Celma vadībā draudzes dāmu komitejas rīkotais bazārs 31. oktobrī SV. Barnaba baznīcas zālē bija pulcinājis 150 apmeklētāju. Loterijā visas lozes ar 416 laimestiem ātri vien izpirka. Sekmīgi darbojās arī dāmu kafijas galds ar tortēm, pašu ceptajiem speķa raušiem un citiem cepumiem. Liepkalna dāvināto augļu grozu izlozēja atsevišķi. To laimēja draudzes mācītājs A. Celms. Ar rotas lietu izstrādājumiem piedalījās Kalupe. Medus bija no J. Kūlnieka dravām. No bazāra un kafijas galda dāmu komiteja ieņēma 3240 dol. 5. decembrī vīru koŗa Viesturs koncerts diriģenta J. Baruša vadībā.

● Toronto luterāņu draudžu kopējā reformācijas svētku dievkalpojumā angļu valodā 6. novembŗa vakarā Sv. Andreja baznīcā spredikoja mācītājs H. Horšs (Horsch), piedaloties igauņu draudzes mācītājam U. Peterso un mācītājam I. Gaidem. Dievkalpojumu ar dziesmām kuplināja igauņu draudzes koris ar diriģentu Romanu Toi un solisti Valvi Tali; pie ērģelēm bija Anita Rundāne.

● Pēc 31. oktobŗa reformācijas svētku dievkalpojuma ar dievgaldu Sv. Andreja baznīcā, ko vadīja mācītājs J. Cālītis, notika draudzes iesvētījamo jauniešu un vecāku sanāksme. Iesvētes mācībām reģistrējušies 13 jaunieši. Mācības sāksies 14. novembrī. Dievkalpojumā dziedāja draudzes koris J. Baruša vadībā. iesvētības draudzē būs 1983. gada 23. maijā.

● Jūlija Popeļa gadskārtējā gleznu izstāde, pēc skaita jau 16., šogad notiks Latviešu Centrā novembŗa pēdējās nedēļas nogalē, no 26. līdz 28. novembrim. Izstādē šoreiz redzēsim 30 viņa jaunākos darbus, gleznas par dažādiem tematiem, to vidū arī gleznas ar Latvijas ainavām. Viņš piedalījies arī trijās Etobiko pilsētas mākslas komitejas rīkotās žūrētās gleznu izstādēs,katrā ar vienu vai diviem darbiem. Šinī sakarā intervēts, un intervija pārraidīta televīzijā. J. Popelis visu šo mēnesi ar četriem darbiem piedalās Etobiko pilsētas pašvaldības gleznu izstādē un izstādes atklāšanas dienā uzaicināts demonstrēt gleznošanu. Šopavasar 25 viņa gleznas bijušas izstādītas Nudžersijas mākslas salonā. Kopš pagājušā gada viņš papildinās gleznošanā Humber Valley mākslas klubā, kuŗā ir biedrs. J. Popeļa izstāde piektdien būs atvērta no pl. 19—21, sestdien un svētdien no 13—20.

● TLB Sestdienas skolā 6. novembrī mācības ievadīja ar varoņu piemiņas aktu, bez skolas saimes piedaloties vēl 50 bērnu vecākiem. Svētbrīdi vadīja māc. A. Celms. Varoņu piemiņai veltītu runu teica konkordijas Zelmenis Toronto kopas seniors Edmunds Ozols. Savā runā viņš pieminēja, ka Latvijas zemi gadu simteņiem pārstaigājuši iebrucēji, tādēļ kaŗavīri ļoti ievēroti un cildināti, ko liecina mūsu tautas gara mantas. Priekšnesumos bija 7. klases audzēkņu kopdeklamācijas — Veronikas Strēlertes Lāčplēša sauciens un 8. klases — A. Brieža Varoņiem, bet 2. un 3. klases audzēkņu koŗa dziesmas Daces Cielavas vadībā. Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks Andrejs Jaunzemis pasniedza aktā saviem pieciem mazbērniem no Latvijas izvesto nacionālo karogu, ko saņēma viens no tiem — Rūdis Pavlovičs, pārējiem sakot karoga solījumu. Vecākās 8. klases audzēkņi skolotājas Balvas Kūlas vadībā tanī pašā dienā piedalījās varoņu piemiņas aktā pie kritušo kaŗavīru pieminekļa Saulainē.

● Pensionāru apvienības 4. novembŗa sanāksmē 170 dalībnieku noklausījās Adeles Borisas referātu par pāvestu Jāni Paulu II. Pēc tam bija kafija un nodarbības. 18. novembŗa sanāksmē runās LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Aktu kuplinās pensionāru koris J. Beloglāzova vadībā un L. Pones deklamācijas.

Auseklītis un jaunatnes koris Jaunbalss piedalīsies Toronto latviešu kopīgajā valsts svētku svinīgajā aktā 21. novembrī plkst. 17 Toronto universitātes aulā.

Foto A. Birze.

● Sidrabeniešu gadskārtējā sapulce Sv. Andreja baznīcas zālē tūlīt pēc 14. nov. dievkalpojuma pl. 12.30. Visi sidrabenieši aicināti šinī sapulcē piedalīties.

● DV Toronto sieviešu koŗa Zīle saviesīgs vakars ar deju notiks 13. novembrī pl. 19 DV namā. Programmā koŗa dziesmas, diriģents Arv. Purvs, solo, dueti, deklamācijas u.c. Pianiste Marta Tūtere-Kundrāte. Ieejas kartes bez iepriekšējās pieteikšanās nebūs dabūjamas, jo visas vietas jau izpārdotas.

● Mūžībā aizsaukto DV nodaļas biedru pēcpusdienu 31. oktobrī DV namā ievadīja ar priekšs. Z. Akota uzrunu, uzsveŗot šīs atceres simboliku. To savā novēlējumā īpaši izteicis mūžībā aizsauktais nodaļas biedrs un labvēlis Ādolfs Rupšenieks, tāpat Kaŗa veteŗāņu biedr. priekšn. Aleksandrs Tirzītis un Jānis Rapša. Viņu un pārējo mūžībā aizsaukto nodaļas biedru piemiņu godināja ar klusuma brīdi.

Rakstniece Biruta Senkēviča saistošā stāstījumā kavējās pie temata Pie mūžības vārtiem. Ar deklamācijām sarīkojumu kuplināja St. Butkēvics. Dzejoļus lasīja dzejniece Lolita Gulbe. Pēcpusdienas programmas vad. A. Pērkons vadīja arī vakaram atbilstošas tautas un kaŗavīru dziesmas. Vanadzes ar savu saimniecības daļas vad. Veru Bebri bija sarūpējušas azaidu.

● Latviešu Centrā ar 990 biedriem vēl trūkst vismaz desmit ziedotāju, lai kāds no tiem sasniegtu biedru kartes izcilo numuru — 1000! Lai pie šīs goda vietas tiktu, Centra valde nolēmusi šo izdevību dot visiem jaunajiem biedriem, sākot ar 991. n.ru. Ja līdz 18. novembrim tādu rastos vismaz desmit vai vairāk, šos jauno biedru vārdus tad izlozēs 18. novembŗa vakarā Centrā pl. 21-os, un viens no tiem laimēs biedru karti ar 1000 n-ru!

● Latviskās pavāru mākslas Uz kārā zoba un rokdarbu kursi Centrā šogad notiks no 1. marta līdz 4. maijam. Maksa līdzšinējā — $30.00. Kursu programmas jaunas. Umurkumurs oktobŗa 4 nedēļās devis apm. $1000. atlikumu. Kasieris Centra valdes sēdē pag. ceturdien tomēr domāja, ka īpaši nedēļas sākuma vakari varētu būt dzīvāki. Viestura koris koncertēs Centrā 26. februārī, un DV koris 26. martā.

● Teicami izdevās Mednieku un makšķernieku kluba sezonas atklāšanas balle 30. oktobrī Latviešu Namā. Interesanta bija medību un zivju izloze ar vērtīgiem aļņu cepeša, tītaru un zivju laimestiem. Aļņa cepeti bija dāvinājuši H. Leitis, Ad. Kristapsons, J. Miķelsons, J. Muskats, A. Plūdums, A. Tropiņš un J. Taperts.; zivis un tītarus — J. Luste, G. Sīpols, Alfreds Kristapsons, K. Zustāns, A. Audze, J.Veckers, P. Odiņš, O. Zvirgzdgrauds, A. Užulis, A. Zobens u.c. Izlozi vadīja kluba pr-ka vietn. D. Marsons, bet laimestus izsniedza priekšn.J. Atmats. 115 ballinieki dzīvi piedalījās A. Smana dāvātās ezera foreles svara noteikšanā. Pareizo svaru bija uztvērusi Mirdza Bērziņa (11 mārc. 11 unces). Kluba dāmas ar vad. Hildu Auptmani cienāja balliniekus ar uzkodām. Nākamais kluba lielākais sarīkojums Zaķu balle 15. janvārī Latviešu Namā, atkal ar medījumu un zivju izlozi.

SV. KATRĪNAS

● Sv. Katrīnu Daugavas vanadžu kopa savā 1. novembŗa valdes sēdē nolēma savu 30 g. atceres svētku atlikumu 500.- dol., kuŗā ieskaitīts arī vanadzes Paulas Grebles ziedojums, novēlēt Patiesības Fondam. Gaismas akcijai ziedoti 250 dol., nevis 50 dol., kā kļūmes dēļ iespiests LA 30. oktobŗa numurā.

● Svētdien, 28. novembrī, vanadzes rīko savu gadskārtējo Ziemas svētku tirdziņu ar mantu loteriju un kafijas galdu. Būs iespējams iegādāties rokdarbus, rotas lietas, grāmatas, keramiku u.c. Priekšnesumos jaunatnes deju kopas uzvedumi. Tirdziņš atvērts no 14—17 Folk Arts telpās, 185 Bunting Road.

● Vanadzes, kā katru gadu, aicina tuvos un tālos ciemiņus uz savu tradicionālo Jaungada balli 31. decembrī pl. 21 Beacon Motor Hotel.

Kārlis Ķezbers

Rumba

ROMĀNS

(15. turpinājums.)

,,Pazīsti šito? Un dūre ir tīrais nieks pret pārējiem mūsu iespaidošanas paņēmieniem! Mans draugs Ali, tepat blakus, dažus no tiem var lietot tūliņ, ja nedarīsi, ko liksim.''

Jāņa Raga pieri pārklāja baiļu sviedri. Viņš pameta skatu uz telefona pusi, kas atradās turpat blakus uz naktsgaldiņa.

,,Mēģini tik!'', Raga nodomu atklājis, šņāca vecākais. ,,Ar mums tā nevar. Vai nu sadarbojies jeb — auto bagāžas telpā iekšā un uz upi prom! Jokus Mohameds neprot.''

Jānis Rags nodrebēja pie visām miesām. Kā dažs labs cilvēks, kas pēc rakstura nav nekāds varonis, arī viņš mājās labprāt skatīja gangsteŗu filmas, izšausmināJās, lasot noziegumu aprakstus avīzē. Secinājums — šie ļaudis nejokoja!

,,Kkkkkko vēlaties...?'', viņš trīcošā balsī izdvesa. ,,Darīšu visu, ko pavēlat!''

Iebrucēji saskatījās. Jaunākais neapvaldīti iesmējās, vecais tikai pavīpsnāja.

,,Pats gan zini, ko vēlamies! Kur ir 64 KRAM Plus Kubiks? Smalks zellis esi! Tevis dēļ mums te bija jāapbraukā puse pasaules, jāķersta vīrelis kā tu! Vai atceries, Muhamed, kā klājās krodziniekam Ņujorkā, kas atteicās maksāt izpirkšanas naudu? Viens vienīgs kauliņš palika nebojāts! Un vai zini, kāds kauliņš? Kreisās rokas mazā pirkstiņa!''

Jānis Rags sarāvās itin maziņš un kā nejauši aptaustīja kreisās rokas mazo pirkstiņu. Vēl bija vesels.

,,Nu, saki, kur ir manta?''

,,Kkkkāda manta? Nekā nezinu, kungi. Žēlojat!''

Par Muhamedu dēvētais parāva sagūstīto aiz apkakles uz augšu.

,,Ceļa soma! Kur ir ceļa soma, ko piesavinājies, kad Korabs izgāja no lidmašīnas un to ārā apcietināja? Nedomā, ka ar meliem varēsi no mums izsprukt!''

,,Neesmu somu piesavinājies'', taisnojās Jānis Rags. ,,Tā kā Koraba kungs neatgriezās, nolēmu to paglabāt, lai varētu atkal atdot īpašniekam. Es, kungi, esmu godīgs cilvēks!''

Pie Raga muguras piedūrās ciets priekšmets, kas varēja būt tikai revolveris. Ali rokās nāves rīks nedrebēja.

,,Vai esi ievērojis, ar ko nama mātes sijā miltus?'', jaunais Ali no muguras puses iečukstēja Ragam ausī. ,,Ja neesi redzējis, tad arī nekad neredzēsi, jo es tevi sašaušu kā sietu, ko lietā miltu sijāšanai, ja neteiksi, kur mantu esi noslēpis. Par troksni nebēdā, ierocim pievienots klusinātājs. Mēs strādājam tīru darbu.''

Šai brīdī Rags atcerējās, ka nelaimīgo ceļa somu bija iedevis viesnīcas zēnam, lai aiznes uz darbnīcu pielikt tai jaunu rokturi. Stomīdamies viņš visu pastāstīja svešiniekiem. Arī par otru ceļa somu, viņa paša.

Nelieši skaļi iesmējās.

,,Par šo triku tev pienākas ordenis un uzslava! Mūsu konkurenti — Austrumeiropas slepenais dienests varbūt vēl tagad sadala somu līdz pēdējai šķiedrai, tavu virskreklu liek zem mikroskopa un — nekā! Nepareizā soma! Viņi gribēja — mūsējo!''

,,Mūsējo? Jūsējo? Manējo?'', nesaprata Rags.

,,Tavējā tā sen vairs nav. Iesim. Aizvedīsi mūs līdz kurpniekam, kas labo somas.''

Jānis Rags lēnām sāka atkopties no bailēm un uztraukuma. Kāre ziņor ņēma virsroku, un viņš piesardzīgi iejautājās:

,,Kāpēc jūs tik ļoti gribat dabūt rokās šo mazvērtīgo ceļa somu? Tanī neatradu nekā vairāk kā vecu avīzes numuru...''

,,Aizmirsti avīzi, tā mums vairs nav vajadzīga, atradām tevi šeit bez tās. Vispār — mēs tev ieteiktu mazāk domāt par visu šo notikumu un sekot norādījumiem.''

Ali piegrūda cieto priekšmetu stingrāk pie Raga muguras.

,,Tagad ej mums pa priekšu un aizved pie labotāja. Aizmirsti bēgšanu un citus muļķīgus trikus, kas varētu ienākt prātā! Atceries tikai vienu — Ali vajaga tikai piespiest ieroča mēlīti, un dažus mirkļus vēlāk tu būsi debesīs, ellē vai kur tev aizmūža vieta nolemta! Jokus nedzenam!''

Rags gāja pa priekšu, abi nelieši sekoja. Viņi klusēdami aizstaigāja līdz celtnim, nobrauca viesnīcas reģistrācijas telpā. Kā allaž, arī tobrīd, tur kustējās ļaudis. Daži nule iebraukušie piereģistrējās, citi — pirms aizbraukšanas kārtoja rēķinus, bet lielākā daļa kavēja laiku slaistoties, lasot laikrakstus, skatoties pa logu vai sarunājoties. Rags ievēroja grāfieni Ceprehēgiju, kas graciozi kustējās ļaužu barā kā kādu gaidīdama.

Kaut viņa zinātu, kādās sprukās nonācis viņš — Jānis Rags! Kaut šī dievišķā būte ievērotu, ka abi gangsteŗi seko viņam pārāk tuvu un ka viss šis gājiens ir cilvēka nolaupīšana! Bet kā viņa kaut ko tādu varētu iedomāties? Gaŗām gāja visādi cilvēki, bet mēģināt saukt pēc palīdzības Ragam likās pārāk bīstami. Vai nebija dzirdēts, ka tādos gadījumos atriebīgie cilvēku nolaupītāji savu upuri nošauj, lai vēlāk, tiesā, nebūtu liecinieks noziegumā? Ragam notirpa kājas, iedomājoties, kas viss bija lasīts avīzēs par cilvēku nolaupīšanas mēģinājumiem. Kāda jaunāka, bagāta avīznieka meita, četrdesmit dienas bija turēta mucā un vārda tiešā nozīmē barota caur spundi.Zēnam,ko bandīti nolaupīja Italijā, par pierādījumu, ka tas tiešām atrodas neliešu rokās, bija nogriezta kreisā auss un piesūtīta tēvam. Austrumu aģenti labprāt lietāja grīdsegas, ievīstot upuri tā, ka tas nevar kustēt, un, turot to līdz brīdim, kad pienāk kuģis, var gūstekni iekraut aizvešanai. Rags vēroja gaŗām skrejošos auto, bet nevienā mašīnā viņš nevarēja saskatīt kādu, kas būtu ar mieru izlēkt un nākt viņam palīgā, ja viņš iekliegtos. Gaŗām glītām mājiņām un nelieliem veikaliņiem trīs vīri soļoja kurpnieka darbnīcas virzienā. Rags nezināja, kur darbnīca atrodas, bet bandīti par to bija domājuši un visu noskaidrojuši. Vajadzēja būt tuvu, jo nelieši sāka pētīt namu numurus.

Pēkšņi notika kaut kas pavisam negaidīts.

Neliels automobīlis izskrēja no satiksmes plūsmas, pieslīdēja ietvei un, bremzēm nočīkstot, apstājās. Izlēca divi vīri privātās drēbēs, piesteidzās pie Raga un abiem neliešiem, ar veiklu grūdienu piespieda tos mājas sienai un nokliedzās:

,,Rokas augšā! Nekādu lieku kustību, citādi šausim!''

Redzot, ka neviens no trijotnes negatavojas pretoties, viņi atlaidās, ļāva visiem trim atgriezties pret viņiem.

,,Ko jūs ar šo cilvēku gribējāt darīt?'', resns tirolietis, parādījis plaukstā spožu policista zvaigzni, stingri noprasīja Muhamedam.

Muhameds, nevainīgu sejas izteiksmi, nebūt nebija nobijies. Sadursmes ar kārtības sargiem viņam acīm redzot bija parasta lieta. Sakārtojis raibo kakla saiti, viņš taisnojās:

,,Mēs? Ar šito? Ko ar tādu vispār var iesākt, paskataties taču, kā viņš dreb! Katrs redz, ka cilvēkam piesities nervu trīceklis. Cilvēka pienākums tādam palīdzēt, nogādājot uz attiecīgo kliniku.''

Tirolietis noskurināja kuplās ūsas.

,,Ko jūs sakāt?'', viņš griezās pie Jāņa Raga, kas jau bija mazliet nomierinājies.

,,Viņi mani sagūstīja! Turēja revolveri pie muguras! Sajutu stobru, nopratu, ka tūliņ šaus...''

Ali paskatījās policistā, pielika rādītāju pirkstu sev pie deniņiem un izdarīja apļveida kustību.

,,Verruckt! Krēzī! Mešugene!''

Policists stāvēja kā drošsirdīgs kareivis Šveiks Hašeka romānā.Zems, plecīgs, nopietns, neuzpērkams.

(Turpinājums seko.)

Guna Ikona

Veltīts Vilkaču mantiniecēm

Vilkates, vilkaces —
nakts joņotājas, brīvo mežu meitas —
svešumā klīdušās Spīdolas,
atziņu ābolā kozdamas:
skurbā, reibīgā, saldā.
Puspasaules apskrējušas,
mēness un saules ceļos,
nenomaldoties.
Šīs īstenās vilkaču mantinieces —
neds sals, nedz lācis, nedz
saulgriežu gausais ritiens tās
nenokausēs, neiebiedēs,
nesalauž.
Un tad, kādreiz —
(un pēc laika tas būs jau
,,atceries — toreiz'')
— mirgodamas tās izcels
trīs nākotnes zvaigznes
no reiz aizsalušām
visdziļākām dzīlēm.

* * *

Nikolajs Kalniņš

Labākās zāles

Ja pasaule pilna ar priekiem,
Kāpēc dažs cilvēks par niekiem
No dusmām tūkst? —
Humora trūkst!

Ja vieglāk ir dzīvot ar smaidu,
Kāpēc dažs cilvēks ar naidu
Kā mīkla rūgst? —
Humora trūkst!

Ja netiek laimei uz pēdām,
Kāpēc dažs tūlīt no bēdām
Kā stīga trūkst? —
Humora trūkst!

Humors ir labākās zāles
Visām vainām,
Stiprāks kā lodes, kā vāles —
Sprēgā jau dainās!

* * *

Edvarts Tūters

Par sauli un ēnu

(Prātula)

Ja ceļš tavs pretim saulei iet,
Priecājies —
Ēna paliks aiz tevis.

Ēnu sev priekšā ja redzi,
Apstājies —
Pagriez tai muguras pusi.

Ēnai kas sekot būs sācis, —
Sauli tam neredzēt vairs.

Jauns dzeju krājums

Dzeju krājuma ,,Uz klusuma spieķa'' autors Arvīds Melliņš dzīvo Austrālijā, bet kā publicists un dzejnieks pazīstams arī ASV, Kanadā un Eiropā.

Viņš ilgus gadus bijis līdzstrādnieks katoļu izdevumos — žurnālā Gaisma, Dzimtenes kalendārā un Austrālijas katoļu biļetenā Gredzens. Arvīds Melliņš ir ļoti rosīgi darbojies latviešu katoļu sadzīvē trimdā, būdams gan Latviešu katoļu biedrības Austrālijā valdes loceklis un centrālās valdes priekšsēdis, gan kalpodams citos atbildīgos amatos.

Par Arvīdu Melliņu kā dzejnieku Jānis Klīdzejs saka: ,,Interesantais Arvīda Melliņa profilā ir tas, ka viņa gara redzīgums vēl ar jūtīgākām un ainavīgākām izteiksmēm parādās tur, kur viņš sarunājas pats ar sevi, citiem cilvēkiem, dzimteni, visu dzīvi, mūžības jausmām un ar Dievu savās dzejās.''

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

13. novembrī pl. 14 Sv. Andreja baznīcas zālē Kristīgas sadraudzības pēcpusdiena.

13. novembrī pl. 19 DV namā DV Toronto sieviešu kora Zīle saviesīgs vakars — Nākotnes ieceres.

14. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15.00 vidējā zālē, atzīmējot Lāčplēša un Varoņu piemiņas dienu, DV Toronto nodaļas Latviešu vēstures muzeja sekcija izrādīs skaņu filmu Brāļu kapi. Referēs virspulkvedis A. Silgailis.

14. novembrī pl. 15 Latviešu namā Latvisko zināšanu seminārā referēs Dr. J. Labsvirs par tematu: Faktori, kas sekmēja Latvijas valsts nodibināšanu. Dzejniece Guna Ikona runās par trimdas nacionālo dzeju kā nacionālo ideju paudēja.

18. novembrī pl. 7.30 no rīta Latviešu Centrā Latvijas karogu pacelšana. Pēc tam brokastis, referāti, nodarbibas bērniem no 3 g.v. Pusdienas, debates, vakarēšana.

18. novembrī pl. 14 Latviešu Namā Pensionāru valstssvētku aktā runās LNAK pr-dis T. Kronbergs. Deklamēs E. Ponc. Koris.

20. novembrī pl. 11 Latviešu namā TLB Sestdienas skolas 18. novembra akts. Svētku runu teiks 23. izlaiduma absolvents A. Slempers. Visi aicināti.

20. novembrī no pl. 10—17 Baltiešu mākslas simpozijs TU University College Media room.

21. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā.

21. novembrī pl. 11—14 Latviešu Centrā Baltiešu mākslas simpozijā referēs baltiešu zinātnieki no ASV un Kanadas.

21. novembrī, svētdien, pl. 17 Latvijas valsts 64 gadu atcere Toronto universitātes Convocation Auditorium — King College Circle.

26. novembrī pl. 19 J. Popeļa gleznu izstādes atklāšana Latviešu Centrā. Izstāde būs atvērta arī 27. un 28. novembrī no pl. 13—20.

27. novembrī pl. 19.30 Latviešu namā Toronto Katoļu draudzes gadskārtējais sarīkojums ar loteriju. Spēlēs Runči.

27. novembrī pl. 19.30 DV namā kaŗavīru daudzinājums.

28. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15.00 vid. zālē Dr. B. Rubesas referāts — Aspāzija un viņas laikmets.

28. novembrī pl. 15 Latviešu namā Zinaīdas Lazdas piemiņas vakars. TLB sarīkojums.

28. novembrī pl. 15 Sv. Andreja baznīcā Jauniešu koncerts Tam Kungam jauna dziesma.

28. novembrī Studiju teātrī Harbourfront, 235 Queens Quay W. DV teātris izrādīs Reg. Roses drāmu Bez šaubām. Izrādes pl. 16 un 20.30.

4. un 5. decembrī pl. 10 DV namā Ziemas svētku tirdziņš.

14. decembrī pl. 19 Latviešu Namā Ziemas svētku koncerts un balle.

12. decembrī pl. 14 DV Toronto nod. bērnu eglīte.

18. decembrī pl. 19 DV namā nodaļas biedru eglīte.

31. decembrī pl. 20 DV namā jaunā gada sagaidīšana.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 24. SEZONAS KONCERTI

7. decembrī, otrdien, Ruta Krumoviča (vijole) un Alvaro Gomez (vijole). Abi mākslinieki no Čīles.

1983. GADĀ

12. februārī, sestdien, Tālivalža Ķeniņa skaņdarbu koncerts. Piedalās Ērika Beitāne — soprāns, Arturs Jansons — altvijole, Edite Timermane un Pēteris Zariņš — klavieres, Toronto universitātes mūzikas fakultātes kameransamblis autora vadībā, DV sieviešu koris ,,Zīle — dir. Arvīds Purvs.

5. martā, sestdien, Skaidrīte Līduma - Hildebrante, soprāns; pie klavierēm Daira Kalnāja - Langena.

Visi koncerti notiks pl. 20 Town Hall, St. Lawrence Centre for the Arts.

BĒRZAINE

27. novembrī pl. 10 TLMM kluba ūdens šaušanas sacensības. Ikviens var piedalīties.

HAMILTONA

20. novembrī pl. 18.30 18. novembŗa sarīkojums Hamilton Place, Studio Theater telpās. Runās DV KV prsēdis Varimants Plūdons. Dziedās DV vīru koris Kanadā, dir. A.Pērkons. Saviesīgs vakars. Runču mūzika.

SAULAINĒ

6. novembrī pl. 13.00 Varoņu piemiņas svētbrīdis pie Kritušo kaŗavīru piemineķļa.

1983. GADĀ

26. februārī Viestura un Jundas koŗu koncerts.

17. aprīlī, svētdien, pl. 17 DV Toronto sieviešu koŗa Zīle 11. gadskārtējais koncerts Walter Hall.

Mūsu mīļā māmiņa, vecmāmiņa—Emiņa, vecvecmāmiņa-Emiņa, sievas māte un vīra māte

Elfrīda Plūdone, dz. Melbārdis

dzimusi Liezerē, 1885. gada 7. martā,
mirusi Redingā, ASV, 1982. gada 1. novembrī.

Pateicībā piemin:
Vaida Sīlis,
Antra un Ansis Bērziņš ar ģimeni,
Dainuvīte un Leonīds Linauts ar ģimeni,
Varimants un Ausma Plūdons ar ģimeni,
Druvenaldis Plūdons ar ģimeni (Latvijā).

Ar mieru es mūžībā aizeimu;
Dieva pasauli jauko es skatīju.
(Vilis Plūdons)

Elfrīdas Plūdones piemiņai

Pagājušā nedēļā no Redingas, ASV, pienāca skumja ziņa — 1. novembrī tur mūžībā aizsaukta Tēvzemes balvas laureāta dzejnieka Viļa Plūdoņa dzīvesbiedre Elfrīda.

Neņemot vērā lielo gadu nastu, aizgājēja līdz pat pēdējai dienai bija saglabājusi gaišu prātu un dzīvi sekoja latviešu trimdas sabiedriskai dzīvei. Ar 97 mūža gadiem viņa bija viena no visvecākām mūsu laikraksta lasītājām.

Elfrīda Plūdone dzimusi 1885. gada 7. martā Liezeres tirgotāja Melbārža ģimenē.

Mācoties Liezeres pagasta skolas vecākās klasēs, kad viņai bija 12 gadi, viens no Elfrīdas skolotājiem bija Kuldīgas skolotāju semināra absolvents — vēlākais ievērojamais latviešu dzejnieks Vilis Plūdons. Dzejnieka bērni atceras, ka tēvs jokodamies kādreiz norādījis, ka viņš pats sev esot izaudzinājis līgavu un dzīves līdzgaitnieci.

Elfrīdas un Viļa Plūdoņa ģimenes dzīve bija allaž gaiša. Tur valdīja mīlestība, savstarpēja cieņa un vienmēr latvisks gars. Elfrīda tuvu stāvējusi arī sava dzīves drauga radošam darbam. Laikā, kad rakstāmmašīnas vēl nebija, dzejnieks savus darbus diktēja, un pierakstīja viņa dzīvesbiedre. Par katru sacerējumu Plūdons gaidīja Elfrīdas spriedumu: ,,Ko tu saki?'' Plūdoņa dzīvesbiedre bija sava vīra uzmudinātāja, ierosinātāja un arī kritiķe. Pirms pāris gadiem viņa skopos vārdos liecināja: ,,Es viņu mīlēju un cienīju.''

Plūdoņu ģimene bija bērniem svētīta, kuŗu kristāmo vārdu izvēle bija zīmīga un latviski vienreizēja. Par to liecina bērnu vārdi vecuma kārtībā: Ilizāna, Vaida, Antra, Ināra, Vilmārs, Druvenaldis, Dainuvīte un Varimants. Ilizāna mira gada vecumā, meita Ināra mira 1942.g., bet dēls Vilmārs, 15. divīzijas leģionārs, pazuda bez vēsts kaŗa laukā.

Plūdoņa māmuļai bezgala prieku sagādāja pašas bērni un sešpadsmit mazbērni un tikpat daudz mazmazbērni.

Pirmais mazdēliņš Ansītis vecmāmiņu sāka saukt par Emiņu. Šis vārdiņš pielipa, un gandrīz visi mazbērni un mazmazbērni vecomāti sauca par Emiņu.

Savā mūža vakarā Elfrīda Plūdone pēdējā mazbērna kristībās liecināja: ,,Nav nekā tik skaista kā redzēt tik lielu bērnu pulku!''

Aizgājēja paliks gaišā atmiņā piederīgiem, draugiem un daudz paziņām.

Bērnos un mazbērnos iedegtā mīlestība pret latviešu tautu un tēvzemi ir Elfrīdas Plūdones lielais atstātais mantojums.

Viņa aizgājusi dusēt — viņas piemiņa nezudīs.

Aleksandrs Kundrāts.

Latviešu Fonda jaunie piešķirumi

Ceturto jaunatnes dziesmu svētku laikā 9. oktobrī Klīvlandē notika arī Latviešu Fonda dalībnieku pilnsapulce. Paziņoja šī gada dalībnieku balsojumu rezultātus:

1. ALA's Latviešu studiju centra mācības līdzekļu krātuve — 1046 punkti, $10000 piešķirums;
2. ,,Mazputniņa'' popularizēšana un financiālā nostiprināšana — 821 p., piešķirums $2000 gadā uz trim gadiem;
3. ,,Kolibri'' koncerti un lekcijas kultūras dienās Austrālijā 1983. gadā — 612 p., $7500 piešķirums;
4. Arch. A. Teivena zinātniskā pētījuma ,,Dzirnavas Latvijā'' manuskripta iespiešana — 473 p., $6000 piešķirums;
5. Dziesmu spēles ,,Homo Novus'' inscenējums 1983. g. dziesmu svētkos Milvokos — 413 p., atlikušie $200;
6. Vēstis — žurnāls latviešu valodai — 330 p.,
7. Aspazijas ,,Sidraba šķidrauta'' inscenējums angļu valodā — 280 p.;
8. Žurnāls ,,Latviešu lietiskā māksla'' — 197 punkti.

Pieprasījumu kopsumma šogad bija $45.500, no kuŗas varēja piešķirt $25.700. Piešķirumus sadalīja projektiem, kas balsojumā saņēma visvairāk punktu, piešķiŗot pilnu pieprasīto summu. **Rita Gāle**

KESVIKA

● 16. oktobrī kesvikieši ar viesiem pulcējās savā kārtējā pārrunu un draudzības sanāksmē E. Straumera ģimenes mājā Kesvikā. Mājastēvs sanāksmi ievadīja ar garīga satura programmu. Debatēs piedalījās lielākā daļa klātesošo kesvikiešu. Klātesošie izteica atzinību archibīskapam A. Lūsim par rakstiem Latvijā Amerikā un atzina, ka kāpināma cīņa pret baznīcas noliedzējiem un Dieva vārda niciņātājiem. Pārrunas ilga divas stundas. Tālākais ritēja par Ziemas svētku eglītes sarīkojumu latviešiem Kesvikā 21. decembrī. Kesvikas pensionāru namā. Saturā būs garīgas dziesmas, deklamācijas un stāstījumi. Dievkalpojumu vadīt aicinās māc. A. Arāju no Toronto. Sanāksme beidzās ar pārrunām pie kafijas galda. Par tā izkārtojumu un bagātīgo cepumu devumu bija rūpējusies Otīlija Straumere ar palīdzēm. Nobeigumā mājastēvam un -mātei izteica pateicību. **J. Treijs.**

Pasaules Brīvo Latviešu apvienības
LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDS

ir saņēmis nelaikes *Alīnes Karules* testamenta novēlējumu $ 14.400.

Nelaike bija liepājniece; strādājusi par slimo kopēju Rīgā, Anglijā un Toronto. Viņa bija klusa, bet arvien atbalstījusi sabiedriskos pasākumus.

Viņa nesa Latviju ne tikai savā sirdī, bet parādīja to arī savos darbos.

Latviskā doma, latviskais gars,
Latvijas brīvība, latviešu spars,
Latviskais pasaules skatījums
Pirmā vietā lai būtu mums.

Viņu dziļā pateicībā piemin
LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDS.

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBA

RAIBĀ NEDĒĻA

SVĒTBILŽU PARĀDE MASKAVĀ

Tanku kāpurķēdēm žvadzot un kaujas lidmašīnu eskadriļām virs galvas rūcot, pagājušā nedēļā Kremļa mūra goda tribīnē pats Sarkanās impērijas cars Leonīds Brežņevs, savu vecīgo politbiroja kambarkungu pavadīts, noskatījās asiņainās Oktobŗa revolūcijas jubilejas parādē.

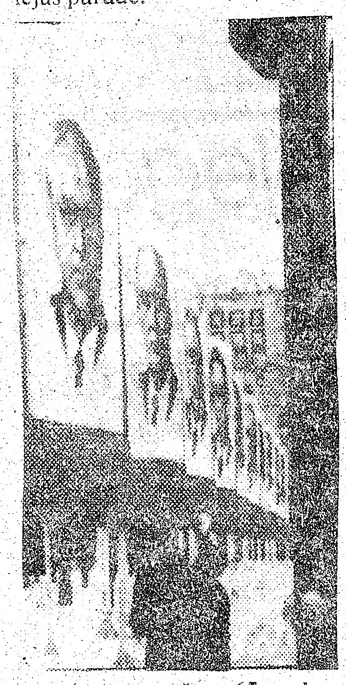

Apspiešanas režīma 65. gada dienu Padomju savienībā atzīmēja ar kaklā kungu svētbilžu izstādīšanu.

Jau pagājuši 65 gadi, kopš maza komūnistu sazvērnieku kliķe ar brutālu varu nožņaudza pārdrošnieka Kerenska demokratijas eksperimentu, kas bija radies uz Krievijas cara monarchijas drupām. Šie komūnistu cietsirdīgie vadoņi viltus proletāriāta diktātūras vārdā paši uzmetās par kakla kungiem nelaimīgo strādnieku un zemnieku miljoniem.

Diemžēl, šajā vēsturiskā traģēdijā sava nozīme bija arī ar marksisma fanātismu apsēstiem latviešiem, un vēl lielāka latviešu durkļiem. Oktobŗa revolūcijai sekojošie 65 gadi droši vien ieies vēsturē kā neticama cilvēka elementāro tiesību mīdīšana kājām, kā nežēlīgākais terrora apspiešanas un ciešanu periods. Tas ir lielākais izsmiekls, ka apspiesto vergu miljoniem pēc partijas pavēles ir jāuzgavilē saviem kakla kungiem, kuŗu svētbildes šajā dienā sakārtas visas imperijas stūŗos. Staļina un Chruščova bildes gan izgājušas no modes, un par brīnumu šoreiz neredzēja arī tagadējā politbiroja locekļa Kiriļenko ne bildi, nedz pašu. Runā, ka slimības dēļ viņš pats sarkano galmu atstājis.

Starplaikā Brežņeva troņa tīkotāju baram pievienojies Maskavas kompartijas sekretārs Grišins. Ustinova vārdu Maskavā pagaidām neviens nemin, un varbūt tieši tādēļ, ka viņš ir visnopietnākais bijušā čekas priekšnieka Andropova kandidātūras apstrīdētājs.

No Ļeņina sludinātās strādnieku un zemnieku taisnības valsts komūnisma režīms ir pārveidojies par valdošās partijas birokratu kontrolētu administrātīvu aparātu, pie tam komūnistu partija, tāpat kā Ļeņina laikos, arī tagad savu varu balsta uz kailu terroru.

Šogad Sarkanā laukumā sadzītos zaldātus un strādniekus uzrunāja maršals Ustinovs. Tā bija tā pati vecā ieroču žvadzināšana, tautas baidīšana ar neeksistējošo imperiālistu uzbrukuma bubuli un melīga dižošanās ar neeksistējošiem panākumiem, par kuŗiem esot jāpateicas mīļotās partijas vadoņu tālredzīgai gudrībai.

Protams, sarkanais maršals noklusēja, ka vēl šodien 4 milj padomju pilsoņu smok soda nometnēs un cietumos. Čekistu uzraudzībā šiem nelaimīgajiem upuŗiem jāstrādā Sibirijas taigās, ziemeļu sniega tuksnešos, jaunu gāzes vadu, dzelzceļu un raktuvju būvēs.

Vai tā bija sagadīšanās, ka amerikāņu slepenais dienests tieši Oktobŗa revolūcijas priekšvakarā atklāja visai pasaulei šīs neticami lielās vergu armijas eksistenci Padomju savienībā?

Atzīmējams, ka Kremļa oficiālā pieņemšanā runu teica Brežņevs, asiem vārdiem uzbrūkot Rēgena politikai un reizē apgalvojot Padomju savienības cēlo cīņu par apspiesto tiesībām. Pretēji iepriekšējiem gadiem, šogad Kremļa pieņemšanā klāt bija arī Pekingas diplomāti, kas lieku reizi norāda, ka Iļjičeva sarunas ir vismaz daļēji mainījušas līdzšinējās Maskavas un Pekingas attieksmes.

SIT KRUSTĀ BAZNĪCAS

Ar katru dienu vairāk atklājas patiesība, ka Jaruzeļska režīms par zemu novērtējis Valesas radītās Solidāritātes kustības atbalsi tautā. Arī jaunās represijas nav spējušas novērst poļu tautas prasību pēc tiesībām un taisnības.

Par zemu Jaruzeļskis bija novērtējis arī katoļu baznīcas nozīmi. Jo vairāk Maskavai paklausīgais kangars vēršas pret poļu tautu, jo pārpildītāki ir katoļu dievnami visā valstī. Dievlūdzēju vidū ir neparasti liels skaits jauniešu.

Pagājušā nedēļā poļu komūnistu partijas politbiroja propagandas šefs atklāti brīdināja katoļu garīdzniekus no pretvalstiskas aktīvitātes. Tā esot neattaisnojama rīcība, ka priesteŗi samaksājot Solidāritātes huļiganiem piespriestos lielos naudas sodus. Vēl lielāks noziegums esot to daudzo priesteŗu sprediķi, kas vēršoties pret autoritātēm un pārvēršot reliģiskās ceremonijas par politiskām demonstrācijām. Lai ķecerīgie priesteŗi laikus zinot, ka viņus sagaida tāds pats sods kā kuŗu katru noziedznieku, kas apdraud valsts vitālās intereses.

Vai Glempu aizstās?

Poļu katoļu baznīcas galva archibīskaps Glemps atgriezies no Vatikāna un šonedēļ runās bīskapu konferencē Varšavā. Glempa populāritāte tautā pēdējos mēnešos ir stipri mazinājusies, jo viņš vairākkārt ieteicis mērenību pret Jaruzeļska režīmu un bijis izvairīgs vajadzības brīdī likt svaru kausos savu prestižu. Runā, ka tieši tādēļ pāvests kavējas paaugstināt Glempu par kardināli un domā, ka Glemps drīzumā tiks aizsaukts uz Vatikānu, pie kam viņa vietā par poļu katoļu baznīcas galvu ņākšot kardinālis Tadeušs Macharskis, ko uzskata par stingru vīru kā vārdos, tā darbos.

Šī nedēļa var sagādāt vislielākos pārsteigumus, jo tautas konfrontācija ar restaurēto komūnistu partijas patvarīgo terrora režīmu ir nenovēršama.

HENRIJA KISINGERA PROGNOZE

Bijušais ASV ārlietu ministrs Henrijs Kisingers pagājušā nedēļā deklarēja, ka Padomju savienības militārā agresija Eiropā neesot vairs nekāda teorētiska varbūtība, bet gan patiesas draudošas briesmas. Uzbrukuma gadījumā Kremlis jau pirmā nedēļā dziļi ietriektos NATO alianses pozicijās, un rietumu sabiedrotiem nebūs viegli iebrucējus padzīt. Ar to Kisingers netieši atbalsta prezidenta Rēgena un arī tagadējā aizsardzības ministra Kaspara Veinbergera uzskatus atomieroču iesaldēšanas jautājumā.

KARAĻA HUSEĪNA BRĪNIŠĶĪGIE CEĻOJUMI

Prezidenta Rēgena Vidējo austrumu miera plāna ietvaros Jordānas karalim Huseīnam piešķirta ļoti nozīmīga loma. Nav brīnums, ka pēdējās nedēļās pie Huseīna devušies neskaitāmi diplomāti un redzami arabu vadoņi, to starpā arī palestīniešu līderis Arafats. Arafats, uzturoties Amanā, spēja izkaulēt Huseīna principiālu piekrišanu konkrētai sadarbībai. Pats Arafats vēl līdz šai dienai nav deklarējis savas nostājas maiņu Izraēlas suverēnitātes respektēšanā. Karalis Huseīns no savas puses aicinājis visas arabu valstis atzīt Izraēlas robežu neaizkaŗamību un sagaidāms, ka drīzumā viņam pievienosies arī Saudi Arabija. Par pārsteigumu jāuzskata karaļa Huseīna pieteiktā ciemošanās Parīzē, Maskavā un Pekingā. Oficiāli Jordānas valdnieks tur tikai informēšot par pašreizējo stāvokli Vidējos austrumos, bet Vašingtona saskata, ka tas ir negaidīts mēģinājums iejaukt Vidējo austrumu problēmu izkārtošanā arī Padomju savienību, Ķīnu un arī Franciju.

Jāpiemin, ka vēl šajā mēnesī amerikāņu spēki piedalīsies īpašos manevros Sudaņā un arī Arabu pussalā.

IZMEKLĒŠANA TURPINĀS

Izraēlas augstās tiesas locekļi pagājušā nedēļā Sābras un Šativas asinspirts izmeklēšanas ietvaros uzklausīja vairākus augstus armijas virsniekus. Ģenerālis Amins Dori sagādāja pārsteigumu ar apgalvojumu, ka viņš savu augstāko priekšniecību informējis par falangistu „pārcenšanos" jau notikumu pirmajā dienā. Kāds tanku vienības komandieris Avi Grabovskis apgalvojis, ka viņš savām acīm redzējis falangistus nošaujam vairākus palestīniešu bērnus un sievietes. Kad viņš par to ziņojis savam komandierim, saņēmis norādījumu neiejaukties. Ar interesi gaidām paša ministru prezidenta Menachema Begina liecība.

PADOMJU SPIEGS BRITU IZLŪKOŠANAS CENTRĀLĒ

Šī mēneša beigās Londonā sāksies viena no lielākām spiegu prāvām pēc Otra pasaules kaŗa. Uz apsūdzēto sola ir 44 g.vecais Džeralds Arturs Praims, kas pēc britu slepenā dienesta informācijas 13 gadus bijis Kremļa spiegs. Kā krievu valodas pratējs viņš bijis nodarbināts valdības sakaru galvenajā mītnē, kuŗā satek elektroniskās noklausīšanās informācija no visas pasaules. Domā, ka Praims nodevis Kremlim ne tikai slepenos šifrus, bet arī to aģentu vārdus, kas darbojas aiz dzelzs aizkaŗa, un atklājis arī NATO stratēģisko ieroču izvietošanas vietas.

Apcietinātais Kremļa spiegs Praims.

Oktobŗa revolūcijas parādes pieņemšanā šogad Kremļa laukumā bez sarkanajiem māršaliem redzēja vēl arī vecīgos politbiroja locekļus.

ASV DV valdes sēde

ASV DV valdes sēde Klīvlandē notika 4. Latviešu jaunatnes dziesmu svētku laikā, 9. oktobrī. ASV DV priekšnieks A. Spārniņš pateicās Klīvlandes DV apvienības priekšn. V. Zemesarājam un valdes loceklim V. Kukainim par izkārtoto sēdi un ziņoja, ka līguma līgšana par paredzēto DV filmu aizkavējusies režisora Lapenieka slimības dēļ. Filmas budžets paredzēts 30.000 dol.

Pēc A. Spārniņa ierosinājuma valde nolēma iegādāties LNF izdotās grāmatas These Names Accuse 5 eksemplārus dāvināšanai Gaŗezeram, Latviešu studiju centram un citiem. Valde aicina arī apvienības šo grāmatu iegādāties un izplatīt. Grāmatas cena 18 dol. V. Hāzners atsūtījis pateicību sakarā ar viņa ievēlēšanu par DV organizācijas goda priekšnieku. Tāpat saņemta pateicība no ziedojumu un stipendiju saņēmējiem.

ASV vanadžu priekšniece A. Ceriņa ziņoja, ka akcijas Dr. Velmeres dēlu izlaišanas lietā notikušas Klīvlandē, Kalamazū, Detroitā un Linkolnā. Klīvlandē tā radījusi plašu ievērību televīzijā un laikrakstos.

Valde nolēma no organizācijas līdzekļiem ziedot Patiesības Fondam 1500 dol. Valde aicina apvienības rīkot vismaz vienu sarīkojumu gadā par labu Patiesības Fondam. Būtu vēlama vēstuļu akcija kopā ar citām latviešu organizācijām un arī citām tautībām, lai panāktu lēmumu, kas heatļautu tiesas procesos izmantot liecības un dokumentus, kas nāk no Pad. savienības iestādēm.

Savā rakstveida ziņojumā kasieris A. Lanka norādīja, ka 1983. gada DV kalendārs izmaksājis 4172.72 dol. Tā kā kalendārs šogad iespiests laikus, tad tas uz aizjūŗas zemēm izsūtīts ar parasto pastu. Līdz ar to ievērojami samazinājušies pasta izdevumi.

V. Aparjods ziņoja, ka DV ceļojošo režisoru līdz šim pieprasījusi tikai Minesotas apvienība, bet pieprasīšanas termiņš vēl nav beidzies.

A. Braunfelds ziņoja, ka pārstāvējis DV 8. augustā plkv. Kalpaka piemiņas plāksnes atklāšanā Brāļu kapos Katskiļos. Valde pārrunāja A. Braunfelda iesniegumu sakarā ar vairākiem rakstiem, kas parādījušies gan laikrakstos, gan arī vietējos izdevumos.

Par aprūpes nozari ziņoja I. Priedulājs. Valde piešķīra divus saiņus un braucamos ratiņus. Tāpat valde piešķīra vairākas stipendijas jauniešiem latviskās izglītības turpināšanai.

V. Zālītis ziņoja par ASV un Kanadas DV draudzības šaušanas sacīkstēm Gaŗezerā, ko šogad rīkoja Grand Rapidu apvienība. Tā kā Kanadai nebija pilna komanda, draudzības kauss šogad paliek ASV.

Revīzijas komisijas priekšsēdis E. Peniķis ziņoja par revīzijas komisijas atzinumu, ka valdei jāseko Gaŗezera padomes darbībai, jo DV pieder 44 proc. akcijas. Gaŗezera padomes sēdēs, kur izlemj svarīgus jautājumus, būtu jāpiedalās ASV DV priekšniekam vai viņa vietniekam.

Pēdējā laikā pievienojušies desmit jauni mūža biedri. Līdz ar to mūža biedru skaits sasniedz 231. Jauno mūža biedru vidū ir PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis, ALA valdes priekšsēdis J. Riekstiņš un Klīvlandes vanadžu kopas priekšniece E. Priciņa.

Sēdē nevarēja piedalīties jaunatnes nozares vadītājs A. Kubuliņš, kas uzņēmies svarīgus pienākumus jaunatnes dziesmu svētku organizēšanā, kā arī bija dejotājs un dziedātājs.

Tanī pašā dienā notika arī Kanadas DV valdes sēde, bet nākošā rītā ASV un Kanadas valžu kopsēde.

Pēc sēdes sestdienas vakarā Klīvlandes DV apvienība pacienāja abu valžu locekļus.

V. J.

Vidienes apgabala mācītāju un draudžu darbinieku konferences dalībnieki 21. un 22. oktobrī Grand Rapidos. Pirmajā rindā no kreisās: konferences sekretāre B. Maine, Grand Rapidu latviešu ev. lut. draudzes priekšnieks J. Andersons , māc. H. Jesifers (LELBAs apgāda vadītājs), Vidienes apgabala vadītājs prāv. J. Turks, archib. A. Lūsis, prāv. A. Voitkus, Vidienes apgabala dāmu komitejas referente V. Fricsone, viesis-lektors māc. Ž. Kristbergs, māc. P. Nesaule, Grand Rapidu latviešu ev. lut. draudzes māc. J. Mednis.

Foto V. Riepnieks.

Savienotās Valstis

GRAND RAPIDI

● Latviešu kreditsabiedrības vadība Grand Rapidos un Kalamazū norāda: latviešu kreditsabiedrība pieņem noguldījumus uz „All-savers certificate". Pašreizējā procentu likme ir 7,48 proc., bet tā mainās katru mēnesi. Saņemtos procentus neapliek ar federālā ienākuma nodokli līdz 1000 dol. vienai personai vai 2000 dol. laulātam pārim. „All savers certificate" izsniegšana izbeigsies š. g. 31. decembrī. Tuvākas ziņas par minēto kreditsabiedrības birojos Grand Rapidos un Kalamazū. Aizdevumi jaunu auto iegārei par 13 proc. gadā ar atmaksas termiņu līdz 4 gadiem. Vajadzīgā iemaksa ir 15 proc. Iemaksā ieskaita arī mašīnas vērtību (trade in). Aizdevumi pret šēru nodrošinājumu ir 11 proc.

● DV apvienība Grand Rapidos sākusi vākt ziedojumus Ziemsvētku akcijas ietvaros. Ziedojumi sūtāmi: Mr. A. Mačs, 3661 Miramar N. E., Grand Rapids, Mich. 49505. Pēdējā ziedojumu vākšanā, sakarā ar 14. jūniju, 83 ziedotāji bija nodevuši apvienībai pavisam 450 dol. Vairums ziedojuši pa 5 un 10 dol., bet atsevišķi ziedotāji pa 20 un 25 dol.

● Paplašināta vanadžu kopas sanāksme, piedaloties arī vanagiem un viņu piederīgiem, notika 31. oktobrī Latviešu biedrības namā. Sanāksme bija veltīta dzejnieka Andreja Eglīša 70 mūža gadu atcerei. To atklāja kopas priekšniece Olga Jansone. Par dzejnieka dzīves gaitām un viņa lielo devumu runāja vanadze Berta Maine. Izcili labā un kodolīgā stāstījumā referente sniedza ieskatu par visiem dzejnieka darbiem, par ko tas saņēmis daudzus apbalvojumus un cildinājumus, citējot arī viņa dzejas vārsmas. Ar Andr. Eglīša dzeju skandējumiem piedalījās Elvīra Brūna, Lūcija Ērina un Olga Jansone. Pēdējā veltīja pateicības vārdus referentei un visiem pārējiem, kas piedalījušies šo skaisto vakaru sarūpēt. Patīkami bija dzirdēt DV apvienības priekšnieka A. Baloža un vanadžu kopas priekšnieces informāciju, ko organizācija paveikusi un kādi tās nodomi nākotnē, pieminot arī Andr. Eglīša un LNF veikumus. Bija lieliski izkārtots groziņu azaids, un klātesošie varēja pavadīt dažas patīkamas pievakares stundas.

● Bij. klīvlandiete Maija Gruzīte - Maskevica jau kopš dažiem gadiem dzīvo Grand Rapidos. Viņa beigusi Klīvlandes mākslas institūtu ar B.F.A. gradu un arī Kentas pavalsts universitāti ar M.A. gradu. Maija pievērsusies podu gatavošanai, un viņai ir savs pulciņš studentu, ko tā apmāca podu gatavošanā. Lai populārizētu šo mākslu, 13. novembrī no pl. 10 līdz pl. 18 jaunās mākslinieces studijā, 4156 Breton Rd. E., notiks izstāde, kuŗā būs reprezentēti Maijas un viņas audzēkņu darbi. Demonstrēs podu apstrādāšanu un dedzināšanu, kas sāksies pl. 15. Interesenti var zvanīt pa tālruni — 949-7512. Piezīmējams, ka Maija Gruzītei - Maskevicai bijušas vairākas patstāvīgas un kopējas izstādes latviešu un amerikāņu galerijās, cita starpā arī Gaŗezerā.

● Grand Rapidu Latviešu biedrības valde pasākusi organizēt vakarēšanas. Viena jau notikusi oktobrī, bet nākošā paredzēta 12. novembrī pl. 17. Aina Tālberga un Biruta Matisone rādīs sveču liešanu un Ziemsvētku rotājumu gatavošanu. Ikviens var piedalīties šajā pasākumā.

● Tālis Valdis no Kalamazū viesosies Grand Rapidos un svētdien, 14. novembrī, pl. 16 Latviešu biedrības namā būs viņa mūzikālā pēcpusdiena ar nosaukumu — Čaks, Rīga un es. Tautieši lūgti šo sarīkojumu apmeklēt.

● Gleznotāja Jaņa Gaiļa izstādes atklāšana notiks piektdien, 19. novembrī, pl. 17 Latviešu biedrības namā. Izstāde būs atvērta 20. novembrī no pl. 10 rītā līdz 17 un 21. novembrī no pl. 12 d. līdz 17. Būs redzams samērā plašs mākslinieka darbu klāsts.

V. Z.

ROČESTRA

● Draudzes svētdienas skolas rīkotais rudens ražas bazārs, saņemot bagātīgus mantu ziedojumus un piedaloties kuplam dalībnieku pulkam, izdevās teicami. Priekšnesumu daļā visjaunākie audzēkņi uzstājās runas korī un ar četrām tautas dejām. Sarīkojumā bija arī tāla viešņa Ruta Platace no Melburnas, Austrālijas, īsumā pastāstot par šo vistālāko novadu. Sarīkojuma beigās sapulcējušies pāris stundas pakavējās draudzīgās pārrunās, iebaudot skolas vecāku padomes sarūpētos gardumus. Sarīkojuma atlikums deva 450 dolaru skolas darbības vajadzībām un centīgāko skolnieku stipendijām.

● Latvijas valsts neatkarības atcere 13. novembrī Atonement ev. lut. baznīcā, 1900 Westfall Road. To ievadīs svētku dievkalpojums, piedaloties draudzes mācītājam T. Zīrakam un viesim mācītājam A. Celmam no Toronto. Dievkalpojumam sekos svētku akts ar koncertu. Svētku runu teiks Gunārs Reimanis. Koncertā ar dziesmām piedalīsies V. Zadiņa, A. Liepiņa - Donaldsone un V. Tomsone, klavieru pavadījumus spēlējot S. Beikerei. Sekos dāmu komitejas sarūpēts groziņu cienasts. Ieeja svētku aktā pret ziedojumiem, sākot ar 3. dol. no personas.

A. Sed.

LATVIJA AMERIKĀ APGĀDS

lūdz abonentus laikā kārtot 1983.g. abonementa maksas, kas paliek nemainītas. ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolāros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

INTERESANTAM DARBAM VAJADZĪGA

mašīnrakstītāja ar labām latviešu valodas zināšanām pilnam vai daļējam darba laikam. Pensiju gadi nav šķērslis.

Lūgums zvanīt **787-6265**

Trinity Mews VETERINARY CLINIC

ANITA I. MINIATS, D.V.M.,
sākusi strādāt
TRINITY MEWS mazo dzīvnieku klinikā.
465 KING ST.E. TORONTO, M5A 1L6
TEL.; 861—1250

Pieņem ar iepriekšēju pieteikšanos.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Māc. Arvēds Celms

Kas ir patiesība

Bet kad nāks viņš, Patiesības Gars, tas jūs vadīs patiesībā . . . un darīs zināmas nākamās lietas.

Jāņa 16 : 13.

Pilāta jautājums Jēzum: „Kas ir patiesība?" pasaulē ir neatbildēts jautājums. Maz ir to kuri ir atraduši patiesību savām dzīvēm, bet visi zin, ka šodien pasaulē nevalda patiesība. Gadus atpakaļ Zinaīda Lazda rakstīja: „Netaisnība un varmācība valda un pati sevi balvojot saucas lielos vārdos." — Šodien Zinaīdas Lazdas vārdi ir tikpat trāpīgi kā 1945. gadā, kad šie vārdi tika teikti.

Katru svētdienu no kanceles mācītājs teic īso lūgšanu: „Mēs lūdzam — nāc, svētī mūs Tavu vārdu patiesībā — Tavs vārds ir mūžīgā patiesība". Pasaulē patiesība ir — un tas ir Dieva Vārds, bībeles lapās. Bet . . . šodienas cilvēks, sava prāta sasniegumu apžilbināts, noraida Dieva patiesību, tās vietā likdams sava prāta augļus filozofijās, ideoloģijās, sadzīves sistēmās. Sveša šodienas cilvēkam ir dzīves reālitāte, ka ir zinātniska patiesība, ko var pierādīt un ir dievšķa patiesība, ko pierādīt nevar, bet kas atklājas Dieva vārdā.

Savā varenībā cilvēks paļaujas uz sevi, uz savu spēku, uz savu gudrību! Kur ar savu gudrību esam nonākuši, par to mums teic mūsu launuma un iznīcības pilnā ikdiena, kas virmo ap mums.

Drudžaini sociologi un psichologi meklē jaunas sadzīves formas. — Vēl vienmēr pastāv doma, ka mainot ārējos apstākļus, panāks harmonisku sociālo sadzīvi. Šī ūtopija jau gadu tūkstošiem ir izrādījusies nepiepildāma. Afrikas dabas tautām ir sakāmvārds, ko mums derētu iemācīties: „Tavas sirds zemi tu nevari pats apstrādāt. Ceļu uz sevi pašu tu nevari pats atrast. Vārdus, kas tev palīdz, tu nevari pats sev pateikt."

Prāta vietā ir jānāk sirdij, un ir jābūt kādam citam, kurš var palīdzēt atrast, drošināt, spēku dot. Vispirms cilvēkam ir jāatrod sevi pašu un sevi pašu atrast — tāpat kā sevi pašu var redzēt spogulī — var sevi salīdzināt. — Salīdzinot ar citiem, radīsies neīsts attēls, jo mēs visi esam nepilnīgi. Jāsalīdzina ir ar pilnīgo — ar ārpus mums esošo — un tas ir: Pilnīgais Cilvēks — pasaulē Dieva sūtītais Pasaules Pestītājs, Jēzus Kristus. Un Jēzus Kristus runā no Patiesības Vārda, no bībeles lapām — tur Viņš nevien runā, bet arī skaidri deklarē un teic, ka — patiesība nav formulā ietverts cilvēka prāta ražojums, bet Dieva žēlastības dāvana: Viņa Dēls, Pasaules Pestītājs, Jēzus Kristus!

Jāņa evaņģelijā 14. nodaļā Jēzus Kristus saka: „Es esmu ceļš, patiesība un dzīvība", un Jāņa evaņģelija 8. nodaļā Viņš saka: „Un jūs atzīsiet patiesību un patiesība jūs darīs brīvus."

Patiesība — Dieva vārds pasaulē ir, bet pasaule to nepieņem un konsekvences ir apspiestība un ļaunums, kas šodien mūs nomāc tā, kā vēl nekad. Un arī nekad brīvības pasaulē nebūs, līdz kamēr cilvēks neatzīs mūžīgo patiesību — pašu pirmo bausli:

„Es esmu tas Kungs, tavs Dievs, tev nebūs citus dievus turēt manā priekšā."

Un šais „citos dievos" ir jāieskaita cilvēka egoisms, savtīgais „ES". Kamēr šis mazais „dieviņš" valdīs pasaulē, brīvības nebūs un patiesību velti meklēt. Tikai tad, kad šis mazais „dieviņš", cilvēka „ES", noliks savu varenību varenā Dieva priekšā — tad pasaulē būs patiesība, tad caur cilvēku pasaulē būs nācis „patiesības Gars" — kas tad valdīs un vadīs cilvēku — Dieva Tēva žēlastībā, Jēzus Kristus mīlestībā, Svētā Gara sadraudzībā.

Viņš mūs izglāba nevis taisnības darba dēļ, ko mēs būtu darījuši, bet pēc savas žēlsirdības, ar mazgāšanu atdzimšanai un atjaunošanos Svētajā Garā. (Tits 3:5) :21)

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3S 5B7.

HAMILTONA

● 18. novembŗa svinības Hamiltonā šogad notiks sestdien, 20. novembrī pl. 18.30 Hamilton Place studio teātŗa telpās, pašā Hamiltonas centrā, kas ērti sasniedzams ar ikvienu Hamiltonas autobusu. Ērtas auto novietošanas iespējas Hamilton Place pagrabā. Svētku runu teiks DV KV priekšsēdis Varimants Plūdons. Koncerta daļā dzirdēsim DV vīru kori Kanadā dir. A. Pērkona vadībā. Pēc koncerta saviesīgs vakars ar iecienītā deju orķestŗa Runči mūziku.

Ieeja aktā un koncertā pret ziedojumiem, saviesīgajā vakarā — 8 dol.; studentiem un pensionāriem — 6 dol.

J. G.

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

14. novembrī pl. 11 dievkalpojums.

18. novembrī pl. 19.30, Latvijas dienā, Kopīgs valstssvētku dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā. Piedalās archibīskaps un mācītāji; mūzikālā daļa.

21. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu. Draudzes vokālais ansamblis.

27. novembrī, sestdienā, no pl.9.00 dāmu komitejas rīkotais Ziemsvētku tirdziņš.

28. novembrī pl. 11 I Adventa svētdienas dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Calītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. māja 482-8403, 8. Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5. Māc. J. Calīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

14. novembrī pl. 10 Jauniešu grupas sanāksme. Pl. 11 dievkalpojums.

18. novembrī pl. 19.30 dievkalpojums Latvijas dibināšanas dienas atcerei, kopīgs visām draudzēm Toronto, Sv. Andreja baznīcā. Dziedās koris.

18. novembŗa akts Convocation Hall pl. 17.

21. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

28. novembrī pl. 15 Pirmā adventa svētdiena. Garīgas mūzikas koncerts: Tam Kungam jauna dziesma. Šai 5. gadskārtējā koncertā piedalīsies jauniešu koŗi, ansambļi un solisti.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

14. novembrī pl. 13 dievkalpojums.

18. novembrī pl. 19.30 valsts svētku dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā visām draudzēm kopā.

21. novembrī pl. 13 Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu.

28. novembrī pl. 13 Pirmā adventa dievkalpojums.

5. decembrī pl. 13 adventa koncerts, piedalās vīru koris Viesturs.

12. decembrī pl. 13 Adventa dievkalpojums.

19. decembrī pl. 15 draudzes bērnu eglīte ar bērnu priekšnesumiem un apdāvināšanu baznīcas zālē.

24. decembrī pl. 18 Svētvakara dievkalpojums.

26. decembrī pl. 13 Ziemas svētku dievkalpojums.

31. decembrī pl. 18 Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

BRAMPTONA

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

21. novembrī — Mirušo piemiņas dienā pl. 13.30 dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 28 Wigar Rd., M8X 1J4, tālr. 239—5741. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola katru svētdienu pl. 15. Bībeles studiju lūgšanas sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

„Gaismas telefons" ticības stiprināšanai **635-8582** darbojas 24 stundas. Programmas ieskaņojums latviešu valodā, un to maina katru otro dienu.

14. novembrī pl. 15 draudzes 31. gada svētki. Piedalās māc. I. Gaide un Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis.

21. novembrī sakarā ar valstssvētku sarīkojumiem dievkalpojums nenotiks.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 53 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

14. novembrī pl. 11 Latvijas valsts svētku atceres un Lāčplēša piemiņas dievkalpojums, kopā ar katoļu draudzi. Prāv. S. Mozga un māc. K. Kuškēvics. Apvienotais koris; dziesmu lapiņas; ziedojumi LKOK biedrībai.

21. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Koris, dziesmu lapiņas.

28. novembrī — 1. adventa svētdienā, pl. 16 svētdienas skola un bībeles klase. Pl. 16 draudzes dievkalpojums. Pl. 10 dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu draudzi.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

14. novembrī pl. 13.30 dievkalpojums.

18. novembrī pl. 20.00 Valsts svētku dievkalpojums.

21. novembrī pl. 13.30 Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

28. novembrī pl. 11.00 I. Adventa svētbrīdis draudzes namā; dziesmu lapiņas. Sadraudzības stunda.

5. decembrī pl. 13.30 II. Adventa dievkalpojums.

12. decembrī pl. 13.30 III. Adventa dievkalpojums.

18. decembrī pl. 17.00 Ziemsvētku eglīte Ansgara baznīcā

19. decembrī pl. 13.30 IV. Adventa dievkalpojums.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
27. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro, Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta
Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont. M9V 2B4
tālr. 749-0832

No mums šķīries

Harijs Dziļums

Miris 1982. gada 29. septembrī Toronto

Zvani dun...
Dzirdu, Dievs,
Ko Tu sauc,
Tam jāaiziet.

Par viņu sēro **sieva Helēna,**
Memeņu, Samu un Birznieku ģimenes

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd., piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no pl. 12 — 21.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.

(416) 863-1166

247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2

We believe every picture counts

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma — pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willodale, Ont. M2L 1X9
Tel. **444-2447**

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

KALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

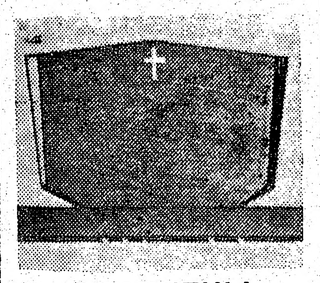

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un
eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905
POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas-Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

Latviešu nams Toronto

IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 mārc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN

Māju īpašnieki!

Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku —
bez starpniekiem

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot**
ALCAN 20 gadu garantija

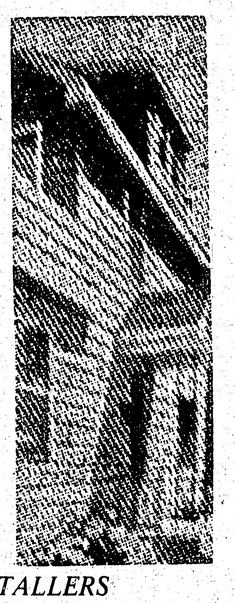

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Garīgs koncerts palīdzībai okupētās Latvijas baznīcai

Jānis Barušs diriģēja vīru kori Viesturs pēdējo reizi 31. oktobrī garīgajā koncertā Sv. Jāņa ev. lut. baznīcā Toronto. Ar šo koncertu vīru korim Viesturs ir jauna diriģente Vizma Maksiņa. Foto V. Plampe.

Garīgajā koncertā Ticības atjaunošanas dienā Toronto Sv. Jāņa ev. lut. baznīcā dziedāja vīru koris Viesturs, soprāns Ērika Beitāne un ērģelniece Anita Rundāne. Koncerta atlikums veltīts baznīcu atbalstam Latvijā. Ar šo koncertu Viestura diriģents Jānis Barušs atvadījās no koŗa, jo iecerējis nākotnē savu laiku veltīt garīgās mūzikas komponēšanai.

Jānim Barušam bija izdevies dot korim īstus latviešu garīgās mūzikas darbus. Parasti komponisti raksta dziesmas jaukto koru vajadzībām, bet maz derīga atrodam vīru korim. Visa koncerta programma, atskaitot ērģelnieces Anitas Rundānes solo, bija latviešu komponistu darbi, kas komponēti tieši garīgās mūzikas novadam.

Pirmajā programmas daļā dzirdējām A. Kraukļa Cik brīnišķi (A. Krauklis) un pirmatskaņojumā J. Beloglāzova Korāli (K. Krūza), autors komponējis šo dziesmu, paklausot Viestuŗa koŗa lūgumu; vēl dzirdējām V. Baštika Lūgšanu (K. Jēkabsons) un J. Baruša Dziesmu Dievam (A. Apse).

Viesturs jau ar pirmo dziesmu apliecināja, ka ir labā sniegumā, atskaitot pāris neprecīzus iekritienus, tas skanēja kā piano, tā arī forte dziedājumos brīvi un neforsēti. Priekšnesums bija labi izsvērts un saistīja klausītājus. Ļoti laba bija koŗa dikcija, dodot iespēju klausītājiem saprast arī pilnā mērā dzejnieka tekstu.

Soliste Ērika Beitāne bija izvēlējusies divas dziesmas no nupat mūžībā aizgājušā komponista Haralda Berino, divas Viktoŗa Baštika dziesmas un divas Jāņa Baruša kompozicijas. Vispirms dzirdējām H. Berino Dievs ir gaismas plūsma (Z. Liepa), H. Berino Debesu lāses lās (Z. Liepa), V. Baštika Krustā sistais (Z. Dzenīte) un V. Baštika 23. Psalms (Teksts pēc bībeles). Ja pirmā dziesma, kas iesākās ar spožu forti un it kā prasa pēc drāmatiska rakstura balss, tad otrā dziesmā sevišķi jauki skanēja dziedātājas liriskais soprāns, ko papildināja mūzikāļais un ļoti izjustais izpildījums. Kaut vietām atsevišķu vārdu pasvītrotais uzsvērums tiecās saskaldīt, sadrumstalot dziedātājas līdzeno belkanto dziedājumu, mākslinieces vokālā varēšana, mūzikālitāte, ko papildina izrunas skaidrība, ir slavējama.

Solisti nomainīja Viesturs, dziedot visiem labi pazīstamās— J. Cīruļa Ave Maria (K. Štrāls) un J. Norviļa daudz dziedāto Aglonu (A. Ancāns). Abu dziesmu izpildījums bija drošs un pārliecinošs. Latviešu internacionālā mēroga ērģelnieces Anitas Rundānes izpildījums J. S. Bacha Prelude un fuga do mažorā skanēja lieliski. Tālāk dzirdējām nelielo J. Vītola Pa mazu lauku ceļu gāju (K. Skalbe), J. Baruša Tu, kam klausa zvaigžņu bari (K. Ķezbere) un J. Baruša Lūgsna Latvijas dienā (A. Araids). Dziesmā Tu, kam klausa zvaigžņu bari, komponists garīgā teksta apdarei bija izvēlējies tautasdziesmas Maziņš biju, neredzēju melodiju. Šī skumjā melodija ar garīgo tekstu labi iederējās pārējā programmā. Ērika Beitāne nobeidza savu programmas daļu ar J. Baruša dziesmām — Kristus (L. Breikšs) un Ir piepildīts (Lūkass 4:17 — 21). Koncertu nobeidza Viesturs ar J. Baruša — 8. Dāvida dziesma (Teksts pēc bībeles) un J. Baruša lielāka apmēra jaundarbu — Tas Kungs ir mans akmens kalns (Teksts no 2. Samuēla gr. 22. nod.), rakstīts vīru korim un ērģelēm. Viestura koŗa sniegums šajā koncertā bija viens no vislabākiem, kāds dzirdēts pēdējā laikā.

Pēc koncerta mācītājs I. Gaide pateicās māksliniekiem un diriģentam J. Barušam. Netrūka arī ziedu velšu. J. Barušs saņēma arī pateicības adresi ar dziedātāju parakstiem. Mākslinieki ziedoja savus honorārus atbalstam baznīcām Latvijā.

Ž. Zentiņš

Atklajam subskripciju jaunam Latvijas vēstures sējumam:

Edgars Andersons

Latvijas vēsture 1920—1940

Ārpolitika

Lai nostiprinātu neatkarību ieguvušās valsts stāvokli un atvairītu divu agresīvo lielvaru — Krievijas un Vācijas — ekspansijas draudus, Latvijas valstsvīriem bija jāsāk jaunas cīņas — šoreiz starptautiskajā diplomatiskajā laukā. Apdraudētās Austrumeiropas joslas un rietumu sabiedroto galvaspilsētās trauksmīgi radās militāru un politisku savienību plāni, kas sašķēda etnisko un ideoloģisko pretišķību, nenokārtotu robežjautājumu raditajā jūkli. Dr. Edgars Andersons šī dinamiskā, sarežģītā laika pētījumiem ziedojis tepat 20 darba gadus, apzinot iespējami plašu literātūru, izsekojot liecībam, ko dod valstsvīru atmiņas, preses debates, parlamentu stenogrammas, Tautu Savienības sēžu protokoli, ligumu un dokumentu publikācijas, bet it īpaši angļu, vācu, amerikāņu, kā arī Latvijas sūtniecību archivi. Tas ir darbs, kas varēja tapt un parādities tikai brīvajā pasaulē. Lielo apmēru dēļ tas iznāks divās daļās.

1. daļa — laiks līdz 1938. gadam. 704 cieša salikuma lpp., 128 attēli.

Iznāk novembrī. Pasūtot līdz 30. oktobrim, varat šo nozīmīgo pētījumu iegūt par **subskripcijas cenu: C$ 35.00** (pēc tam kārtējā cena C$ 41).

Apgāds jau strādā pie 2. daļas manuskripta izdošanas.

✦

Dzeja, kas piederēs latviešu lirikas klasikai:

Veronika Strēlerte *Pusvārdiem*

Jaunais krājums, kas iznācis, dzejniecei aizsniedzot 70 mūža gadu slieksni, nes viņas pasaules izjūtas zīmi: dziļu dalību tautas likteni un tomēr skaudru vientulības sajūtu; izbrīnu par cilvēka esību, viņām dotajām sāpju un prieka dienām; arī gaišu, pazemīgu smaidu par dzīves vienkāršo jaukumu. Pirmo reizi, sakopoti grāmatā, publicēti arī Veronikas Strēlertes atdzejojumi: Sv. Asizes Franciska, Petrarkas, Gētes, Bodlēra u.c dzejas, tā darot atkal bagātāku latviešu dzejas pūru. C$ 12.00

Astrīde Ivaska *Gaisma ievainoja*

Šai ceturtajā krājumā Astrides Ivaskas dzeja ieguvusi dziļāko pilnskanību: kad ik vārds, ik glezna atbalso vistiešākajā veidā domu, izjutu; kad zudušas sienas, kas cilvēku šķir no dabas, gaismām, ūdeņiem, visuma; kad pārdzivotās sāpes pārvērtušās caurspīdigā skaidrībā. Viņas garīgā mājas vieta ir tur, kur kūp Vidzemes mīkstās miglas, aizvijas Zemgales upju tecējums. Grāmatu rotā *Ivara Ivaska* viņetes. C$ 13.-

Abi dzejoļu krājumi iznākuši. Jaunie izdevumi pasūtāmi grāmatnīcās vai tieši apgādā. **Sūtījuma piemaksa,** neatkarīgi no grāmatu skaita, C$ 3.00

Daugava Box 43054, S-10072 Stockholm 43, Sweden

Latvieši stājas ierindā

Internacionālais biografiju centrs Anglijā, Kembridžā tikko izdevis devīto sējumu International Authors and Writers Who's Who. Šajā 1092 lappuses biezajā sējumā ir 12000 rakstnieku un dzejnieku īsbiografijas no visas pasaules. Starp tiem 10 latviešu autori. Dzejnieku sarakstā: Margarita Ausala, Eglīte Bērziņa, Indra Gubiņa, Aina Kraujiete, Lalita Muižniece, Dzintars Sodums un Aina Zemdega. Rakstnieku sarakstā: Anšlavs Eglītis, Indra Gubiņa, Gunārs Irbe un Egīls Kalme.

Kembridžas publicējumos samērā viegli iekļūt, jo ziņas nāk no visām zemēm, tāpēc nav iespējams tās sīki pārbaudīt. Tur minētas visas izdotās grāmatas. Tikai brošūru autorus noraida. Katram autoram caurmērā atvēlētas 12 rindas, izņemot The International Who's Who of Intellectuals, kur katram autoram ir puslappuse un The International Register of Profiles, kur katram autoram ir viena lappuse. Šis apgāds izdod arī citu kultūras darbinieku un jauniešu biografijas.

Adrese: International Biographical Centre, Cambridge CB2 3QP, England.

Jau grūtāk ir iekļūt Contemporary Authors sējumos. Tur prasa publicējumus par autoru amerikāņu periodikā. Īpaši uzsver angļu valodā publicētās grāmatas, bet piemin arī citās valodās publicētos darbus. Biografijām garums nav ierobežots. Reprezentēti kādi 56000 autori. Adrese: Gale Research Company, Book Tower, Detroit, Michigan 48226, USA.

Visgrūtāk ir iekļūt grāmatā A Directory of American Poets and Writers. Tur sīki skrīnē nevien autorus, bet arī izdevējus. Universitāšu apgādos un par savu naudu izdotās grāmatas neskaita. Biografijas nepublicē, tikai vārdu un pāris darbus angļu valodā.

Adrese: Poets and Writers Inc., 201 West 54 St., New York, N.Y. 10019.

Divās pēdējās grāmatās pamanīts tikai viens latviešu autors — Egils Kalme.

Visi pieminētie apgādi par biografijas publicēšanu no autora naudu neprasa. Tie piesola grāmatu par pazeminātu cenu, bet tā nav obligāta prasība. Visi šie apgādi pirmkārt vērtē darbu nevis autora izglītību. Pēc katriem trim vai pieciem gadiem izdevēji biografijas pārspiež.

Savienotās valstīs ir arī citi apgādi, kas iespiež autoru un sabiedrisku darbinieku biografijas, bet visiem tiem nevar uzticēties, īpaši apšaubāmi ir tie, kas prasa naudu par biografijas publicēšanu.

SAVIENOTĀS VALSTIS

NUJORKA

● Ratgera universitātes simfoniskā orķestŗa koncertu 24. oktobrī, igauņu luterāņu baznīcā Manhatenā bija apmeklējuši ap 50 igauņu un 10 latviešu klausītāju. Sarīkojums bija Tartu universitātes 350 gadu atceres svinību noslēgums Ņujorkā. Svinīgais akts notika igauņu valodā. Galvenais runātājs bija Masačusetas universitātes pensionētais profesors Elmars Jerveso.

● Ņujorkas latviešu organizāciju padome 28. oktobrī labās telpās privātskolā Piektajā avēnijā bija rīkojusi labdarības sarīkojumu. Atlikums valsts svētku sarīkošanai, ieejas maksa bija 25 dol. no personas. Sarīkojuma telpa ir kāda bijušā bagātnieku mājvieta, ko tagad izmanto modes žurnālu uzņēmumiem un filmu uzņemšanai. Programmas daļā bass-baritons Jānis Kļaviņš jaunās mākslinieces Martas Prāmnieces klavierpavadījumā nodziedāja sešas Alfreda un Jāņa Kalniņu dziesmas, kas saņēma klausītāju sirsnīgu piekrišanu. Pēc tam ap 100 apmeklētāju pakavējās pie kokteiļiem un uzkožamiem. Bija ierosinājums šāda veida sarīkojumu rīkot divas reizes gadā. Nobeigumā Ņujorkas organizāciju padomes priekšsēde S. Grava pateicās rīkotājiem un viesiem.

● Valsts svētku sarīkojuma pirmajā kopkoŗa mēģinājumā 24. oktobrī Jonkeru baznīcas telpās bija ieradušles pāri par simt dalībnieku. Ņujorkas draudzes Ziemeļu novada dāmu komiteja mēģinājumā dalībniekus pacienāja ar kafiju, maizītēm un mēģinājuma pārtraukumā ar pusdienām.

● Internacionālajā kultūras centrā Manhatenas lejasgala rajonā Soho 30. oktobrī atklāja Igaunijas mākslinieku gleznu izstādi. Izstādi sagatavojis miljonārs Dodžs (Dodge) liels mākslas cienītājs. Decembrī paredzēta līdzīga izstāde latviešu mākslinieku darbiem. Kultūras centrs atrodas Brodvejā pie Houston St.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. Salas novada rudens sarīkojumā 30. oktobrī Ukraiņu namā ar mūzikāliem priekšnesumiem piedalījās Ilze un Miķelis Akerbergi. Abi mākslinieki dziedāja un spēlēja ģitaru, bet Ilze pūta arī svilpīti. Sevišķu atzinību guva novada darbinieka Juŗa Upmaņa teksts rudens kulšanas dziesmai Miķeļa Akerberga komponējumā. Nobeigumā mielasts, bole un balle. Pēdējo dziesmu dziedāja kopā ar apmērām 200 apmeklētājiem. Bija arī izloze ar vairākiem laimestiem.

● Ārsts Jānis Sīka cietis smagā autokatastrofā 22. oktobrī Manhatenā. Viņš braucis taksametrā, kad pēkšņi šoferis mašīnu strauji bremzējis. Jānis Sīka sēdējis uz pakaļējā sēdekļa un ar pieri iesviests stiklā, kas nodala pasažieŗus no šofeŗa. Pēc Ņujorkas pilsētas noteikumiem šāda veida nodalījumam jābūt katrā taksametrā, lai pasargātu šoferus no laupīšanām. Stikls sasists, ārsta piere smagi cietusi. Viņš ievietots slimnīcā; licies, ka stāvoklis uzlabojas, bet četras dienas vēlāk atklājušās ievainojuma sekas, slimnieks bijis bezsamaņā, stāvoklis vēlāk atzīts par kritisku. Sīka ir pazīstams mākslinieku un literātu aprindās. Viņam ir viena no lielākām privātām latviešu gleznu krātuvēm un ļoti liela bibliotēka. Viņš ir vienīnieks.

● Daugavas Vanagu namā 30. oktobrī A. Krūkliņš referēja un rādīja slīdītes par savu Italijas ceļojumu. Uzņēmumi pa lielākai daļai bija lielās un modernās architektūraš celtnes no seniem un moderniem laikiem. Apmeklētāju ap 30.

● Pazīstamais lietuviešu sabiedriskais darbinieks Valiunas pamazām atlabojas no uzbrukumā gūtajiem ievainojumiem. Pirms gandrīz gada viņa dzīves vietā Ņurošellā, Ņujorkas pievārtē, vakara stundā ielauzušies divi melnie jaunieši. Viņa dzīvesbiedre jau gulējusi, bet pieaugušie bērni nav bijuši mājā. Kaut viņš dzīvo ļoti labā rajonā un māja nodrošināta ar dažādām elektroniskām trauksmes ierīcēm, jauniešiem no sētas puses izdevies nepamanītiem ielavīties dzīvoklī. Valiunas sasists, dzīvoklis izvandīts un izlaupīts. Viņš nogādāts slimnīcā kritiskā stāvoklī, ilgs laiks bija jāpavada veseļojoties. Tagad viņš var staigāt, bet bojāta redze un viņš nespēj noturēt līdzsvaru.

● Ņujorkas koncertapvienības pirmajā šīs sesonas koncertā 31. oktobrī Kamī zālē čellists Ingus Nāruns un pianists Anatols Bērzkalns atskaņoja Bacha, Bēthovena un trīs Jāņa Mediņa darbus, nobeigumā dodot vēl divas piedevas. Ap 180 klausītāju atzinīgi novērtēja mākslinieku priekšnesumus. Katrs no māksliniekiem koncerta beigās saņēma košus ziedu pušķus. Ar savu spēli mākslinieki bija savaldzinājuši klausītājus. Nākamais koncertapvienības koncerts nākamā gada 13. martā Mazajā Karnegij zālē, kur paredzēti Pētera Aldiņa un Imanta Mežaraupa darbi. Pēc tam 22. maijā mecosoprans Laila Saliņa un pianiste Jolanda Liepa iepriecinās ar latviešu un franču komponistu darbiem. Vk

MINEAPOLE

● 18. novembŗa atceres akts sestdien 20. novembrī, plkst. 19., Latviešu Namā, 2337 Central Ave., N.E., Mineapolē. Programmā: svētbrīdis — māc. M. Gulbis, uzruna — Dr. J. Dimants jr. — ALKA valdes priekšsēdis. Svētku runu teiks V. Kreicbergs — Latvijas sūtniecības padomnieks ASV. Paziņos tautas balvas piešķīrumus. Koncertā piedalās Kristus draudzes dāmu vokālais ansamblis. Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar 3. dol. no personas, bērniem un kaŗa invalidiem ieeja brīva. Visus tautiešus laipni ielūdz Kristus draudze un Sv. Paulas latviešu katoļu draudze.

ČIKAGA

● Sv. Jāņa draudzes Pļaujas svētku dievkalpojumu ar dievgaldu Vuddeilā vadīja māc. A. Rautenšilds. Pēc tam baznīcas lejas zālē draudzes dāmas I. Rungales vadībā bija klājušas cienasta galdu, godinot vecos ļaudis. Lūgšanu teica A. Rautenšilds. Draudzes priekšnieks A. Birkēns sirsnīgos vārdos sveica vecākos draudzes locekļus un atzinīgi novērtēja viņu darbošanos draudzē. Dāmu kom. priekšniece I. Rungale apsveica draudzes locekļus, A. Gaiķis tāpat kā dievkalpojumā, piedalījās ar skandējumiem.

● Čikagas vanadžu kopas rīkotais Irēnas Točas slidīšu izrādes vakars 15. oktobrī vanagu mītnē Latviešu namā bija ļoti interesants un patīkams. I. Toča iepriekš iepazīstināja vakara dalībniekus ar ceļojuma maršrutu. Viņa pastāstīja par Kristus spēlēm Oberamergauā. Tās esot ļoti iespaidīgas un vērtīgas ar ļoti lielu ļaužu pieplūdumu. Interesanti bija skati no Vācijas, Austrijas, Šveices un Italijas; zīmīga tīrība un kārtība vecajā kontinentā. **A. Zaube**

KLĪVLANDE

● 3. oktobrī DV apvienība Apvienotās draudzes namā rīkoja rudens balli Rudens zelts, pieminot 30. gada svētkus. Māra Ieviņa referēja par Bērzaini no jauniešu skatījuma, rādot slīdītes ar Bērzaines skatiem. Pēc programmas sākās deja Indianapoles orķestŗa mūzikas skaņu pavadībā un draudzīga sadzīve. Rudens zelts sarīkojums bija ļoti kupli apmeklēts. Arī ienākums bija bagāts — 2500 dol. Pie galdiem viesus veikli apkalpoja jaunieši.

● Apvienotās draudzes nama lielajā zālē koncertapvienības izkārtojumā 24. oktobrī notika labi apmeklētais Ingus Nāruna čella koncerts. Programmā klasiskā mūzika: J. S. Bachs, L. van Bēthovens un Jānis Mediņš. Klausītāji priekšnesumu uzņēma ļoti atsaucīgi.

ASV un Kanadas DV valžu kopsēdes vadība un goda viesi. No kreisās: LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, archibīskaps A. Lūsis, Kanadas vanadžu priekšniece N. Pulciņa, Kanadas DV priekšnieks V. Plūdons, ASV DV priekšnieks A. Spārniņš, ASV vanadžu priekšniece A. Ceriņa, PBLA priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis, ALA valdes priekšsēdis J. Riekstiņš. Foto V. Jaunkalnietis.

Gāzes vads uz Rietumeiropu

No Pad. savienības aizvien biežāk brīvo pasauli sasniedz informācija, ka gāzes vada izbūvei no Sibirijas uz Rietumeiropu nodarbina spaidu darbu nometnēs ieslodzītos. Šobrīd to skaitu lēš aptuveni 100.000. Vairums ir politiskie un sirdsapziņas cietumnieki, kā arī ticīgie, kuŗus vajā viņu reliģiskās pārliecības dēļ. Darbos neliek tikai vīriešus spēka gados, bet arī sievietes, vecākus vīrus un pusaudžus.

Pēdējos divi gados gāzes vada izbūves joslā ir ierīkoti jauni spaidu darba nometņu centri. Uščišimas centrs, piem., sastāv no 8 nometnēm. Citi centri ir izveidojušies Urengojā, Surgutā, Tavdā, Čumenā, Irbitā un Lisvā.

Lielākai daļai spaidu darbos izvietoto nav kārtīgu mitekļu, tie spiesti dzīvot vecās barakās un dzelzceļa vagonos, kas neaizsargā no aukstuma, ja temperātūra ziemā nokrīt uz 30 — 40 gradiem zem nulles. Ieslodzīto apgāde ir nožēlojama. Vienīgais glābiņš ir saiņi no piederīgiem vai no Rietumiem. Vitamīnu trūkums izraisa zobu izkrišanu un citas kaites, piem., acu slimības.

Gāzes vadus ierīkojot, apcietinātos norīko smagākajos un bīstamākajos zemes darbos. Sasalušajā zemē mašīnu lietošana tikpat kā nav iespējama. Viss materiāls, arī lielākās caurules, jātransportē ar roku darba spēku. Darba vietās notiek daudz nelaimes gadījumu.

Sievietes, kam caurules jāaplāj ar filtru un asbestu, cieš jo sevišķi no ādas slimībām. Tā kā gadā izdala tikai divus pāŗus cimdu, tad tām bieži rokas darbā kļūst asiņainas. Daudzas ieslodzītās no ciešās saskares ar asbestu slimo ar plaušu slimībām.

Ieslodzītos ved uz darbu stingrā apsardzībā, suņu pavadībā. Tikai tad, kad smagākais darbs veikts, darbā stājas „brīvprātīgie", t. i. komsomolu brigādes, lai turpinātu tālāk gāzes vadu izbūvi. Un tikai šai darba fazē dod atļauju rietumu žurnālistiem apmeklēt izbūves vietas.

Padomju naftas un gāzes ministrs Boriss Ščerbins „The Daily Telegraph" slejās noliedz, ka gāzes vada ierīkošanā nodarbina koncentrācijas nometnēs ieslodzītos. Tas neesot iespējams, jo šim darbam esot nepieciešami tikai augsti kvalificēti strādnieki.

Gāzes vadam visā tā 3650 km garumā ļoti noder nekvalificēti strādnieki. Projektētais gāzes vads iet 500 — 600 km caur pastāvīgi sasalušas zemes apgabaliem jeb tundru, 700 km caur purvājiem, 500 km caur Urālu kalniem. Caurulēm turklāt jāšķērso 500 km ūdens noteces, un tas jāizvelk zem Volgas u. c. upēm. Tāpat gāzes vadi jāierīko zem dzelzceļa uzbērumiem un ceļiem. Pavisam jāpārvieto 50 milj. kubikmetru zemes, un tērauda caurules jātransportē prāvus gabalus. Šais darbos nav vajadzīgi speciālisti, ja par tādiem neuzskata daudzos zinātniekus un rakstniekus, kas izcieš sodu Gulaga archipelagā.

● Pilsētas centra laukumā grandiozā demonstrācijā piedalījās tūkstošiem ukraiņu no visas Ohio pavalsts, arī daudz jaunatnes skolas gados. Demonstrāciju nolūks bija protestēt pret komūnistu necilvēcību sakarā ar 1932. un 1933. g., kad komūnisti patvarīgi atņēma visas uzturvielas un 7 miljoni nomira bada navē. Svētbrīdi vadīja ukraiņu mācītāji, dziedāja kopējs draudžu koris. Pieņēma īpašu rezolūciju, kuŗu nolasīja Padomju savienības un austrumu tautu studiju direktors Dr. U. Paps. Latviešus pārstāvēja ASV Ārejas informācijas biroja vadītājs un Baltiešu komitējas direktors U. Mantinieks.

● 16. oktobrī vīru ansamblis Tēvzeme bija rīkojis savu gadskārtējo koncertu Apvienotās draudzes namā. **J. E.**

V. Zirnītis

Ticība — mūsu stiprums

LELBA's Vidienes apgabala draudžu mācītāju un darbinieku konference notika 21. un 22. oktobrī Grand Rapidu latviešu ev. lut. baznīcas telpās. To atklāja Vidienes apgabala garīgais vadītājs prāv. J. Turks, sakot lūgšanu un uzrunu. Konference izvērtēja darbu, ko dara draudzēs un latviešu baznīcas kooperācijās. Noklausījās arī referātus, kas bija vērtīga daļa konferences norisē. Konference noritēja saskanīgi un lietišķīgi. Piedalījās 18 mācītāji un 27 draudžu priekšnieki, dāmu komitejas priekšnieces vai citi darbinieki-ces.

Konferenci vadīja prāv. J. Turks, pārmaiņus ar Klīvlandes apvienotās draudzes priekšnieku T. Bērkuli. Prezidijā vēlbia aicināti: LELBA's vadītājs prāv. A. Voitkus, Vidienes apgabala dāmu komitejas referente māc. V. Fricsone, Grand Rapidu latv. ev. lut. draudzes priekšnieks J. Andersons un archibīskaps A. Lūsis, kas konferencē ieradās 21. oktobŗa pēcpusdienā. Konferences sekretāri bija Berta Maine un māc. Leons Vīksne. Sekmīgu darba norisi konferencei vēlēja draudzes priekšnieks J. Andersons, latviešu biedrības priekšnieks A. Grīnbergs un baptistu draudzes vecākais Dr. R. Markus. Ar rakstu bija sveicinājuši: austrumu apgabala vadītājs prāv. A. Ozols un garīgais vadītājs Anglijā prāv. R. Mužiks.

Māc. Ž. Kristbergs iztirzāja II Kor., 6. nod. 1. p. tekstu daļu, saistot to ar notikumiem un darbu baznīcas, draudžu un cilvēku dzīvē.

LELBA pārvaldes priekšnieks prāv. A. Voitkus runāja par tematu — Mēs un kopbaznīca, informējot par baznīcas virsvaldes sēdi Toronto, LELBA's pārvaldes sēdi Ņujorkā u. c. notikumiem. Vidienes apgabala dāmu komitejas referente māc. V. Fricsone galvenokārt pieskārās darbam, ko veic sievietes draudžu dzīvē, uzsverot veco ļaužu aprūpi un garīgo rakstu izplatīšanu.

Par mūsu problēmām un kopbaznīcas darbu, kas norit dažādās zemēs un dažādos apstākļos, runāja archibīskaps A. Lūsis. Par nenovēršamu problēmu viņš uzskatīja novecošanos un draudzes locekļu skaita samazināšanos, norādot, ka stāvoklis vēl nebūtu tik bēdīgs, ja izdotos visās zemēs jauniešus, kuŗus iesvētī, paturēt draudzēs. Mēs dzīvojam slimā pasaulē, atgādināja archibīskaps, jo cilvēkiem nav respekta pret Dievu un morāles normām. Viņš ieteica noorganizēt draudzēs komisijas, kuŗām vajadzētu pētīt un sekot, uzņemot sakarus ar „pazudušiem", runājot ar viņiem. Jauktu laulību skaits jau pārsniedzis 75 proc. Archibīskaps rezumēja, ka noslēdzot jauktas laulības, tālākā dzīvē nereti rodoties nepārredzami sarežģījumi, un vajadzētu mācīties no žīdiem, kuŗi uzskatot, ka jauktu laulību gadījumā dzīve tiekot izpostīta. Ja laulību partneris esot sveštautietis vai sveštautiete, tādai ģimenei ar latviešu baznīcu parasti vairs neesot nekādu saistību. Liela problēma vēl esot mazā dzimstība, jaunie ļaudis pārāk uzsverot materiālo pusi. Maz jauno mācītāju.

Par testamentiem un uzticības fondiem runāja adv. K. Bušs (Carl Bush). Pirmās dienas vakarā notika dievkalpojums, kuŗā piedalījās archibīskaps A. Lūsis, prāv. A. Voitkus, prāv. J. Turks, mācītāji A. Rautenšilds, V. Fricsone, J. Mednis; sprediķi teica māc. H. Jesifers. Dziedāja tenori — P. Lielzuika un K. Mateus, dziedāja draudzes koris Anitas Sarmas vadībā, ērģeles spēlēja A. Sarma un V. Grīnbergs. Vairāki konferences dalībnieki gāja pie dievgalda, tāpat šīs draudzes locekļi.

Otrā dienā māc. Ž. Kristbergs turpināja tālāk risināt II Kor. 6. nod. 2. p. izteikto, kas arī bija saturā bagāts stāstījums.H. Jesifers informēja par LELBA's apgādā darbu. Viņš aicināja vairāk sekmēt mūsu garīgās literatūras izplatīšanos. Pārrunās pieskārās angļu valodas dievkalpojumiem, kas dažās draudzēs pasākti, bet tiem, pēc neoficiālām ziņām, nav bijusi atsaucība.

Atsevišķa apspriede otrā dienā notika delegātēm — dāmu komitejas darbiniecēm, ko vadīja referente māc. V. Fricsone, protokolēja I. Rungule.

Pēc pārrunām radās daži ierosinājumi: pievērsties garīgu koncertu rīkošanā, iegādāties vairāk reliģiska satura grāmatas, veicināt Ceļa Biedra izplatīšanu. Ar dāvanām — grāmatām un Ceļa Biedri iepriecināt vecos un slimos viņu jubilejas gadījumos vai svētkos. Dāmu komiteju darbā vairāk iesaistīt jauno paaudzi, veicināt uzticības fonda noorganizēšanu draudzēs. Vairākās draudzēs vēl nav nokārtots transporta jautājums, lai atvestu vecos ļaudis uz dievnamu.

Priekšniecei H. Jansonei pēc prāv. J. Turka atzinīgiem vārdiem, prāv. A. Voitkus pasniedza reliģiska satura grāmatu ar konferences dalībnieku parakstiem. Archibīskaps savukārt saņēma grāmatu angļu valodā par Grand Rapidu pilsētu. Konferences dalībnieķi bija apmetušies pie tautiešiem, bet daži dzīvoja arī viesnīcās.

Jūlija Kadeļa referāti Ziemeļamerikā

Jūlijs Kadelis, PBLA Informācijas biroja vadītājs, viesosies Ziemeļamerikā no 14. līdz 28. novembrim ar referātiem un 1972.g. AGLONAS DIEVMĀTES SVĒTKU ĪSFILMAS PIRMIZRĀDĒM šādās pilsētās:

15. novembrī KATONAH, N.Y.	Pretestības kustība Latvijā, pl. 19.30 Katonah House, Bedford Rd.
16. novembrī OTAVĀ	Padomju psiholoģiskā kara metodes, plkst. 19.30 Latviešu namā.
18. novembrī TORONTO	Latviešu politiskie sasniegumi kopš 1981.g. 18. novembŗa — kopējs referāts ar P. Vasariņu, DV.KV Ārējās informācijas daļas vadītāju pl. 11.00. Plkst. 13.30 J. Kadelis piedalīsies ar īsreferātiem reliģisko pārdomu pēcpusdienu programmā Baznīca un dzimtene. Īsfilma 1972.g. Aglonas Dievmātes svētki Latviešu Centrā.
19. novembrī SV. KATRĪNĀS	Padomju psiholoģiskās kara metodes, plkst. 19.00 Poļu zālē.
20. novembrī ČIKAGĀ	Pretestības kustība Latvijā, plkst. 18.00 Latviešu namā.
21. novembrī KLĪVLANDĒ	Informācijas darbā iespējas, plkst. 13.00 Draudzes namā.
23. novembrī INDIANAPOLĒ	Padomju psiholoģiskā kara metodes, plkst. 19.30 Latviešu sabiedriskā centrā.
24. novembrī KALAMAZŪ	Latviešu politiskie sasniegumi kopš 1981.g. 18. novembŗa plkst. 19.00
25. novembrī MONTREALĀ	Pretestības kustība Latvijā, plkst. 20.00 Rosedale baznīcas zālē, 6870 Terrebonnē ielā.
26. novembrī BOSTONĀ	Latviešu politiskie sasniegumi kopš 1981.g. 18. novembŗa, plkst. 19.30. Trimdas draudzes zālē.
27. novembrī ŅUJORKĀ	Padomju psiholoģiskās kara metodes, plkst. 16.00 DV namā.

Viss referātu cikla atlikums par labu BRĪVĪBAS FONDAM. Īsfilma par Dievmātes svētkiem uzņemta Aglonā, Latgalē, 1972. gadā ar „tūrista" „super 8" kameru un izvesta rietumos drīz pēc tam. Filmā redzami skati no lielākajiem katoļu reliģiskajiem svētkiem Latvijā, kur ik gadus pulcējas tūkstošiem svētceļnieku.

JŪLIJA KADEĻA referātu ciklu saskaņo un financiāli atbalsta KANADAS LATVIEŠU CENTRS TORONTO — DZĪVA VIDE DZĪVAI TAUTAI.

Nozīmīgs darbs

Kontakti ar amerikāņu sabiedrību, iestādēm un valstsvīriem ir svarīgi un nepieciešami, tie uzturami nepārtraukti un katrā ziņā jāvērtē ar atzinību. Šo kontaktu meklēšana un uzturēšana līdz šim lielāko tiesu notikusi prāvākos latviešu centros un lielākajās pilsētās, kur darbojas valsts centrālie vai pavalsts iestādījumi. Pie tam šo kontaktu uzturēšanai jāmeklē ikviena iespēja. Iespēja atgādināt mūs šinī zemē un norādīt uz mūsu tautas apspiestību un grūto stāvokli dzimtenē bija radusies arī Grand Rapidu latviešu kreditsabiedrībai. Pēdējā bija aicināta noorganizēt Grand Rapidu ziemeļu novada kreditsabiedrības dienu ar zināmu programmu un vakariņām, kas parasti notiek vienu reizi gadā. Šoreiz tā bija nosaukta par pirmo etnisko kreditsabiedrības dienu, un izvēle bija pievērsta latviešiem. Un jāsaka — izdevās lieliski, jo ierādās ap 150 viesu, visi tādi, kam sakars ar finanču pasauli, kreditsabiedrību vadības vīri, darbinieki un viņu dzīvesbiedres, kam agrāk bijis diezgan mazs kontakts ar latviešiem. No šo viesu vidus bija vairāki runātāji. Runas kodolīgas, pa starpām zināms humors un svarīga informācija par finanču lietām.

Kodolīgu apskatu par latviešiem, viņu izcelsmi, valodu, stāvokli dzimtenē un svešumā sniedza Lidija Tarbunas. Priekšnesumus — tautas dejas sniedza jaunieši Lūcijas Kalējas vadībā, kokļu mūziku — Māras Zirnes vadībā. Runāja vēl latviešu kreditsabiedrības kasieris Vitalijs Tarbunas, nododot sveicienus. Programmas izpildītāji un runātāji izpelnījās jūsmīgus aplausus un atzinīgus vārdus. Līdz ar to tika cildināta visa latviešu sabiedrība. Nevar nepieminēt ar gaumi klāto vakariņu galdu, kur netrūka dažāda veida gardumu, ieskaitot latviskā gaumē gatavotos. Par to bija rūpējušās latviešu biedrības dāmas un latv. kreditsab. darbinieki Brigitas Valtas vadībā. Ikvienam apmeklētājam bija iespēja pie ieejas saņemt no ALA atsūtītos informācijas izdevumus, kam daudzi pievērsa uzmanību. Šāds pasākums jāvērtē ar atzinību, un cerams, ka nākotnē radīsies arī citi ar labu izdomu un vēl citām iespējām.

V. Zirnītis

Ādolfs Grigals

Kalvis dzied

KONCERTS TORONTO, 1982.g. 24. oktobrī.

Patīkami redzēt 14 brašus vīrus uz skatuves, kas atraduši laiku un prieku apmeklēt koŗa mēģinājumus un iestudēt daudzu dziesmu meldijas; to harmonizējumus un vārdus— tekstus no galvas, lai tad ar labām balsīm un lietpratīgu mūzikālu izdomu iepriecinātu ne tikai sevi, bet arī simtiem apmeklētāju.

Dzimtene kā pirmā dziesma labi pārdzīvotā izpildījumā nodibināja ciešas atzinības gaisotni starp kori un klausītājiem.

Arī pārējās trīs E. Stotta, J. Norviļa un J. Mediņa dziesmas ar izteiksmīgiem niansējumiem radīja teicamu mūzikālas dzīvības labsajūtu.

Imanta Saksa trim dziesmām no Jāņa Medeņa dzeju cikla, kō dzejnieks rakstījis Bolderājas cietumā 1947.g. — Kalnos, Solījums un Vientulība— meldijas ir izcili saderīgas ar traģisma lirisko daļu, caurstrāvojot sērīgu drāmatismu un panākot iespaidu, kādu komponists ir vēlējies.

Pēc starpbrīža Ģēģeris (tautasdziesma), ko uzrakstījis P. Dambis, būtu patikusi labāk, ja būtu izpildīta drusku dzīvākā tempā, Turpretim nākošā Mūžu mūžos būs dziesma, ko devis V. Kaminskis ar pacilājošu struktūras uzbūvi, korim lieliski izdevās padarīt par garžīgu kūku, ko klausītāji prasīja atkārtot.

Tas pats sakāms par tautasdziesmām: Piebaldzietes precinieks, J. Norviļa, un Visi ciema suņi rēja, A. Feila; arī tās atkārtoja.

Tad Tuljaks (saukta igauņu tautas deja) derēja par labu uzviju visam tautasdziesmu ciklam.

Trauksme 18. novembŗa naktī, A. Kalnāja, ir apzīmējama par augstvērtīgu ansambļa mūzikāla līmeņa sasniegumu kopā ar klavierēm. To pat var uzskatīt par daļu no operas, tikai bez skatiem un darbības, arī par kantāti, ja daļu izpildītu vokālais solists. Nošu rakstījums prasa no pianista labu techniku, pat virtuozitāti, kas lieliski saliedējas labā, veiklā izpildījumā ar vīru ansambli.

Zinot A. Kalnāju kā komponistu un diriģentu vēl tad, kad viņš pastaigājās un darbojās šinī ielejā. Šķiet, ar šo kompoziciju viņš ir pārspējis pats sevi; tur izteikta lūgšana, pateicība un emocionāli saistošs ieguvuma varonības prieks.

Kalvja balsu kvalitāte vienmēr bijusi augsta.

A. Rundānes klavieŗu pavadījums apliecināja no jauna augstu profesionālu līmeni.

TORONTO LATVIEŠU KATOĻU DRAUDZE

rīko **sestdien, 27. novembrī, Latviešu Namā Toronto**

GADSKĀRTĒJO DEJU VAKARU

ar loteriju. **Sākums pl. 19.30.** Pilna bufete.
Runču deju mūzika. Visi laipni ielūgti.

RM
NSM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Hello WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada M5M 3Z4
Tel.: (416) 789-5304
NODAĻA: Union (Station) stacijā.
Tel. (416) 368-7451.
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLESNEST

Atjaunojiet abonementu LATVIJA AMERIKĀ un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums
Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārdā
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.
A.E. LePAGE (ONTARIO) LTD REALTOR
Maria Tiltins, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

GRĀMATAS DĀVANĀM un paša priekam

V. Janelsiņa — Divas jakas un taksido	$15.50
L. Kalniņa — Valentīns un viņa sievietes, rom.	$12.50
A. Apse — Gandrīz ģenerālis, rom.	$12.50
O. Perro — Holmas cietoksnis, atm.	$12.00
M. Alauksta — Nate, kāds dzīves gājums	$10.50
Trimdas rakstnieku vēstules I - II	$22.00
A. Čaks — Mūžības skartie	$ 7.75
A. Michelsons — Klibā skrodera iela, rom.	$ 8.50
L. Bērziņa — Līdzinieks, rom.	$ 8.50
A. Voitkus — Redzi, mēs dzīvojam, rom.	$12.00
L. Bērziņa — Mans draugs Žanis, satīra.	$13.50
G. Janovskis — Purvā, rom.	$11.50
Lietiskā māksla, Nr. 12, rokdarbi	$ 6.20
A. Ziedonis, jr. — A Study of R. Blaumanis	$25.00
A. Šilde — Latvijas vēsture 1914 — 40	$34.00
L. Baron — Krišjāņa Barona atmiņas	$13.00
Z. Mauriņa — Manas saknes debesīs	$12.00
E. Dunsdorfs — Latvijas vēsture 1710 — 1800	$22.50
Anšl. Eglītis — Lūdzu ienāciet, ser. I - II	$18.00
Anšlavs Eglītis — Vai zini zemi, kur citronas zied, rom.	$14.00
L. Roze - Gulbe — Jāiztur, dzej.	$10.00
G. Ikona — Patiesības medībās, dzej.	$10.00
M. Lorbergs — Gruzdošais nemiers, dzej.	$ 9.00
L. Vilde — Alite Bišu muižā, jaunatnei	$10.00
E. Andersone — Vai darīju pareizi? īsrom.	$10.00
E. Andersone — Ziemsvētku pasakas.	$10.00
Ed. Freimanis — Piedzīvojums Padomijā, rom.	$12.00
K. Ozoliņš — Ideāli liesmās, atm.	$12.00
I. Liepiņa — Brīnums, dzej.	$ 8.50
A. Ivaska — Līču loki — ainas un ainavas	$13.50
Tēvzemes arāju cilts, Jelgavas zemkopības skolas liktenģaitas	$35.00
J. Daģis — Prez. K. Ulmanis, II d.	$30.00
A. P. Balodis — Kosmosofija	$24.00
88 Latviešu tautas dejas un apdares	$25.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	$25.00
A. Jaunzeme — The Rhyme Chronicle of Livonia	$24.00
Dr. J. Siliņš — Mārtiņš Krūmiņš, monogr.	$31.50
P. Babris — Silent Churches	$24.95
Latvijas māksla I	$38.00
Latvijas māksla II	$48.00
Plēpis un viņa gravūra kokā	$50.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, audumus, kā arī citas mantas.
DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10 % piemaksa.
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Augustam Ķiplokam 80 mūža gadi

Uz 80 mūža gadiem 16. novembrī atskatīsies valmierietis Augusts Ķiploks, Licrofdā, N.J.Pēc izglītības iegūšanas strādājis savā galdniecības uzņēmumā. A. Ķiploks darbojies Valmieras vanagu novadā. Savā galdniecības darbnīcā vadījis un pārraudzījis vanagu būvētā planieŗa darbus. 1944. g. septembrī devies bēgļu gaitās uz Vāciju. Dzīvojis Nordlingenas un Memingenas nometnēs, ASV ieceļojis 1950. g. un apmeties kopā ar ģimeni Leikvudā, kur kopā ar svaini sācis būvēt mājas. Ieguvis arī zemes gabalu, kur paša spēkiem uzcēlis ģimenes māju. Kad Ņudžersijas latvieši resp. latviešu biedrība sāk projektēt un celt savu namu-kultūras centru, Ķiploks ir viens no pirmajiem, kas piedalās skatuves un terases izbūvē un izplānošanā, nostrādājot šinī darbā vairāk nekā 700 stundas. Arī aizejot atpūtā, jubilārs kopā ar dzīvesbiedri Ilzi ziedo savus spēkus un padomu Priedaines izdaiļošanai un uzturēšanai. Rosīgam darba vīram daudz laba vēlējumu — nepagurt un darboties vispārības labā.

Valters Zirnītis

KLĪVLANDE

● Klīvlandes latviešu biedrības koris atsācis mēģinājumus Apvienotās draudzes namā ceturtdienās, diriģentu Jēkaba Ūdra un Ausmas Pirktiņas vadībā: Iestudēs dziesmas valstssvētkiem, gadskārtējam koncertam, dziesmu svētkiem Milvokos.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Biezā puķu kā
(2 per

1 mazs puķu kā
smalcināts sīpols
ūdens, 1 cāļa bu
1 1/4 t. pulvera
rastā piena.

Ieliek puķu kā
sīpolu katlā, p
ūdens un buljo
liek vāku un vā
Nocel katlu no
kuļ ar olu puto
vai dakšu, lai
izšķīst. Sajauc
ar pārējo ūdeni
rai. Pieliek pē
un piparus. Pasn

Kontro un ma
(6 pe

1 10 1/2 un
skārdene, 1 ēd
pulvera, 4 ēd
(cointreau) likie
tenumi, 2 ēdam

Mandarīna šķ
na sulu lielā ne
Želatīnu pārkais

P. Grau

● Mednieku un
rudens sezonas
šaušanas sacīkst
kluba īpašumā
nāja ap 70 dalī
šāva 62 tītarus.
ka apstākļi, un
rudens zeltā. L
ieguvēji šoreiz
ar V. Petrovu (
3 tītarus iegu
Alfreds Kristap
sons un J. Lust
va katrs 2 tīta
vienam. Sacīkst
sporta daļas va
ar pal. J. Birzn
nieku (mērķī
un I. Eglīti, K
Veckeri (laimes

Pasūtinājun
231 RONCES
Tel. dar

17

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Biezā puķu kāpostu vira
(2 pers.)

1 mazs puķu kāposts, 1 sasmalcināts sīpols, 2 1/2 tases ūdens, 1 cāļa buljona kubiņš, 1 1/4 t. pulvera piena vai parastā piena.

Ieliek puķu kāpostu līdz ar sīpolu katlā, pielej 3/4 no ūdens un buljona kubu. Uzliek vāku un vāra 1 stundu. Noceļ katlu no uguns un sakuļ ar olu putojamo slotiņu vai dakšu, lai puķu kāposts izšķīst. Sajauc piena pulveri ar pārējo ūdeni un pielej virai. Pieliek pēc garšas sāli un piparus. Pasniedz karstu.

Kontro un mandarīnu mūss
(6 pers.)

1 10 1/2 unču mandarīnu skārdene, 1 ēdamk. želatīna pulvera, 4 ēdamk. kontro (cointreau) liķiera, 3 olu dzeltenumi, 2 ēdamk. cukura.

Mandarīna šķēlītēm notecina sulu lielā nedegamā bļodā. Želatīnu pārkaisa sulai.

Pārlej mandarīna šķēlēm 2 ēdamk. kontro liķieri un ļauj iesūkties. Pārējo liķieri, olu dzeltenumus un cukuru pievieno želatīna šķīdinājumam. Trauku uzliek virs karsta,bet ne vāroša ūdens un ar elektrisko mikseri kuļ apm. 3—4 min., kamēr šķidrums ļoti biezs un viegls.

Ielej 6 atsevišķās glāzēs un atdzesē. Izmērcētās mandarīna šķēles uzliek virsū.

Šokolādes un vaniljas saldēdiens
(6 pers.)

2 ēdamk. želatīna pulvera, 1/2 tases karsta ūdens, 1/2 tases cukura, 3 tases kondensēta piena, 1 1/4 tases putu krējuma, 2 tējk. vaniljas.

Šokolādes mērce: 1 tase cukura, 4 ēdamk. nesaldināta kakao, 1/2 tase ūdens.

Želatīnu pārkaisa karstajam ūdenim un spēcīgi ar dakšu kuļ, kamēr izkusis. Pieliek cukuru un maisa, kamēr izkusis. Pieliek želatīna maisījumam 4 ēdamk. kondensēta piena, pamatīgi samaisot. Šo maisījumu pielej atlikušam kondensētam pienam.

Saputo putu krējumu un iecilā piena maisījumā, pievienojot vanilju. Ielej 3 painta bļodā un ļauj sacietēt ledusskapī.

Sajauc cukuru, kakao un ūdeni un savāra 5 min. Ļauj atdzist.

Vaniljas maisījumu izgāž uz šķīvja un pārlej šokolādes mērci.

Sekmīgs Gaŗezera gads

Gaŗezera padomes sēdē pr-dis O. Cakars ziņoja, ka pagājušā vasara Gaŗezerā bijusi sekmīga. Kā vidusskolas, tā arī nometnes vadība bijusi labās rokās. Sarīkojumi devuši atlikumu. Vidusskolas koncerti vien ienesuši 1800 dol. Par to sevišķi paldies diriģentei V. Maksiņai, koristiem un visai skolai. Gaŗezers šogad ir palicis mierīgāks, tomēr visas brūces nav vēl sadziedētas.

Gaŗezera prezidents A. Pētersons ziņoja, ka saņēmis norādījumu no ASV DV priekšnieka A. Spārniņa 6000 dol. lielo DV aizdevumu pārvērst akcijās. Padome nolēma izteikt pateicību DV un izsniegt 60 akcijas.

Gaŗezera administrātors S. Logins ziņoja, ka Gaŗezera akcijas vēl izpirkuši: Latviešu ev. lut. Kristus draudze Minesotā — 1, korporācija Daugaviete — 2, Latviešu pensionāru biedr. Klīvlandē — 11, DV apv. Kalamazū — 1, DV apv. Čikagā — 3, DV apv. Klīvlandē — 3, Indianas latv. biedrība — 1, Grand Rapidu latv. kreditsab. — 5, Latvijas ciems pie Gaŗezera — 1, DV apvienība Latvijas ciemā — 1, ASV DV — 10, Linkolnas latv. ev. lut. draudze — 30. Sēdes laikā māc. V. Vārsbergs iemaksāja 500 dol. 5 akciju iegādei Čikagas latv. ev. lut. Ciānas draudzei. Visas šīs akcijas padome apstiprināja. No šogad izdotām 300 akcijām jau pārdotas 134 akcijas.

Gaŗezera draugu saimei ar 200 dol. iemaksām pievienojušies Ingrīda un Aivars Pētersoni, Ginta Kukaine, Zelma Dzirkale, Anna Klauvētāja, Andrejs Spārniņš, Daira Langena un Žubīte Streipa. Gaŗezera draugu skaits līdz ar to ir sasniedzis 288. Lielāki ziedojumi saņemti no Latviešu e. lut. baznīcas Amerikā 750 dol., R. un E. Jankaviem 600 dol., Puč - Puč Co. 326 dol., N. Krieviņa 210 dol., O. Veides 200 dol. un D. Caunes 200 dol. Dr. Z. advinskis par saviem līdzekļiem ievietojis sludinājumus Laikrakstos.

Gaŗezera dziesmu dienas devušas pāris tukstoš dol. atlikumu, bet visi rēķini vēl nav noslēgti.

Padome apstiprināja Gaŗezera vasaras vidusskolas direktoru A. Bolšteinu un vasaras nometnes vadītāju M. Grendzi amatos uz nenoteiktu laiku.

GVV direktors ziņoja, ka nākošā gadā varētu būt ap 170 - 175 skolēnu, jo mācības atsāks rietumkrasta vidusskola Kursa. Mācības sāksies tūlīņ, pēc dziesmu svētkiem Milvokos. Reģistrācija paredzēta 5. jūlijā, bet mācības sāksies 6. jūlijā.

Sarīkojumu daļas vadītājs P. Lielzuika ziņoja, ka dziesmu lejā izbūvēs vēl divas mazākas terases skatītājiem, abās pusēs galvenajai. Viņš arī ziņoja par nākoša gadā paredzētajiem sarīkojumiem.

A. Tīdemane ziņoja, ka DV apvienība Latviešu ciemā pie Gaŗezera uzņēmusies gādību par Saulgriežu savešanu kārtībā. Remonta un krāsošanas darbi jau iesākti. Jau agrāk Klīvlandes DV uzņēmās gādību par Krikšiem un šogad uzcēla jaunu mazgātavu.

Finanču nozares vadītājs ziņoja, ka gadskārtējā Gaŗezera izloze notiks Saulgriežos 12. decembrī. Galvenais laimests bās Detroitas Kristus draudzes ziedotais apbūves gabals Latviešu ciemā. Kaut arī pagājušā vasara materiālā ziņā bijusi sekmīga, Gaŗezeram vēl joprojām ir lielāki parādi, kas radušies no iepriekšējo gadu būvdarbiem, tādēļ Gaŗezeram līdzēkļi ir Tas būtu ļoti pateicīgs, ja latviešu sabiedrība atbalstītu šo izlozi, atsūtat atpakaļ izsūtītās lozes līdz ar saviem ziedojumiem. V. J.

Toronto DV sporta kluba priekšsēdis R. Kadiķis pasniedz balvu futbola vienības vadītājam A. Kudrošavam.
Foto J. Liģers.

Jauna maiņa sportistu saimē

Toronto DV sporta kluba 29. gada svētki notika 23. oktobrī un pulcināja 220 vakara viesu. Pārskatu par aizvadīto gadu sniedza kluba priekšnieks Rūdolfs Kadiķis. Kluba rosība joprojām norit trīs sporta nozarēs: basketbolā, volejbolā un futbolā. Basketbolā 29 gadu pastāvēšanas laikā Kanadas latviešu basketbola meistara tituls izcīnīts 27 reizes. Pēdējo divu gadu laikā, vecajiem basketbolistiem atstājot aktīvo sportistu rindas, vienībā spēlē gados jauni basketbolisti, un cerams, ka pāris gadu laikā viņi būs atkal meistara goda gatavībā.

Ar labiem panākumiem kanadiešu volejbola turnīros piedalās DV sporta klubs ar divām vienībām. Volejbola nozari vada R. Grants.

Vislielākās pārmaiņas notikušas DV sporta kluba futbola nozarē. Veco futbolistu vietā stājusies pilnīgi jauna vienība, kuŗu vada A. Kudrašovs. Visi futbola vienības dalībnieki ir gados jauni. Sacenšoties gadskārtējā Latvijas kausa izcīņā, ko dāvājis H. Rudzītis, DV sporta klubs zaudēja Ņūdžersijas Kursai ar 1:2 rezultātu. Par pašaizliedzīgo darbu futbola vienības sagatavošanā kluba pr-ks R. Kadiķis sporta kluba vārdā pasniedza A. Kudrašovam velti — sudraba kausu.

Kā katru gadu, par bagātīgu cienasta galdu bija gādājušas kluba dāmas.

Toronto DV nodaļas pr-ks Z. Akots, sveicot sporta saimi, vēlēja labas sekmes turpmākajā darbā un norādīja, ka nav otras tādas ģimenes latviešu sporta vēsturē kā Rūdolfs un Mirdza Kadiķi, kas ziedojuši 29 gadus, nav skaitījuši stundas un dienas un savus līdzekļus DV sporta kluba pastāvēšanai.

Hamiltonas Spartas sveicienus nodeva I. Leja. J. L.

P. Grauda panākumi šaušanas sacīkstēs

Mednieku un makšķernieku rudens sezonas pirmās tītaru šaušanas sacīkstes 23. oktobrī kluba īpašumā Bērzainē pulcināja ap 70 dalībnieku, kuŗi izšāva 62 tītarus. Bija jauki laika apstākļi, un Bērzaine rotājās rudens zeltā. Laimīgākie tītaru ieguvēji šoreiz bija A. Mackars ar V. Petrovu (katram 4 tītari). 3 tītarus ieguva J. Birznieks, Alfreds Kristapsons, O. Lapensons un J. Luste. 8 šāvēji ieguva katrs 2 tītarus, bet 36 pa vienam. Sacīkstes vadīja kluba sporta daļas vad. A. Mackars ar pal. J. Birznieku un P. Ratnieku (mērķī šaušana), Lauru un I. Eglīti, K. Švernu un J. Veckeri (laimes riņķi). Šīs sezonas pēdējās tītaru šaušanas sacīkstes 27. novembrī pl. 10 Bērzainē.

Skarboro kluba sacīkstēs 16. oktobrī 44 šāvēju konkurencē DV nod. meistaršāvējs P. Grauds guva uzvaru gulus pozicijā ar 200 punktiem (iesp. 200). Kičeneras gadskārtējās „Schutzenfest" šaušanas sacīkstēs 6. oktobrī, piedaloties šāvējiem arī no citām Kanadas provincēm, 25 sacensoņu konkurencē ar mazkalibra šauteni uzvaru izcīnīja P. Grauds ar 582 p. (iesp. 600). Veterānu klasē (smagās un vieglās šautenes) uzvarētāja godu izcīnīja O. Zvirgzdgrauds.

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.

231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.

Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.

A. PUTNIŅŠ

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto, M6R 1B3

Tel. 537-1401

JAUNIETIS, 21 G.V.,

bezdarbnieks Anglijā, meklē darbu Kanadā, Toronto apkārtnē, B. Sc. grads būvinženieŗa zinātnēs, bet ar mieru strādāt jebkuŗu darbu.

Braukšanas apliecība, vācu valoda, jauks, cītīgs strādnieks.

Lūdzu sazināties ar:

Juri Jostiņu
c/o 12 Pullan Ave
BRADFORD, W. YORKS
BD2 3RT
England.

Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš

4. decembrī no pl. 10 — 17 un
5. decembrī no pl. 10 — 14 DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto

* ROTAS
* LATVISKI AUDUMI
* KERAMIKA
* ADAS IZSTRĀDĀJUMI
* DZINTARI
* KOKA IZSTRĀDĀJUMI
* GLEZNAS
* GRĀMATAS
* SKANU PLATES
* PIPARKŪKAS no pašu ceptuvēm
* KAFIJA
* MEDUS
* PUTRAIMI
* GARŠĪGAS PUSDIENAS
* BAZĀRS
* DV KLUBS jūsu ricībā

Ziemas svētku vecītis un fotografs gaidīs mazos draugus sestdien no pl. 12 — 16, svētdien no pl. 12 — 14.

Laipni ielūdz RĪCĪBAS KOMITEJA.

Rēgens uz pareizā ceļa

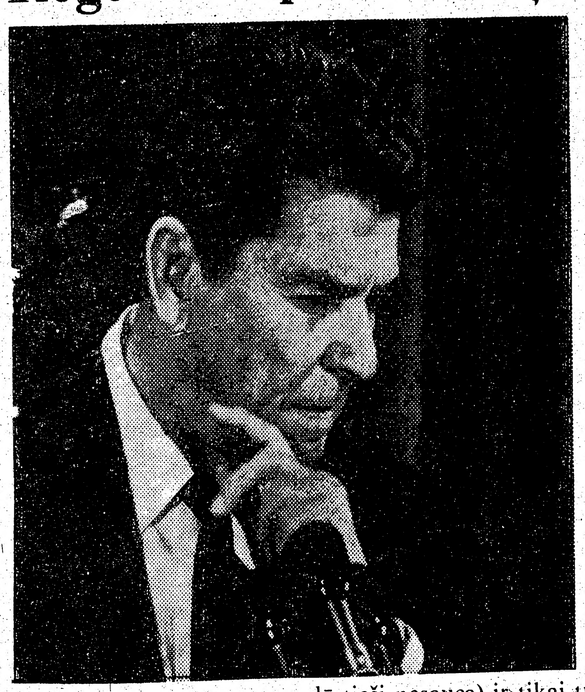

(turpinājums no 1. lp.)

gados Rēgens ir ieguvis tautas uzticību, jo tauta gaida no sava prezidenta rīcību.

Rēgens nav turējis rokas klēpī, viņš rīkojies gandrīz visās frontēs. Neapšaubāmi, viņš ir arī kļūdījies, bet amerikāņu vēlētāji savam prezidentam kļūmes piedod daudz vieglāk nekā nevarību vai svaidīšanos tikai tādēļ, lai izpatiktu tautai. Mūs, protams, interesē Rēgena ārpolitika par to, cik šajā ārpolitikā mēs varam saskatīt atbalstu mūsu politiskiem mērķiem un mūsu cerību piepildījumam.

Brežņeva neparasti asie vārdi Oktobra revolūcijas jubilejas diplomātiskā pieņemšanā Kremlī tikai lieku reizi apliecina, ka Rēgens ir uz pareizā ceļa. Brežņeva draudi par nāvīga trieciena došanu imperiālistu atomkara kurinātājiem (Rēgenu viņš vārdā tieši nesauca) ir tikai tukšs retorikas cūkas pūslis. Komūnisms kā ideoloģiska doktrīna ir bankrotējis, un komūnisms kā saimniecisks un sociāls eksperiments ir izrādījies tikai vanckars. Varenākā militārā dūre nespēs apturēt nenovēršamo — sarkanā terrora nozušanu no vēstures skatuves.

Madridē šonedēļ atkal sanāk Helsinku nolīguma pavasarī pārtrauktā izvērtēšanas konferences sesija. Tā nesola nekādus pārsteigumus. Varbūt novītušās detantes un psiholoģiskā kara konfrontācijas auksto vēju iespaidā izkūpēs vēl atlikušās illūzijas par naīvu paļaušanos Kremļa solījumiem un vārdiem.

Amerikāņu diplomatijas aktīvitāte visās frontēs pagaidām kalpo galvenajam mērķim — brīvo demokratiju alianses ciešākai saliedēšanai. Tas ir ļoti nozīmīgs solis, kam droši vien būs izšķirīga nozīme neizbēgamā divu pretējo pasaules uzskatu konfrontācijā, kuŗā triumfēs tautu ilgas pēc taisnības un brīvības.

Jācer, ka prezidents Rēgens nepievils ne tikai amerikāņu tautu, bet arī visu rietumu pasauli, veicot viņam uzticētā vadoņa pienākumus.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Grāmatas „LATVIA" iznākšana aizkavēta

Grāmatas „Latvia" redakcijas komisija oktobŗa sēdē atzina, ka grāmatu š. g. beigās nebūs iespējams iespiest 2 iemeslu dēļ. Kā jau kollektīvos darbos parasts, daži autori aizkavējās laikā nodot apsolītos rakstus, un grūti atrast citus speciālistus iepriekšējo nomaiņai. Otrs kavēšanās iemesls ir financiālā puse, jo grāmatas iespiešanai vēl trūkst ap 10 proc. naudas. Saņemti gan nokavēto rakstu autoru solījumi rakstus nodot pāris mēnešu laikā. Šajā laikā redakcija nokārtos arī financiālo pusi, un grāmata iznāks apm. pēc gada, bet noteikti 1983. g. rudenī.

Grāmatas redakcijas komisija atvainojas subskribentiem par kavējumu un lūdz tos paciesties.

H. Riekstiņš

KALGARIJA

● DV Kalgarijas nodaļa 16. oktobrī rīkoja Miķeļu balli.

Nodaļas priekšnieks Vilis Korns ziņoja, ka sarīkojums devis 309 dol. atlikuma. Valde izteica pateicību nodaļas vanadzēm, kuŗas Violetas Kornas vadībā bija gādājušas par rudenīgās krāsās rotātiem galdiem. Visas mantas loterijai bija pašu nodaļas vanagu un labvēļu ziedotas.

Sarīkojuma atlikumu nolēma sadalīt sekoši: Minsteres latviešu sabiedriskam centram — 200 dol., Latviešu kaŗa invalīdu apvienībai — 100 dol., Toronto DV nodaļas Ziemsvētku tirdziņam — 50 dol.

H. O.

Plāno kultūras dienas

Tāds būs Kultūras dienu virstemats, ko rīko LNAK kultūras nozare 1983. gadā no 25. līdz 27. februārim. Pie kultūras nozares izveidota kultūras padome, kuŗu vada Inta Purva. 30. oktobŗa padomes sēdi Purvainē ievadīja J. Briedis ar īsreferātu Latvieši kā individu tauta. „Mūsu tautasdziesmās un literātūrā izpaužas latviešu individuālais raksturs, tā izkopjot lielu spēku, kas ved uz augšu", sacīja referents, kam sekoja pārrunas.

Jau iepriekšējās sēdēs padome izstrādājusi programmu, kuŗā ietverts laika posms pirms 100 gadiem dzejā, drāmā, mūzikā, gleznieciībā, saimnieciskos aspektos. Kultūras dienas sāksies piektdien, 25. februārī, Sv. Jāņa baznīcā ar mākslinieku vienības Latvis izstādes atklāšanu. Tūrpat paredzēts priekšlasījums par latv. tēlotāju mākslu. Nākamās dienās sarīkojumi risināsies — 26. februārī Latviešu namā un 27. februārī Latviešu Centrā. Rakstnieks un mūziķis Knuts Lesiņš no Mineapoles savā referātā apskatīs tā laika latviešu literātūru un mūziku ar mūzikālām illustrācijām. Par tā laika izglītības stāvokli un skolām referēs J. Mežaks, par latviešu valodas kopļošanu toreiz un tagad — J. Ozols, T. Puisāns — par īpato Latgales stāvokli tai laikā. Prof. Dr. G. Šubiņš apskatīs polītiskos un saimnieciskos aspektus tā laika kultūras attīstībai. I. Alksnis referēs par Rīgas latviešu biedrības nozīmi. Par tā laika latviešu maltītēm rūpēsies Latviešu nama un Centra dāmas.

Sēdē arī pārrunāja, ka daudzas latviešu kultūrvēsturiskas mantas, to īpašniekiem nomirstot, aiziet zudumā. Tautieši aicināti šīs mantas nodot vai nu LNAK kultūras krātuvē, vai Latviešu Centrā, bet nelaist zudumā. Par latviešu preses dienām Kalamazū 23. un 24. oktobrī pastāstīja preses dienu dalībnieki I. Purva un J. Briedis.

Nākamā Kultūras padomes sēde 4. decembrī pl. 15 turpat.

V.S.

Piemineklis Kārlim Ulmanim

TO PAREDZ CELT JORKAS LATVIEŠU KAPOS

Toronto jau vairākus gadus pastāv Prezidenta Kārļa Ulmaņa piemiņas komiteja, kas 1977. gadā atzīmēja viņa 100. dzimšanas dienu. Komiteja 1978. gadā Toronto izdeva arī prezidenta atziņu krājumu Degsme vairāk nekā 500 lappušu biezā luksa sējumā, pārspiežot to no 2. izdevuma, kas priekš 44 gadiem iznāca Latvijā. Tagad piemiņas komiteja iecerējusi celt Kārlim Ulmanim pieminekli.

Šinī sakarā DV namā 1. novembrī notika piemiņas komitejas sēde, piedaloties draudžu un organizāciju pārstāvjiem priekšsēža J. Vandeļa vadībā. Konkrētu ierosmi šai idejai bija devis komitejas loceklis Edgars Koks, dāvinot šim mērķim Jorkas latviešu kapos iegūto zemes gabalu, 600 kvadrātpēdu lielu, 2700 dol. vērtībā. Pieminekļa laukumam paredzētā vieta būtu 24,5 x 24,5 pēdas liela platība. Metu apsolījies izstrādāt architekts Norberts Sebris kā ziedojumu iecerētai idejai.

Kā informēja komitejas priekšsēdis J. Vandelis, kapu pārvalde principā iebildumus neceltu. Būtu panākama vienošanās tikai pa atsevišķām techniskām detaļām, kas būtu pārrunājamas pēc pieminekļa projekta izstrādāšanas galīgā veidā. Pieminekli celtu ar visas latviešu sabiedrības materiālo atbalstu, kas ienāktu ziedojumu veidā un eventuāli ar citām labdarības akcijām šim mērķim. Tā varētu pieminekli īstenot jau nākamgada pavasarī.

Par prezidenta Kārļa Ulmaņa nāves dienu līdz šim iegūtas tikai pretrunīgas ziņas, tāpat par viņa kapa vietu. Pieminekļis Jorkas latviešu kapos vēl mūsu nākošajās paaudzēs saglabātu paliekamu piemiņu mūsu lielajam valstsvīram Kārlim Ulmanim, kuŗa sirds dega jaunatnei un Latvijai, kuŗai viņš bija veltījis visu mūžu.

Nākošā piemiņas komitejas sēde 22. novembrī pl. 19.30 DV namā.

V. S.

PĀRDODAMS

pie Saulaines ceļa, iepretim Saulaines nometnei, **97.5 akru zemes gabals,** daļēji ar mežu, smilšu uzkalniem un zivju dīķi.

ALFREDS STIKUTS, REAL ESTATE 752-1770

IZĪRĒJAMS

3 guļamistabu augšas duplex-dzīvoklis ar lielu dzīvojamo-ēdamistabu, Holivūdas virtuvi, 4 priekšmetu vannu, viena auto garāžu **Leslie-VanHorne rajonā,** dienv. no Finch. **M.Fogels tel. mājā 497-6835, darbā 928-1727.**

GATAVOJU NESAMĀS KASTES KOKLĒM. Tel. 488-2075

DV TEĀTRIS KANADĀ

Daudzkultūru teātŗa ietvaros izrādīs

Reg. Roses kriminālugu

BEZ ŠAUBĀM

Gunāra Vērenieka režijā

28. novembrī Studiju teātrī Harbourfront, 235 Queens Quay West (rietumos no Harbour Castle viesnīcas).

Izrādes pl. 16 un pl. 20.30. Ieejas maksa $ 8 no personas.
Biļetes iepriekš dabūjamas Harbourfront teātrī.